

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

9

КРАСАВІКА 2015 г.

ЧАЦВЕР

№ 67 (27925)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Затанулы горад
Свіцязь існуе?..

СТАР 3

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена

Размеркаванне:
праблема
ў амбіцыях?

Конкурс «ЧЗ».
Далучайцеся!

ЦЫТАТА ДНЯ

**Васіль ЖАРКО, міністр
аховы здароўя:**

«Дэкрэт №3 будзе дысцыплінаваць сацыяльных утрыманцаў. У дакуменце прапісаны ўсе нюансы: хто павінен кампенсаваць, хто — не. Я лічу, што гэта правільна. Кожны павінен разумець, што ён жыве ў гэтай краіне і атрымлівае тут розныя льготы, у тым ліку ў сферы аховы здароўя і аплаце камунальных паслуг. Дзяржава нясе вельмі вялікія выдаткі на лячэнне. Адзін дзень лячэння ў стацыянары складае ад 400 тысяч рублёў да некалькіх мільёнаў у залежнасці ад узроўню аказання медыцынскай дапамогі. Ёсць людзі, якія не ўкладаюць ні рубля ў сістэму аховы здароўя, у аказанне меддапамогі, фарміраванне бюджэту. Напэўна, частку гэтых грошай можна было б накіраваць на ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы, на закупку новых лекавых сродкаў, на пераабсталяванне, на тую ж падрыхтоўку спецыялістаў».

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 9.04.2015 г.

Долар ЗША		14510,00 ▲
Еўра		15760,00 ▼
Рас. руб.		267,00 ▲
Укр. грыўня		616,27 ▲

Святыня колера блакіту

Напярэдадні Вялікадня жыхар вёскі Амбросенкі Шаркаўшчынскага раёна Васіль Дарашчонак (на фота) фарбуе крыж, які стаіць на скрыжаванні і служыць вяскоўцам сапраўдным святым месцам. У царкоўныя святы каля крыжа збіраюцца ўсе амбросенцы, каб сустрэць святара і з ім памаліцца. У суботу яны прыйдуць сюды, каб асвяціць велікодныя булкі і яйкі. — Старэйшыя вяскоўцы памятаюць, як у Амбросенках стаялі два ахоўныя крыжы — на пачатку і ў канцы вёскі, — распавяла жыхарка гэтай вёскі, сястра Васіля Дарашчонка, падпісчыца «Звядзі» Таісія Базыльчук. — Таму ў гонар нашай веры і ў памяць усіх нашых папярэднікаў мы вырашылі паставіць металічны крыж і ўжо шмат гадоў даглядаем яго як сапраўдную святыню.

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

Жыллё

ДАЎГАБУДЫ ЗНІКНУЦЬ НАЗАЎЖДЫ

Неабходна толькі паскорыць фінансаванне

Сёлета праблема даўгабудаў пры ўзвядзенні жылля з дзяржаўнай падтрымкай у Беларусі практычна вырашана, паведаміў учора міністр архітэктуры і будаўніцтва Анатоль ЧОРНЫ.

Паводле яго слоў, падобных «пратэрмінаваных» жыллёвых аб'ектаў у нашай краіне сапраўды сёння ўжо не ўзнікае, бо затрымкі ў будаўніцтве дамоў складаюць не больш за месяц. Разам з тым застаюцца яшчэ складанасці ў тым, што галіна не можа свечасова фінансаваць жыллё, якое будзецца. «Цяпер фінансаванне ажыццяўляецца роўнымі долямі, а будаўніцтва дамоў ідзе нераўнамерна», — адзначыў міністр.

Дзеля таго, каб увогуле вырасціць гэтую нестыкоўку, кіраўніцтва Мінбудархітэктуры прапануе перанесці фінансаванне будаўніцтва жылля з дзяржаўнай падтрымкай з чацвёртага квартала на другі. «На гэты конт сёння міністэрства актыўна пачынае супрацоўнічаць з урадам, каб атрымаць больш поўнае фінансаванне на

другі квартал, калі прадугледжаны ўвод максімальнай колькасці жылля», — расказаў Анатоль Чорны. Пасля канчатковага вырашэння пытання з фінансаваннем тэму даўгабудаў можна будзе лічыць закрытай, упэўнены кіраўнік галіны.

Згодна з інфармацыяй Мінбудархітэктуры, сёлета па стане на

7 красавіка ў Беларусі заставалася 14 жылых дамоў з перавышэннем нарматыўных тэрмінаў будаўніцтва. Гэта 13 аб'ектаў у Мінску і адзін у Гомельскай вобласці. Толькі на мінулым тыдні з адпаведнага спіса выключылі 3 дамы ў Мінскай вобласці. Усяго за тры месяцы года ў эксплуатацыю было ўведзена 10 та-

кіх праблемных жылых дамоў, у тым ліку 2 — у сталіцы, 5 — у Мінскім рэгіёне і 3 — у Магілёўскай вобласці. Нагадаю, што летам 2013 года ў краіне існавала больш як 300 жылых дамоў, якія ўзводзіліся з перавышэннем нарматыўных тэрмінаў будаўніцтва.

ДАРЭЧЫ

Павялічэнне коштаў на прамысловыя будматэрыялы сёлета плануецца ўтрымаць у межах 5%. І будаўнічая галіна з гэтай задачай павінна справіцца, упэўнены Анатоль Чорны.

Міністр нагадаў, што цэны на прамысловыя будаўнічыя матэрыялы летась у няпростых эканамічных умовах павялічыліся толькі на 4,5%. «А па жыллі з дзяржаўнай падтрымкай мы павінны ўтрымаць цану на ўзроўні снежня 2014 года», — сказаў Анатоль Чорны. Пры гэтым ён звярнуў увагу, што наша краіна цалкам забяспечвае сябе асноўнымі будаўнічымі канструкцыямі. Кіраўнік галіны ўпэўнены, што цана квадратнага метра жылля, якое будзецца з дзяржаўнай падтрымкай, застанецца стабільнай на працягу года.

Сяргей КУРКАЧ.

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

Каштоўнасць добрых адносін

Наша краіна вельмі сур'ёзна рыхтуецца да візіту ў Мінск Старшыні КНР Сі Цзіньпіна

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 8 красавіка на сустрэчы з міністрам замежных спраў Кітайскай Народнай Рэспублікі Ван І, паведамліў ў прэс-службе беларускага лідара.

лема — адмоўнае сальда. «Мы абмяркуем гэтае пытанне і, думаю, зможам справіцца з гэтай праблемай», — сказаў ён.

На сустрэчы размова ішла таксама аб крэдытна-інвестыцыйным супрацоўніцтве паміж дзвюма краінамі. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што Беларусь асвоіла каля \$5,5 млрд кітайскіх крэдытаў, і цяпер рэалізуецца каля 20 праграм з дапамогай кітайскага крэдытавання. «Мы вам за гэта ўдзячны», — падкрэсліў Прэзідэнт. Разам з тым ён падкрэсліў, што ад крэдытаў «мы пераходзім да прамога інвеставання». Паводле яго слоў, ажыццяўленне праекта Кітайска-Беларускага індустрыяльнага парка будзе гэтак жа садзейнічаць. Аляксандр Лукашэнка заявіў таксама, што Беларусь актыўна падтрымлівае ініцыятыву кіраўніцтва Кітая аб стварэнні эканамічнага пояса Шаўковага шляху.

Акрамя таго, Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на важнасці маючага адбыцца святкавання 70-годдзя Вялікай Перамогі. Юбілей Перамогі ў гэты перыяд будзе святкаваць і Кітай. Беларусь і кітайскія дэлега-

цыі змогуць абмяняцца візітамі ў гэтыя святочныя дні.

У сваю чаргу Ван І перадаў самыя цёплыя словы прывітання ад Старшыні КНР Сі Цзіньпіна, а таксама ад прэм'ера Дзяржсавета і іншых кітайскіх кіраўнікоў. Ён звярнуў увагу на падрыхтоўку да прыезду ў Мінск Старшыні КНР. «Мэта маёй паездкі ў Мінск — рыхтаваць гэты важны візіт, які дасць магчымасць рушыць наперад і ўзняць на новую вышыню двухбаковае стратэгічнае партнёрства», — растлумачыў кіраўнік кітайскага знешнепалітычнага ведамства.

Падчас візіту ў нашу краіну старшыні КНР Сі Цзіньпіна, які плануецца ў хуткім часе, кіраўнікі дзвюх дзяржаў падпішуць Дагавор аб дружбе і супрацоўніцтве. Пра гэта па выніках сустрэчы з Ван І, міністрам замежных спраў Кітая, паведаміў журналістам Уладзімір Макей, міністр замежных спраў Беларусі.

Па яго словах, вышэйназваны дагавор і сумесная дэкларацыя, якая будзе падпісана па выніках сустрэч лідараў Бела-

русі і Кітая, вызначаць вектар двухбаковых адносін, якія ўжо маюць характар усебаковага стратэгічнага партнёрства. Таксама будуць падпісаны дакументы, звязаныя з супрацоўніцтвам у сферы фінансаў, інвестыцый, адукацыі, навукі і тэхнікі, турызму, культуры...

— Беларускі бок з вялікай адказнасцю падыходзіць да арганізацыі візіту ў Беларусь старшыні КНР, — падкрэсліў Уладзімір Макей. — Мы сапраўды хочам зрабіць так, каб візіт стаў гістарычным для нашых адносін.

У сваю чаргу міністр замежных спраў Кітая прызнаўся, што для Кітая Беларусь — важны дзелавы партнёр.

— Неабходна рабіць Беларусь адным з важных партнёраў у супрацоўніцтве па фарміраванні эканамічнага пояса Шаўковага шляху, — упэўнены спадар Ван І. — Неабходна выкарыстоўваць унікальныя геаграфічныя перавагі Беларусі, каб у далейшым належным чынам рэалізаваць буйныя сумесныя праекты, у прыватнасці, кітайска-беларускі індустрыяльны парк.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

УЛАДА СЛУХАЕ!

Кіраўнікі гарадоў і рэгіёнаў працягваюць праводзіць прамыя тэлефонныя лініі

Кожную суботу жыхары краіны могуць задаваць пытанні мясцовым чыноўнікам. Прамыя тэлефонныя лініі з кіраўнікамі аблвыканкамаў і Мінскім гарвыканкамам працягваюцца. Паралельна на сувязі — раённая ўлада. Гэта дазваляе вырашыць некаторыя праблемы імгненна, а заадно змагацца з фактамі бюракратызму і цяганіны.

«Прамыя лініі» праводзяцца з пачатку года, і за гэты час пад кантролем улады апынулася не адна сотня пытанняў.

Званкі прымаюцца з 9 раніцы да 12.00. У гэтую суботу, 11 красавіка, на сувязі з намі:

Брэсцкі аблвыканкам
Клец Андрэй Анатольевіч, намеснік старшыні (80162213121);

Віцебскі аблвыканкам
Грабнёў Генадзь Іванавіч, першы намеснік старшыні (80212204260);

Гомельскі аблвыканкам
Пірштук Баляслаў Казіміравіч, намеснік старшыні (80232751237);

Гродзенскі аблвыканкам
Агей Алена Аляксандраўна, намеснік старшыні (80152735644);

Мінскі аблвыканкам
Маркевіч Іван Станіслававіч, кіраўнік справамі (80175004160);

Магілёўскі аблвыканкам
Некрасавіч Віктар Уладзіміравіч, намеснік старшыні (80222501869);

Мінскі гарвыканкам
Карпенка Ігар Васільевіч, намеснік старшыні (80172224444).

■ Падрабязнасці

Сацыяльныя дэталі Дэкрэта №3

Дзяржпадатрымка для неабароненых катэгорый насельніцтва захавецца

Сацыяльная скіраванасць нашай краіны па-ранейшаму захавецца. Так, ад «падатку на дармаедства» вызвалены беларусы (бацькі ці апекуны), якія выхоўваюць дзіця да 7 гадоў, дзіця-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, траіх і больш непаўналетніх.

УЗРОСТ ДЗЯЦЕЙ МАЕ ЗНАЧЭННЕ

— Дашкольная адукацыя ў адпаведнасці з заканадаўствам не з'яўляецца абавязковай. Забяспечанасць дзяцей месцамі ў садках сёння менш за 100 працэнтаў. Установы агульнай сярэдняй адукацыі пачынаюць наведваць з 6-ці/або 7-гадовага ўзросту ў залежнасці ад медыцынскіх і іншых паказанняў (напрыклад, розны ўзровень адаптацыі да дзіцячага калектыву, звязаны з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця). Як бачым, неабходнасць у доглядзе дашкольнікаў сапраўды ёсць. Выхаванне дзіцяці-інваліда да 18 гадоў, траіх і больш непаўналетніх таксама залічваецца як удзел у фінансаванні дзяржрасходаў, каб захавецца паслядоўнасць у рэалізацыі сямейнай палітыкі па падтрымцы асабліва ўразлівых катэгорый сем'яў, — патлумачыў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валерый КАВАЛЬКОЎ.

Нават калі малы наведвае садок (хоць гэта і не гарантуе, што маці зможа хадзіць на працу: некаторыя дашколяты часта хварэюць), плаціць збор не дзевяцідзеца. А вось беспрацоўныя шматдзетныя бацькі, у якіх малодшаму больш за 7 гадоў, а старэйшы дасягнуў васьмнаціці (ці ажаніўся), павінны будучы пералічыць у бюджэт 20 базавых.

— Па дасягненні 18-гадовага ўзросту, а таксама ў іншых выпадках, прадугледжаны Грамадзянскім кодэксам, чалавек здольны сваімі дзеяннямі набываць і ажыццяўляць грамадзянскія правы, выконваць грамадзянскія абавязкі, а значыць, з'яўляецца цалкам дзеездольным, — адзначыў намеснік міністра.

Калі выхаваннем дзяцей займаюцца і маці, і бацька, якія не працуюць, аднаму з іх усё ж такі трэба будзе заплаціць збор. Хто гэта зробіць, сям'я вырашае самастойна.

БЕЗ СТАЖУ — ДАПАМОГА ПАЗНЕЙ

Патрабаваць у год 3,6 мільёна не будуць не толькі з інвалідаў, але і з

Фота Ангелы КЛЕШЧУК

грамадзян, што іх даглядаюць. Па заканадаўстве, калі інвалід 1-й групы мае патрэбу ў пастаяннай старонняй падтрымцы, таму, хто пра яго клапаціцца, могуць прызначыць дапамогу па доглядзе. У пункце 5 новага дэкрэта прапісана, што перыяд атрымання дапамогі са сродкаў рэспубліканскага бюджэту ці дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду сацыяльнай абароны насельніцтва залічваецца за ўдзел у фінансаванні казны.

Ад выплаты збору вызваляюцца і людзі, якія даглядаюць пенсіянераў, старэйшых за 80 гадоў. Па словах Валерыя Кавалькова, калі сваяк, маладзейшы за названы ўзрост, цяжка хварэе і патрабуе пастаяннай дапамогі, ёсць сэнс аформіць яму групу інваліднасці.

Пенсіянеры дармаедамі не лічацца. Праўда, тым з іх, хто не мае 15-гадовага мінімальнага страхавога стажу, не будзе выплачывацца адрасная сацыяльная дапамога ў першыя пяць гадоў пасля афіцыйнага выхаду на пенсію. Такое рашэнне зацверджана Указам Прэзідэнта №145 ад 2 красавіка, які ўносіць змены і дапаўненні ва Указ 2012 года №41 «Аб дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамозе». Грамадзяне, што не працавалі на дзяржаўную пенсію, змогуць разлічваць на адрасныя выплаты з бюджэту (як і на сацыяльную пенсію) толькі з 65 гадоў (жанчыны — з 60).

Дарэчы, год, за які чалавек заплаціць «збор за дармаедства», у працоўны стаж для прызначэння пенсіі не ўключаць. Валерый Кавалькоў мяркуе, што залік у стаж такога перыяду неапраўданы:

— Працоўную пенсію трэба зарабляць. Для фарміравання пенсійных правоў за канкрэтнага грамадзяніна павінны плаціцца мэтавыя пенсійныя ўзносы. Таму ў стаж для прызначэння выплат па ўзросце залічваецца толькі праца з абавязковымі страхавымі ўзносамі ці сацыяльна значныя віды дзейнасці.

НЕЗАПАТРАБАВАНых — НА ПЕРААДУКАЦЫЮ

На сённяшні дзень у краіне налічваецца 26,5 тысячы вакансій і амаль на 10 тысяч больш беспрацоўных. Аднак і тэрытарыяльныя службы занятасці сталі часцей накіроўваць людзей на пераадукацыю, каб яны атрымлівалі запатрабаваную прафесію. У параўнанні з мінулымі годам колькасць беспрацоўных, якіх адправілі павышаць ці атрымліваць кваліфікацыю, павялічылася на 40 працэнтаў.

— Дзяржаўная праграма садзейнічаня занятасці насельніцтва на 2015 год прадугледжвае актыўныя меры: перасяленне людзей на новае месца жыхарства і працы, прадастаўленне субсідый для адкрыцця ўласнай справы, адаптацыя інвалідаў да працоўнай дзейнасці. На рэалізацыю гэтай праграмы выдаткавана больш за 241 мільярд рублёў, — паведаміў Валерый Кавалькоў.

На заканадаўчым узроўні плануецца умацаваць адказнасць наймальнікаў. Напрыклад, скараціць перыяд паведамлення аб вакансіях з двух тыдняў да 5 дзён і павялічыць штрафы за парушэнне гэтага тэрміну. Кіраўніцтва абавязуць інфармаваць службы занятасці пра магчымае вызваленне работнікаў, каб аператыўна дапамагчы людзям працаўладкавацца на новае месца.

Увогуле, дэкрэт улічвае розныя варыянты занятасці. Рамесніцкая дзейнасць, падсобная гаспадарка, рэпетытарства... Каб не трапіць у спіс дармаедаў, дастаткова працаваць нават на палову ці на чвэрць стаўкі. Грамадзянін прызначаецца ўдзельнікам у фінансаванні бюджэту незалежна ад працягласці працоўнага часу.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

НАВІНЫ

ПАДЗЕЛ

ФАКТЫ

ПЕРАМОГА Ў СЕРАБРЫ

Нацыянальны банк выпусціў у абарачэнне памятных манеты «70 гадоў Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне».

Манеты маюць дзве варыяцыі — сярэбраную і медна-нікелевую. Першая выпушчана наміналам 20 рублёў, пробай сплаву 925, масай 33,62 грама, дыяметрам 38,61 міліметра, тыражом 1000 штук. Медна-нікелевая — наміналам 1 рубель, масай 15,50 грама, дыяметрам 33 міліметры, тыражом 3000 штук.

Манеты адчаканены ў арганізацыі «Літоўскі манетны двор». Сярэбраная — якасцю «пруф», медна-нікелевая — «пруф-лайк».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ЗАСТАВАЦЦА Ў ПЛЮСЕ

Сёлета ў студзені-лютым станючае сальда знешняга гандлю таварамі і паслугамі склала 683,5 млн долараў.

Такім чынам, паводле статыстычнай інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі, знешнегандлёвы абарот тавараў і паслуг у першыя два месяцы года склаў 9 млрд 26,5 млн долараў, што на 30,1% менш, чым за адпаведны перыяд летася. За гэты час экспарт скараціўся на 26,4% (ён склаў 4 млрд 855 млн долараў), аднак і імпорт знізіўся на 34% (да 4 млрд 171,5 млн долараў).

Што тычыцца сальда знешняга гандлю таварамі, то і яго сёлета стала станоўчым на ўзроўні 308,5 млн долараў. Нагадаю, што летася ў студзені-лютым гэты паказчык быў адмоўным (мінус 100,2 млн долараў). Сёлета знешнегандлёвы абарот тавараў скараціўся на 32,8% (да 7 млрд 585,1 млн долараў). Ва ўмовах сусветнага крызісу экспарт тавараў знізіўся на 29,4% (да 3 млрд 946,8 млн долараў), але і купляць за мяжой тавараў мы сталі на 36,1% менш (3 млрд 638,3 млн долараў). Прыкладна на 12% скараціўся сёлета знешнегандлёвы абарот паслуг, аб'ём якіх у студзені-лютым склаў на суму 1 млрд 441,4 млн долараў. Застаецца сёлета станоўчым сальда знешняга гандлю паслугамі, памер якога складае на ўзроўні 375 млн долараў. Гэта тлумачыцца тым, што экспарт паслуг знізіўся на 10,2% (да 908,2 млн долараў), а імпорт — ажно на 15,6% (да 533,2 млн долараў).

Сяргей КУРКАЧ.

Паритетбанк
www.paritetbank.by

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРОВ
Открытого акционерного общества «Паритетбанк».
Место нахождения общества: г. Минск, ул. Киселева, 61а.

Открытое акционерное общество «Паритетбанк» сообщает, что согласно решению очередного (годового) Общего собрания акционеров банка от 27 марта 2015 года, протокол № 1, с 25 мая 2015 года, если иное не предусмотрено законодательством Республики Беларусь, будет осуществляться выплата дивидендов по итогам работы банка за 2014 год в размере:

- по простым (обыкновенным) акциям – 0,015 белорусского рубля на одну акцию,
- по привилегированным акциям – 0,48 белорусского рубля на одну акцию.

Список акционеров, имеющих право на получение дивидендов, составлен в соответствии с реестром владельцев ценных бумаг банка по состоянию на 16 февраля 2015 года.

Выплата дивидендов акционерам ОАО «Паритетбанк» осуществляется:

- юридическим лицам в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь;
- физическим лицам в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь либо в установленном порядке наличными денежными средствами.

Телефон для справок: (8017) 288 63 31.

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь от 08.05.2013 г. № 5. УНП 100233809.

■ Блізкая ўлада

НЯЗРУЧНАСЦІ МЕГАПОЛІСА

Мінчан хвалююць праблемы густанаселенасці і добраўпарадкавання

Як праходзіць пастаноўка на ўлік маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў і ад чаго залежыць кошт квадратнага метра жылля? Калі будуць уведзены ў эксплуатацыю дамы-даўгабуды? Як забяспечыць сабе нармальныя ўмовы пражывання ў прыватным доме сярод шматпавярховікаў? З гэтымі і іншымі пытаннямі на прамую тэлефонную лінію мінчане звярталіся да намесніка старшыні Мінгарвыканкама Віктара ЛАПЦЕВА, які курьеруе сферы архітэктуры, горадабудаўніцтва і інвестыцый. Акрамя яго на пытанні жыхароў сталіцы адказвалі старшыня камітэта будаўніцтва і інвестыцый Мінгарвыканкама Фёдар РЫМАШЭЎСКІ і начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі Мінгарвыканкама Аляксандр АЎРАМЕНКА.

Многія з тых, хто звярнуўся на «прамую лінію», прасілі растлумачыць, як праходзіць пастаноўка на ўлік тых, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, і ад чаго залежыць кошт квадратнага метра жылля. Як удакладніў Аляксандр Аўраменка, на кошт квадратнага метра ў сталічнай новабудуолі ўплывае не толькі тое, для якіх катэгорыі грамадзян узводзіцца дом, але і сукупнасць іншых фактараў: тып будынка (панэльны, маналітны або каркасны дом), наяўнасць інжынерных камунікацый, а таксама ці ажыццяўляўся папярэдні знос старых будынкаў на ўчастку пад забудову.

Жыхар аднаго з прыватных дамоў на вуліцы Сцяпянскай раскажаў, што з-за ўзвядзення шматпавярховіка і добраўпарадкавання прылеглай тэрыторыі будаўнікі пашкодзілі пад'язныя шляхі да яго дома. Вырасшыць пытанне з будаўнічай фірмай без прыцягнення гарадскіх улад не атрымліваецца, дадаў мужчына. Па выніках гэтага звароту кіраўніку адміністрацыі Партызанскага раёна былі дадзены даручэнні забяспечыць абарону інтарэсаў грамадзяніна і яго права на нармальныя ўмовы пражывання.

Іншы мінчанін, які пражывае на вуліцы Калініна, паскардзіўся на тое, што паліна пашырэння праезднай

часткі каля дома №18 адлегласць ад дарогі да сцяны будынка стала менш за тры метры, выхляпныя газы ад рухавікоў машын трапляюць у кватэры. Жыльцы вымушаны пастаянна дыхаць гарам. Па гэтым пытанні намеснік старшыні Мінгарвыканкама даручыў адміністрацыі і ДАІ Першамайскага раёна прапрацаваць магчымасць устаноўкі па названым адрасе дарожнага знака, які абмяжоўвае або забараняе стаянку аўтамабіляў.

Многія з тых, хто звярнуўся на «прамую лінію», цікавілі тэрміны ўводу ў эксплуатацыю дамоў-даўгабуду. Так, члену ЖБСК-994 (вул. Калеснікава, 27) Віктар Лапцеў паабяцаў высветліць, што перашкаджае здаць дом своечасова і як максімальна скараціць тэрміны здачы без шкоды якасці.

Таксама да 20 красавіка Віктар Лапцеў даручыў вырашыць пытанні па іншым даўгабудзе на вуліцы Лук'яновіча. Дзяржбуднагляд правёў абследаванне дома і выявіў некаторыя недахопы. Цяпер яны выпраўляюцца.

Падчас «прамой лініі» не ўсе звароты тычыліся заяўленай тэматыкі. Нягледзячы на гэта, Віктар Лапцеў распарадзіўся разабрацца па кожным пытанні, якое паступіла.

Дарэчы, тема будаўніцтва і засялення дамоў стала адной з тых, што абмяркоуваліся на аператыўнай нарадзе ў Мінгарвыканкаме на гэтым тыдні. Як было адзначана, сталіца перавыканала заданне па будаўніцтве жылля ў першым квартале 2015 года.

За студзень — сакавік з улікам малых прадпрыемстваў у цэлым па горадзе ўведзена ў эксплуатацыю 16 жылых дамоў і 1 пускавы комплекс агульнай плошчай больш за 188,1 тысячы кв. м, што складае амаль 21% ад гадавога задання, удакладніў старшыня камітэта будаўніцтва і інвестыцый Мінгарвыканкама Фёдар Рымашэўскі. Між тым сёлета ў горадзе плануецца ўвесці ў эксплуатацыю 900 тысяч кв. м жылля, у тым ліку ў першым квартале — 135 тысяч кв. м (15%).

Фёдар Рымашэўскі адзначыў, што высокую ступень гатоўнасці

маюць яшчэ шэсць аб'ектаў агульнай плошчай 76 тысяч кв. м. Гэта па два дамы ў Маскоўскім (№10 і №11 па генплане ў Міхалова-2) і Савецкім раёнах (дом на вул. Лук'яновіча і дом №2 па генплане ў квартале вул. Корш-Сабліна — Л. Бяды — Булінскага — Усходняй), а таксама па адным доме ў Фрунзэнскім (на вул. М. Танка) і Цэнтральным (№6 па генплане ў мікрараёне Лебядзіны) раёнах.

З уведзеных у эксплуатацыю ў студзені-лютым гэтага года дамоў да цяперашняга часу не заселены чатыры шматпавярховікі. Гэта два арэндныя дамы №56 і №59 па генплане ў жылым квартале «Магістр». Кватэры тут размяркоўваюцца ўпраўленнем жыллёвай палітыкі Мінгарвыканкама. Акрамя таго, не заселены дамы №38 у Каменнай Горцы-2 і №26 у Каменнай Горцы-3. Усе чатыры названыя дамы вось-вось прымуць сваіх жылцоў — іх плануецца засяліць да 17 красавіка.

Дзяіна СЕРАДЗЮК

Затанулы горад Свіцязь усё ж існуе?..

Шукаць яго на дне возера будуць дайверы і археолагі

Ці ёсць яна, беларуская Атлантада, горад, які калісьці існаваў, але знік бяследна? Ці маем мы надзею адшукаць паселішча людзей, якое было цалкам рэальным, але за адно імгненне апусцілася пад ваду?.. Згодна з легендай, на месцы возера Свіцязь у часы Міндоўга быў горад. Калі ўсе мужчыны выправіліся на вайну, а да паселішча падступілі ворагі, дачка князя Свіцязянскага разам з гараджанамі, каб уратавацца, павінны былі сыходзіць,

не глядзячы назад. Але дзяўчынка ўсё ж азірнулася... Яна ператварылася ў камень, а горад апусціўся пад ваду. Іншая легенда распавядае, што падчас аблогі гараджане самі, не хочучы здацца ў палон, звярнуліся да духоўных сіл, і тыя апусцілі іх зямлю пад ваду... Легенды легендамі, але нядаўна было знойдзена археалагічнае пацверджанне таго, што на месцы возера насамрэч мог быць горад.

Кіраўніку дайвінг-цэнтра «Марскі пегас» Андрэю Ліхачову ўдалося знайсці на дне возера невядлікі кавалак керамікі, датаваныя неалітам. Знаходка зроблена выпадкова, падчас трэнерачных апусканняў. Спецыялісты, убачыўшы артэфакт і зрабіўшы яго аналіз, пацвердзілі: там трэба працягваць шукаць, бо ёсць верагоднасць натрапіць на след затанулага горада...

Днямі адбылася і яшчэ адна, можна сказаць, гістарычна

важная падзея. Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук, а дакладней, яго дырэктар Вячаслаў Даніловіч і намеснік дырэктара па навуковай працы Вадзім Лакіза падпісалі з дайвінг-цэнтрам «Марскі пегас» пагадненне аб супрацоўніцтве. Гэта значыць, што нашы археолагі цяпер не будуць абмяжоўвацца даследаваннямі на зямлі, а пойдучы яшчэ і пад ваду. Дагавор падпісаны на два гады, з магчымасцю далейшага працягу.

Сумесныя пробныя апусканні ўжо адбыліся. А два супрацоўнікі Інстытута гісторыі — Сяргей Ліневіч і Аляксандр Вашанаў — пачалі атрымліваць дайверскія навыкі ў «Марскім пегасе».

У хуткім часе яны атрымаюць сертыфікаты, неабходныя для падводных даследаванняў. Андрэй Ліхачоў адзначае, што ёсць папярэдняя дамоўленасць аб тым, што спецыялісты па падводнай археалогіі з Германіі прыедуць да нас, каб

навукаў дайвераў-археолагаў. Гэта прэцэдэнт для ўсёй прасторы СНД. Мы будзем першымі ў прафесійным даследаванні воднай прасторы.

Пакуль жа наша падводная археалогія — белы ліст. Але ёсць шанц запоўніць яго з навуковым падыходам. Чорныя

капальнікі таксама спрабуюць ісці пад ваду, аднак тых, хто мае адпаведныя прыстававанні, зусім мала. Спецыялісты адзначаюць, што на зямлі многае ўжо раскапана і знішчана такімі нядобрасумленымі «даследчыкамі», а вось пад вадой больш шан-

цаў атрымаць каштоўныя знаходкі.

Многія чулі, што напрыканцы мінулага года з ракі Віхры пад Мсціславам былі паднятыя даспехі і шлем рыцара — іх можна назваць знаходкай стагоддзя. Але насамрэч там быў знойдзены ўвесь рыцар — і касцявыя астаткі, і назав меч, які чорныя капальнікі, апынуўшыся там раней, паспелі прадаць у Маскву. Таксама і шмат іншых знаходак розных перыядаў аддала тады вада. Будзем спадзявацца, што наперадзе нас чакаюць знаходкі тысячагоддзя...

Можна дадаць, што ў Інстытут гісторыі ўжо паступаюць званкі з раёнаў з просьбай даследаваць іх падводныя славатасці. Але не варта раскрываць усіх таямніц, лепш пачакаць звестак пра новыя падводныя Атлантады...

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, фота аўтара.

Ад мінамётнага снарада да старадаўняга рэвальвера

У рамках комплекснага мерапрыемства «Арсенал» супрацоўнікі Міністэрства ўнутраных спраў выявілі 380 адміністрацыйных правапарушэнняў у сферы абарачэння зброі.

Канстанцін ШАЛЬКЕВІЧ, начальнік упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, паведаміў, што падчас «Арсенала» праваахоўнікі правяралі ўласнікаў зарэгістраванай зброі, а таксама выяўлялі тых, хто мае дачыненне да незаконнага абарачэння зброі, выбуховых рэчываў і прылад. У выніку з незаконнага абарачэння канфіскавана 301 адзінка незарэгістраванай зброі (135 агнястрэльнай), а таксама 10,8 тысячы боепрыпасаў рознага калібру, аб'яшчодзілі звыш 400 выбуховых прылад.

Так, у вёсцы Пянюга, што на Гродзеншчыне, праваахоўнікі знайшлі ў мясцовага жыхара мінамётны снарад з узрывальнікам, 6 бляшанак з порахам, незарэгістраваную паляўнічую стрэльбу

з патронамі. А вось вясцоўцу з Лунінецкага раёна, падазраванаму ў браканьерстве, даваліся развітацца са стрэльбай і бабровымі шкурамі. У яго сына супрацоўнікі міліцыі таксама канфіскавалі стрэльбу і патроны. Цяпер вырашаецца пытанне аб завядзенні крымінальнай справы.

Што да прафілактычнай працы, грамадзяне добраахвотна здалі ў органы ўнутраных спраў 436 адзінак незарэгістраванай зброі, больш за 22,3 тысячы боепрыпасаў. Жыхар Камянецкага раёна здаў наразны карабін «Маўзер» (1937 года выпуску), які знайшоў падчас разбору падмурка гаража каля свайго дома. У Шчучынскім раёне ў міліцыю прынеслі рэвальвер узору 1880 года, знойдзены на прысядзібным участку.

У МУС нагадваюць людзі, якія ў органы ўнутраных спраў добраахвотна здалі зброю, боепрыпасы, што захоўваліся незаконна, вызваляюцца ад адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці.

Тарас ШЧЫРЫ.

СПАБОРНІЦТВА ВЫТВОРЦАЎ

Чый тавар найлепшы?

Дзяржстандарт аб'яўляе аб пачатку падачы заявак на штогадовыя конкурсы «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь на рынку Расійскай Федэрацыі» і «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь». Яны павінны вылучыць самыя высакаякасныя і канкурэнтаздольныя тавары і паслугі краіны і паскорыць іх прасоўванне на ўнутраных і знешніх рынках. Таксама мерапрыемствы спрыяюць умацаванню іміджу айчыннай прадукцыі.

Удзельніцаў у конкурсах могуць юрыдычныя асобы незалежна ад формы ўласнасці і індывідуальныя прадпрымальнікі, зарэгістраваныя ў Беларусі. Вылучэнне прадукцыі праводзіцца па наступных намінацыях: харчовыя тавары; прамысловыя тавары для насельніцтва і вырабы народных промыслаў; прадукцыя вытворча-тэхнічнага прызначэння; паслугі насельніцтву. Акрамя гэтага, сярод лаўрэатаў конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь» у кожнай намінацыі могуць быць вызначаны тавары, якія называюць «Навінкай года». Як лічаць арганізатары, гэта ўмова спрыяе выпуску новых відаў прадукцыі, паляпшэнню іх спажывецкіх характарыстык і ўласцівасцяў, прымяненню сучасных тэхналогій і матэрыялаў.

Конкурс «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь» праводзіцца ў два этапы. На першым — абласнымі камісіямі вызначаюцца тавары-фіналісты і сярод іх тыя, якія прэтэндуюць на прысуджэнне статусу «Навінка года». На другім этапе рэспубліканскай конкурснай камісіяй прымаецца рашэнне аб прысуджэнні таварам звання лаўрэатаў конкурсу.

Заяўкі на ўдзел прадстаўляюцца да 1 верасня 2015 года ў сакратарыяты абласных конкурсных камісій у абласных цэнтрах стандартызацыі, метралогіі і сертыфікацыі. Усю неабходную інфармацыю можна атрымаць у сакратарыятах абласных конкурсных камісій, а таксама ў БелДІСС: вул. Мележа, 3, к. 805, 220113, г. Мінск, тэл. (017) 262 52 54, e-mail: ntc@belgiss.by.

Што тычыцца конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь на рынку Расійскай Федэрацыі», то тавары і паслугі прымаюцца да разгляду пры ўмове пастаўкі іх насельніцтву або арганізацыям Расіі на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі і/або Беларусі на працягу года. Арганізацыі, якія жадаюць удзельнічаць у конкурсе, павінны падаць да 15 ліпеня заяўку і камплект дакументаў у сакратарыят камісіі па падвядзенні вынікаў конкурсу пры Дзяржаўным камітэце па стандартызацыі Беларусі.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

■ Учынак

ДАСТАЎ
З ПАЛОНКІ

У Брэсце ўзнагародзілі маладога чалавека, які выратаваў падлетка на возеры.

25 лютага ў мікрараёне Вычулкі абласнога цэнтра ў 15 метрах ад берага двое хлопчыкаў правалілася пад тонкі лёд. Жыхар найбліжэйшага ад вадаёма дома Яўгена ВІС-ТОЎСКІ пачуў крыкі і кінуўся на дапамогу. Аднаго падлетка ён выцягнуў з ледзянога палону і перадаў медыкам, а другога не паспеў.

За мужнасць і правільныя дзеянні Яўгена Вістоўскага ўзнагародзілі падзячным лістом адміністрацыі Маскоўскага раёна, а гарадскі аддзел па надзвычайных сітуацыях падрыхтаваў каштоўны падрунак.

Святлана ЯСКЕВІЧ

■ Напярэдадні

«ВЕЛЬМІ ЧАКАЕМ!»

Як праходзіць падрыхтоўка да чэмпіянату Еўропы па мастацкай гімнастыцы ў Мінску

Чэмпіят Еўропы — 2015 па мастацкай гімнастыцы пройдзе ў Мінску з 1 па 3 мая. Ён абяцае быць самым прадстаўнічым за ўсю гісторыю кантынентальных першынстваў. Чакаецца, што ў Беларусі прыедуць удзельніцы з 38 краін Еўропы. У катэгорыі «сеньёры» выступаць больш за 80 гімнастак. Яны разыграюць узнагароды ў асобных відах і камандным заліку. У класе «юніёркі» заяўлена больш за 150 спартсменаў, якія будуць спаборнічаць у групавых практыкаваннях. Усяго на чэмпіянаце Еўропы ў Мінску будзе разыграны 7 комплектаў медалёў. А ў завяршэнні турніру адбудзецца яркае шоу зорак сусветнай гімнастыкі.

Спаборніцтва прыме шматфункцыянальны культурна-спартыўны комплекс «Мінск-Арэна», змяшчальнасць залы складзе 6,5 тысячы чалавек. Квітка ўжо ў продажы, іх цана вагаецца ад 50 да 110 тысяч рублёў.

Першы віцэ-прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Максім РЫЖАНКОЎ адзначае, што НАК Беларусі падтрымлівае мерапрыемства і спадзяецца на яго найлепшае правядзенне.

— Мы, як алімпійская сям'я, вельмі задаволены магчымасцю правядзення такога мерапрыемства ў нашай краіне. Аснова рашэння аддаць гэты чэмпіят нам — гэта, несумненна, поспехі нацыянальнай зборнай, вынікі працы трэнерскага калектыву пад кіраўніцтвам Ірыны Ляпарскай і глыбокія традыцыі гэтага спорту ў нашай краіне. Бо першая ў гісторыі алімпійская чэмпіёнка ў мастацкай гімнастыцы — наша суайчынніца, славетная Марына Лобач. У свеце шмат краін раўняюцца па развіцці гэтага віду на Беларусь. Ведаючы нашу гасціннасць і ўлічваючы ўсе вышэйпералічаныя фактары, лепшага месца правядзення чэмпіяната быць не можа. Мы прыкладаем усе сілы, каб гэты чэмпіят стаў значна прыгажэйшым, весялейшым, эмацыйнейшым, чым усе папярэднія. Я хачу, каб пасля гэтага турніру казалі, як пасля чэмпіянату свету па хакеі ў мінулым годзе, што гэта быў найлепшы чэмпіят Еўропы, — сказаў Максім Уладзіміравіч.

Чэмпіят будзе праходзіць напярэдадні святкавання 70-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, таму беларуская асацыяцыя гімнастыкі запрашае

у прыёме людзей, якія прыедуць паглядзець спаборніцтва чэмпіянату Еўропы, не прадбачыцца. Пражываць яны будуць у тым ліку ў гасцініцах, размешчаных непаладзёк ад «Мінск-Арэны», — расправёў намеснік міністра спорту і турызму Беларусі Аляксандр ДУБКОЎСкі.

І ўсё ж галоўная ўвага цяпер засяроджана на беларус-

сталі першымі і адзін раз занялі другое месца.

Цяпер у свеце падцягнуліся многія краіны, напрыклад, Амерыка. Некаторыя выбудоўваюць сістэму падрыхтоўкі, падобную да той, якая была ў Савецкім Саюзе. Вельмі цесна станавіцца на п'едэстале, так што барацьба будзе нежартоўная, — зазначыла Ірына Юр'еўна.

На кантынентальным першынстве не выступіць Арына Шарапа: дзяўчына яшчэ не цалкам аднавілася пасля траўмы. У трэнерскім штабе вырашылі пабараць спартсменку да чэмпіянату свету.

У ходзе падрыхтоўкі да чэмпіянату Еўропы зборная Беларусі яшчэ прыме ўдзел у трэцім этапе Кубка свету ў Італіі, Пезара, пасля чаго каманда працягне трэнеруючы ў Мінску.

— Я спадзяюся, што жыхары Беларусі ўжо з нецярпеннем чакаюць гэтай падзеі, рэклама яшчэ не адкрывалася, а квітка ўжо прадаюцца, гэта мяне прыемна здзіўляе. Мы не падвядзём гледачоў, будзем прыкладаць для гэтага ўсе намаганні. Мне вельмі хочацца, каб людзі атрымалі задавальненне ад нашага чэмпіянату Еўропы, пабалелі за нашых гімнастак. Яны любяць выступаць пры поўных і шумных трыбунах. Няправільна, што некаторыя думаюць: у мастацкай гімнастыцы нельга балець, як на хакеі. Можна і нават трэба. Я мару пра 8 тысяч гледачоў кожны дзень. Вельмі чакаем, — адзначыла Ірына Юр'еўна.

Арганізатарамі чэмпіянату Еўропы выступаюць Беларуская асацыяцыя гімнастыкі, Міністэрства спорту і турызму, Мінскі гарвыканкам, Нацыянальны алімпійскі камітэт, Прэзідэнцкі спартыўны клуб. Аргкамітэт па яго падрыхтоўцы і правядзенні ўзначальвае намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Наталля Качанова.

Чэмпіят Еўропы па мастацкай гімнастыцы Мінск прыме другі раз. Упершыню кантынентальны форум праходзіў таксама ў «Мінск-Арэне» ў 2011 годзе.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

Нумар адзін беларускай мастацкай гімнастыкі Меліціна СТАНЮТА.

ветэранаў паглядзець спаборніцтва. Для іх вылучаць асобныя трыбуны і валанджы для дапамогі. Будзе прадстаўлены спецыяльны нумар — прысвячэнне 70-годдзю Перамогі.

Дні правядзення чэмпіянату Еўропы супадаюць з некалькімі працоўнымі днямі ў Расіі, таму заўзятарамі з суседняй краіны вялікая колькасць месцаў на трыбунах ужо забраніравана. Дарэчы, тое, што гэты чэмпіят стане самым масавым, ужо зразумела. Тым не менш Міністэрства спорту складанасцяў з прыёмам удзельнікаў і гасцей не прагназуе. Спартсменаў, трэнераў і афіцыйных асоб спаборніцтваў прымуць гасцініцы «Вікторыя Алімп», «Славянская» і «Спорт-тайм».

— На чэмпіят Еўропы чакаем прыезд аматараў спорту з тых краін, каманды якіх будуць выступаць. Дакладную статыстыку цяпер прывесці складана, але ўпэўнены, што ніякіх цяжкасцяў

кіх гімнастках і на тым, у якой форме яны падыдуць да хатняга турніру. Галоўны трэнер нацыянальнай каманды Ірына ЛЯПАРСКАЯ адзначыла, што стан дзяўчат не выклікае турбот у трэнерскага штаба. Першы нумар зборнай — Меліціна Станюта, другі — Кацярына Галкіна, запаснымі ў нацыянальнай камандзе стануць Ганна Бажко і Алена Балоціна.

У мінулыя выхадныя на другім этапе Кубка свету ў Бухарэсце Меліціна выйграла чатыры бронзавыя ўзнагароды. Гэтым спартсменка прадэманстравала добрую форму.

— У нашага лідара вельмі цікавая праграма выступлення: Станюта ў кожным з відаў (абруч, стужка, мяч, булавы) паўстае ў розных вобразах, яе выступленне ўжо адзначаюць як заўзятары, так і трэнеры. Для групавых практыкаванняў мы стварылі маладуу, новую каманду. Мне яны пакуль радуюць — дзяўчаты ўжо выступілі на трох спаборніцтвах, двойчы

■ Медыцынская дапамога

НА ЛЯЧЭННЕ — ЗА МЯЖУ?

Што прымушае сваякоў хворага збіраць сродкі на аперацыю?

У сродкі масавай інфармацыі нярэдка звяртаюцца грамадзяне з просьбай апублікаваць лісты аб зборы грошай для атрымання медыцынскай дапамогі за межамі краіны. Але СМІ пакадаюць за сабой права не публікаваць запыты падобнага кшталту. З той проста прычыны, што рэдакцыя не ў стане правесці дакладнасць кожнага факта і аб'ектыўна расследаваць, ці сапраўды мае быць так, як пазначана ў пісьмовым звароце. А калі мы не можам гарантаваць якасць інфармацыі, значыць, іншая катэгорыя чытачоў рызыкуе працягнуць руку з грашовай дапамогай несумленным людзям і застацца падманутай.

А ў адказ на запят газеты пра парадак накіравання беларусаў за межы краіны для атрымання медыцынскай дапамогі першы намеснік міністра аховы здароўя Беларусі Дзмітрый ПІНЕВІЧ адзначае, што работа адпаведнай камісіі міністэрства вызначаецца пастановай Савета Міністраў ад 23 кастрычніка 2009 года №1387. Пасяджэнні гэтай камісіі праводзяцца па меры паступлення зваротаў, у якіх заяўнікі пазначаюць абставіны, што запатрабавалі, на іх думку, накіравання на лячэнне за мяжой. Урачы-спецыялісты, галоўныя пазаштатныя спецыялісты Міністэрства аховы здароўя па профілі захворвання пацыента рыхтуюць усе неабходныя медыцынскія дакументы да пасяджэння азначанай камісіі, у тым ліку заключэнне ўрачэбнага кансіліуму па выніках агляду пацыента і праведзеных абследаванняў. На камісіі прымаецца калегіяльнае рашэнне, з якім заяўнік знаёміцца цягам трох дзён.

— Дзякуючы шэрагу дзяржаўных праграм, удасканаленню сістэмы падрыхтоўкі медыцынскіх кадраў, комплекснаму падыходу да аховы здароўя насельніцтва, развіццё аховы здароўя ў краіне выйшла на сусветны ўзровень, — паведамляе Дзмітрый Піневіч. — Гэта пацвярджаецца ў тым ліку і ростам колькасці замежнікаў, якія звяртаюцца па меддапамогу ў арганізацыі аховы здароўя Беларусі. Практычна ўсе пытанні аказання меддапамогі пацыентам вырашаюцца ў нашых арганізацыях аховы здароўя, у тым ліку выконваюцца высокатэхналагічныя і складаныя навукова-практычныя цэнтрах, але і ў арганізацыях аховы здароўя абласнога ўзроўню, дзе паступова пашыраецца пералік такіх умяшанняў.

Накіраванне суайчыннікаў на лячэнне ў замежныя медыцынскія арганізацыі звязана ў асноўным з пошукам несваяцкіх донараў для пацыентаў з анкагематалагічнай паталогіяй. Кожны зварот знаходзіцца на кантролі кіраўніцтва, асабліва калі гэта датычыцца дапамогі дзецям.

У выпадках неабходнасці накіравання пацыентаў за межы рэспублікі для выканання ўнікальных аперацыйных умяшанняў міністэрства камандзіруе спецыялістаў для вывучэння гэтых метады і наступнага іх укаранення ў нас.

Што да зваротаў у СМІ з просьбамі аказаць спонсарскую дапамогу па аплаце лячэння за мяжой, то гэта асабістая ініцыятыва грамадзян і Міністэрства аховы здароўя не нясе адказнасці за праўдзівасць падобнай інфармацыі.

Святлана БАРЫСЕНКА

■ Цікавы вопыт

АНТЫНАРКАТЫЧНЫ ТРАЛЕЙБУС...

з'явіўся на маршруце №2 у Магілёве

На яго бартах папераджальныя надпісы і змрочныя малюнкi, у салоне перыядычна гучыць нагаданне пра тое, што наркатыкі і спайсы забіваюць. Ініцыятарамі такой незвычайнай рухомай сацыяльнай рэкламы стала кіраўніцтва УУС Магілёўскага аблвыканкама.

— Мы спадзяёмся, што такі спосаб папярэдзіць людзей аб небяспецы будзе мець пэўны плён, — лічыць начальнік аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Дзмітрый ІГНАТОВІЧ. — Неаднаразова даводзіцца сутыкацца з тым, што маладыя людзі нават не ведаюць пра наступствы ўжывання спайсаў. Ад гэтай атруты гінуць клеткі галаўнога мозгу і чалавек паступова страчва здольнасць цвяроза разважаць і самастойна прымаць нейкія рашэнні. І не ўсе яшчэ ведаюць, што за распаўсюджванне небяспечных для жыцця чалавека рэчываў існуе крымінальная адказнасць, якая прадугледжвае да 25 гадоў пазбаўлення волі.

У салоне тралейбуса плануецца размяшчаць тэкставыя інфармацыі, што будзе знаёміць жыхароў Магілёва з праблемамі наркаманіі, і перыядычна ўключаць на гэтую ж тэматыку аўдыяролікі. Пра небяспеку ўздзеяння наркатыкаў і іх аналагаў на псіхіку чалавека пасажырам час ад часу будуць нагадваць і валанджы. Яны зоймуцца распаўсюджваннем флаераў і лістовак з папераджальнай інфармацыяй.

Дарэчы, толькі за два першыя месяцы года за незаконны абарот наркатыкаў у Магілёўскай вобласці затрыманы больш за 100 чалавек, прычым 28 з іх — за збыт.

Нэлі ЗІГУЛЯ

УЗДЕНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
12 мая 2015 года по адресу: г. Узда, ул. Советская, 22, кабинет 309 (3-й этаж) в 10.00
проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков

На аукционные торги на право заключения договора аренды выставляется участок:

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (бел. руб.)	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения)
Лот № 1	Узденский райисполком	д. Присынок, ул. Молодежная	0,0220	625684208601000069	830 897	10 882 192

Целевое назначение участка – для установки и обслуживания торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли). Инженерные коммуникации: имеется возможность подключения к газоснабжению, водоснабжению. Срок аренды участка – 15 лет.

На аукционные торги на право заключения договора аренды повторно выставляются участки:

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена (бел. руб.)	Расходы по подготовке (кроме расходов на публикацию извещения), бел. руб.
Лот № 2	Узденский райисполком	г. Узда, ул. Новицкого (№73 по ПДП)	0,1985	625650100001000581	119 156 374	11 982 771
Лот № 3	Узденский райисполком	г. Узда, ул. Новицкого (№68 по ПДП)	0,1996	625650100001000582	119 816 686	11 661 815

Целевое назначение участков – для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (для размещения объектов многоквартирной жилой застройки). Инженерно-техническое обеспечение земельного участка отсутствует. Срок аренды участка – 99 лет.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка, и публикацией объявлений об аукционе в средствах массовой информации. Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) производится в течение 10-ти рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Узда, ул. Советская, 22, кабинет 206, с 8⁰⁰ до 17⁰⁰ по рабочим дням по 06 мая 2015 года включительно.

Заключительная регистрация – с 8⁰⁰ до 9⁰⁰ в день проведения аукциона.

Участники аукциона должны представить следующие документы:

- заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц представляют документ, удостоверяющий личность, а также копии документов о государственной регистрации ИП, юридического лица, копии учредительных документов, представителем или уполномоченным должностным лицом –

нотариально удостоверенная доверенность (для уточнения правильности оформления необходимого пакета документов обращаться по телефону 8 (01718) 65338).

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет 3600631002518 Главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по Минской области в ЦБУ №625 филиала №500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Узда, МФО 153001601, УНП 600537220, код платежа на право заключения договора аренды земельного участка – 04002. Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Аукцион состоится по каждому лоту при наличии не менее двух участников.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для аренды на аукционе путем выезда к месту нахождения этих участков.

Более подробная информация об аукционах, условиях участия размещена на официальном сайте Узденского районного исполнительного комитета: www.uzda.minsk-region.by, либо по телефонам (801718) 65404, 54705, 65338.

Імёны

Андрэй БОНД:

«ХОЧАЦЦА ДАКАЗАЦЬ, ШТО І МЫ МОЖАМ БЫЦЬ КРУТЫМІ!»

Ён эпажны, з пачуццём гумару і ў той жа час самакрытычны. Калі параўноўваем Андрэя сённяшняга і таго, якім яго можна было ўбачыць некалькі гадоў таму, бачым кантраст. Пасталеў, але застаўся верным сваім прынцыпам: жыць так, як адчуваеш, не губляючы аптымізму і не здраджваючы сабе. Цяпер нашага героя можна ўбачыць на тэлеканале АНТ у праграме «Вячэрні Мінск», у «Акадэміі талентаў» і шоу «Ідэальнае спатканне», а таксама сустрэць як вядучага ў клубах альбо на іншых мерапрыемствах. Не судзіце яго па першых уражаннях, бо рызыкуеце памыліцца. Лепш чытайце «паміж радкоў» і, можа, адкрыеце сапраўднага Андрэя Бонда.

— Праект «Ідэальнае спатканне» на АНТ стартаваў некалькі тыдняў таму. Якія ўражанні ад здымак і ці задаволены тым, што атрымалася?

— Перш чым казаць пра праект, зраблю маленькую рэмарку. У школе і на першых курсах універсітэта я быў ціхім хлопцам. А потым мае ўнутраныя «чорцікі» выскачылі на свабоду і наладжваць кантакты стала прасцей. Я разумеў, што паняцце «харызма» адносіцца і да мяне, інакш як патлумачыць зацікаўленасць дзяўчат маёй асобай — я ж быў і паўнаватым, і выглядаў увагуле досыць дзіўна. Затое ўмеў прыгожа гаварыць. І мог заўсёды параіць нешта. Калі казаць пра праект «Ідэальнае спатканне», то тут важна разумець: мы не школа пікап-майстроў і нашы парады не дзеля мэты спакусіць дзяўчыну, а, хутчэй, каб мець магчымасць пераступіць праз сябе, свае страхі і комплексы і зрабіць першы крок ёй насустрач, не баючыся адмовы...

Калі толькі ішло абмеркаванне праекта на пачатковай стадыі, мяне найперш здзівіла тое, якая колькасць праблем існуе сёння ў мужчын і жанчын з прычыны няўмення кантактаваць. Я часта сустракаю паспяховых людзей, у якіх і аўто апошняй маркі, і кватэра, і свой бізнес, а яны замкнёныя, у іх не ўсё добра з камунікацыяй.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ»)

Вострае пытанне

РАЗМЕРКАВАННЕ: ПРАБЛЕМА Ў АМБІЦЫЯХ?

«Як складваецца сітуацыя на рынку працы?», «Што можна змяніць у сістэме працаўладкавання моладзі?», «Як адшукаць таленавітых студэнтаў?» — гэтыя і многія іншыя пытанні абмяркоўвалі ўдзельнікі «круглага стала» «Працаўладкаванне моладзі ў сучасных умовах», што прайшоў у рамках «Дня кар’еры» ў Ліцэі БДУ. Удзел у мерапрыемстве ўзялі прадстаўнікі ўсіх зацікаўленых бакоў: студэнты, працадаўцы, прадстаўнікі адміністрацыі ўніверсітэта і эксперты. І кожны з іх мог выказаць свой погляд на праблему пераходу ад універсітэцкай адукацыі да працы.

ВЫПУСКНІКОЎ РАТУЕ «ДЭМАГРАФІЧНАЯ ЯМА»?

Мерапрыемства пачалася з кароткага паведамлення дырэктара кансалтынгавай кампаніі «Ключавыя рашэнні» Андрэя ГУСАКОЎСКАГА. Ён зазначыў, што, паводле статыстыкі, праблемы з працаўладкаваннем выпускнікоў ВНУ не існуе. 99% студэнтаў бюджэтнай формы навучання размяркоўваюцца, 98% — «даходзяць» да першага месца працы, 94% — працуюць па спецыяльнасці. Той факт, што колькасць абітурыентаў, пачынаючы з 2011 года, зніжаецца, пазітыўна ўплывае на праблему працаўладкавання. Наступствы «дэмаграфічнай ямы» 1990-х будуць адчувацца да 2019 года. Аднак, згодна з прагнозамі экспертаў, эканамічная сітуацыя ў краіне ў бліжэйшы час будзе складанай, у першую чаргу, з прычыны цеснай сувязі з эканомікай суседняй Расіі. Гэта прывядзе да актыўнага скарачэння штатаў некаторых кампаній і, безумоўна, паўплывае на працаўладкаванне студэнтаў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ»)

Звычайны цуг

БАТЛЕЙКА — «МАЛЕНЬКАЕ ЕВАНГЕЛЛЕ»

Як лялькі вучаць агульначалавечым каштоўнасцям

Слова «батлейка» пераносіць нас у мінулыя эпохі, на гарадскія плошчы, дзе людзі збіраліся «паглядзець» апошнія навіны, абыграныя ў лялечнай інтэрмедзіі. Такі своеасаблівы аналаг сучаснага тэлебачання. І хаця лічбавыя тэхналогіі выцеснілі тэатр, батлейка і цяпер пакідае ў маленькіх глядачоў моцныя ўражанні. Адчуць на сабе яе магію пашанцавала і мне падчас выступлення тэатра лялек у мінскім храме Свяціцеля Мікалая Японскага. Пасля нядзельнай ранішняй службы ў прыходзе бацькі разам з дзецьмі паглядзелі цікавую гісторыю «Стары і леў» па матывах жыцця Святога Герасіма Іарданскага. Старац выратаваў цара звяроў ад стрэмкі і той верна служыў яму да канца жыцця — так адплаціў чалавеку за дабро. Пасля выступлення мы пагутарылі пра батлейку з супрацоўнікам Цэнтра экалагічных рашэнняў (ЦЭР) па напрамку «Царква і наваколле» Сяргеем ЮШКЕВІЧАМ, які займаецца тэатрам лялек на працягу 15 гадоў.

— У Інстытуце тэалогіі БДУ батлейка з’явілася дзякуючы Міжнароднаму хрысціянскаму адукацыйнаму цэнтру імя святых Мяфодзія і Кірылы як адукацыйная метадыка для дзяцей, — распавядае Сяргей Юшкевіч. — Тады пры ўстанове адкрылася нядзельная школа і паўстала пытанне: як маленькім слухачам цікава і проста распавесці біблейскія сюжэты? Я быў на першым курсе інстытута і пачаў займацца тэатрам лялек у камандзе з трыма студэнтамі.

Незвычайны тэатр з’явіўся ў XVI стагоддзі на тэрыторыі тагачаснай Беларусі, Украіны, Расіі і Польшчы. Яго назва пайшла ад біблейскага горада Віфлеем, хаця ўкраінцы называлі свой тэатр «вертэпам», а палякі — «шопкай». Ён мае вытокі з заходняй традыцыі паказаць тэатралізаваную гісторыю Раства Хрыстова. Часам батлейку называюць «маленькім Евангеллем»: калі насельніцтва было

Фота Сяргея ЮШКЕВІЧА

непісьменным, біблейскія гісторыі «трансляваліся» праз пастаноўкі тэатра лялек. Пачыналася батлейка, можна сказаць, у царкве. З гэтай прычыны цяпер многія знаўцы схільваюцца да таго, каб не паказваць у лялечным тэатры небіблейскія сюжэты. Але ж калісьці батлейку выкарыстоўвалі для паказу як евангельскіх гісторый, так і побытавых сцэнак, якія высмейвалі заганяўці панюў.

— Мне падаецца, у батлейцы можна паказаць не толькі гісторыю Раства Хрыстова, — дзеліцца назіраннямі Сяргей. — Напрыклад, мы ставілі сцэнікі па матывах вядомых мультфільмаў «Замак Хаула» і «Знесеныя прывідамі» Хаяо Міядзакі. Сцэнарый былі адаптаваны пад хрысціянскія матывы, адшукаць якія нескладана і ў мастацкім творы. На жаль, у тых знаўцаў, якія выступаюць за царкоўную батлейку, гэтыя пастаноўкі выклікаюць адмаўленне. Для мяне ж тэатр лялек — па-за канфесійны спосаб тэатры з дзецьмі, дзе галоўнае — паказаць тое каштоўнае, што ёсць вакол нас.

(Заканчэнне на 5-й стар. «ЧЗ»)

Фота Мерыны БЕГУНОВАЙ

Прыйёмная кампанія 2015

НОВЫ АЛГАРЫТМ ПАСТУПЛЕННЯ Ў БДУІР

...падтрымае самых матываваных абітурыентаў

«Дзясяткі аркушаў выдаткаваць на чарцяжы і малюнкi мне падалося не самым добрым варыянтам, таму я зразумеў, што трэба звярнуцца да камп'ютара. Пазней убачыў, што і гэтай дарагой рэчы недастаткова. Было шмат спроб стварэння 3D-мадэляў, малявання аб'ектаў і напісання праграм, але мне не хапала многіх ведаў. І ведаецца... Менавіта таму я выбіраю БДУІР! Бо гэта менавіта тое месца, дзе я сапраўды змагу, па-першае, атрымаць неабходныя веды, па-другое, рэалізавацца, па-трэцяе, адкрыць для сябе новых людзей. Ну і, вядома, дайсці да сваёй маленькай мары», — гэтыя радкі належаць пераможцу конкурсу эсэ «Чаму я хачу стаць студэнтам БДУІР» адзінаццацікласніку СШ №2 г. Асіповічы Андрэю Жлобічу.

І хоць перамога ў конкурсе ніякіх пераваг пры паступленні не дае, затое гарантуе іншагароднім прызёрам (пры ўмове іх паступлення) засяленне ў студэнцкі інтэрнат. Дарэчы, двое з трох прызёраў сёлетняга конкурсу эсэ аказаліся не мінчанамі, таму гарантаванае месца ў студэнцкім інтэрнаце стане для іх вельмі карысным бонусам.

А вось што напісаў у сваім эсэ ўладальнік трэцяга месца, адзінаццацікласнік з гімназіі №1 г. Ліды Міхаіл Чысцякоў: «...У мяне ёсць любоў да матэматыкі, цяга да інфарматыкі і настальгія па радыёэлектроніцы. Вядома, мне патрэбны

такі ўніверсітэт, які дазволіць развівацца ў кожным з гэтых кірункаў. Высокія праходныя балы і ажыятаж вакол гэтага ўніверсітэта сведчаць пра вялікую зацікаўленасць абітурыентаў... За што ж ён усім так падабаецца? Па-першае, гэта прэстыжна. Зараз патрэба ў ІТ-спецыялістах імкліва расце. Гэта цікава, гэта запатрабавана. Па-другое, ёсць высокі шанец удалага працаўладкавання. Ні для кога не сакрэт, што БДУІР супрацоўнічае з вядучымі ІТ-кампаніямі свету і Усходняй Еўропы. Па-трэцяе, стабільна высокі ўзровень адукацыі. Па-чацвёртае, яркае студэнцкае жыццё. Форумы, турніры, фес-

тывалі, конкурсы, канцэрты, КВЗ... І, нарэшце, гэта добра пратапаная дарожка, якая вядзе да навуковай дзейнасці!»

Узнагароды пераможцам конкурсу эсэ былі ўручаны падчас Дня адкрытых дзвярэй. Абітурыентаў і іх бацькоў, якія прыйшлі ў вызначаны час у БДУІР, каб пазнаёміцца з ім бліжэй, літаральна з парога сустрэлі інтэрактыўныя творчыя пляцоўкі студэнцкіх аб'яднанняў. У фае актавай залы пры жаданні можна было адразу сесці за камп'ютар і зарэгістраваць свой персанальны электронны кабінет. У мінулым годзе электронным кабінетам скарысталіся 90% абітурыентаў. Гэта вынаходніцтва прыёмнай камісіі БДУІР дазваляе істотна скараціць час на падачу дакументаў. Абітурыент, седзячы дома, размяшчае ў віртуальным кабінете інфармацыю пра сябе і ўказвае пералік выбраных спецыяльнасцяў у парадку расстаноўкі прыярытэтаў. Электронная заява рэгіструецца ў прыёмнай камісіі і яе копія разам з запрашэннем на падачу дакументаў адпраўляецца абітурыенту

на пазначаны пры рэгістрацыі электронны адрас. Час знаходжання абітурыента ў прыёмнай камісіі цяпер займае максімум 20 хвілін.

— У гэтым годзе залічэнне будзе адбывацца толькі па тых спецыяльнасцях, якія абітурыент указаў у сваёй заяве. Гэта дасць магчымасць матываваным абітурыентам прайсці на спецыяльнасць, напрыклад, радыётэхнічнага профілю, куды раней, з прычыны аўтаматычнага размеркавання ўладальнікаў больш высокіх балаў, яны маглі і не трапіць, — раскажаў прарэктар па вучэбнай рабоце і інфарматызацыі БДУІР Барыс Нікульшын.

Час знаходжання абітурыента ў прыёмнай камісіі цяпер займае максімум 20 хвілін.

Нагадаем, што аўтаматызаваная сістэма, якая дзейнічае ў БДУІР ужо некалькі гадоў, дазваляе карэктаваць залічэнне ў студэнты ў залежнасці ад расстаноўкі абітурыентамі прыярытэтаў і

У гэтым годзе залічэнне будзе адбывацца толькі па тых спецыяльнасцях, якія абітурыент указаў у сваёй заяве.

наяўнасці незапоўненых месцаў на тых ці іншых спецыяльнасцях. У парадку ўбывання прыярытэтаў абітурыент можа пазначыць усе 34 спецыяльнасці тэхніка-тэхналагічнага профілю. Такім чынам, шанцы застацца за бортам у абітурыентаў БДУІР мінімальныя, калі, вядома, яны не ўказалі ў сваім рэйтынгу толькі адну ці дзве спецыяльнасці.

Дарэчы, у ТОП-15 спецыяльнасцяў ВНУ, выпускнікі якіх працаўладкаваліся летась

у Парк высокіх тэхналогій, увайшлі наступныя з БДУІР: «Праграмае забеспячэнне інфармацыйных тэхналогій», «Вылічальныя машыны, сістэмы і сеткі», «Інфарматыка і тэхналогія праграмавання», «Інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі (у эканоміцы)», «Штучны інтэлект», «Інфармацыйныя тэхналогіі і кіраванне ў тэхнічных сістэмах», «Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі».

Надзея НИКАЛАЕВА.

РАЗМЕРКАВАННЕ: ПРАБЛЕМА Ў АМБІЦЫЯХ?

АМБІЦЫІ І КАМПЕТЭНЦЫІ — ХТО КАГО?

Спецыяліст па падборы персаналу кампаніі «Дапоне» **Вольга БЕЛЫШАВА** паведаміла, што попыт на выпускнікоў тэхнічных спецыяльнасцяў у краіне ёсць, асабліва ў рэгіёнах. Вось толькі самі студэнты часам не маюць жадання пачынаць кар'еру па-за межамі сталіцы і ні за якія грошы і сацпакеты не пагаджаюцца з'язджаць. Гэта нагода для трывогі з боку працадаўцаў, мяркуючы Вольга Бельшава, бо ўжо прыкладна тры гады ў Беларусі адчуваецца недахоп інжынераў, а вытворчыя вакансіі закрываюцца з цяжкасцямі. У той жа час колькасць выпускнікоў тэхнічных спецыяльнасцяў знаходзіцца на высокім узроўні.

Пазіцыю Вольгі Бельшавай падтрымаў **намеснік начальніка ўпраўлення па рабоце з персаналам Белінвестбанка Генадзь МАКЕЕЎ**. «Мы ўжо спазніліся з некаторымі змяненнямі, — лічыць ён. — Лепш абмяркоўваць, што рабіць заўтра. Задача — выбудаваць комплексны падыход да працаўладкавання, каб кожны студэнт на другім курсе ўжо ведаў, чаго ён хоча ў кароткатэрміновай і доўгатэрміновай перспектывах. Яшчэ адна праблема ў тым, што амбіцый моладзі часам не адпавядаюць іх кампетэнцыі. Большасць хоча адразу ж стаць дырэктарамі, потым шукае менш прэстыжныя пасады, а напрыканцы хапаецца за любую магчымасць, абы толькі не ехаць у рэгіёны». На думку Генадзя Макеева, ужо на малодшых курсах кожнаму трэба разумець, што працу можна атрымаць толькі дзякуючы сваёй кампетэнцыі. Такі падыход павінен пачынацца хача б з выбару тэмы курсавой працы. Рабіць гэта трэба не па прынцыпе «вазьму, што прасцей выканаць», а па прынцыпе ўласнай зацікаўленасці тэмай. Акрамя таго, спецыяліст не пагадзіўся са сцвярдэннем, што ўсе працадаўцы патрабуюць наяўнасць досведу працы. Якраз наадварот: многія кампаніі ідуць па шляху амаладжэння калектываў, і гэта добры шанец для выпускнікоў.

Меркаванні папярэднікаў падтрымаў **старшы аўдытар кампаніі Ernst & Young Максім АКУЛЕНКА**. Ён таксама адзначыў праблему псі-

халогіі студэнтаў як адну з асноўных, згадаўшы сітуацыю з асабістай практыкі. Падчас набору ў кампанію стажораў ён часта сутыкаўся з людзьмі, якія адмаўляліся пачынаць кар'еру з заробкам у 5 мільёнаў рублёў, матывуючы гэта тым, што грузчыкам у магазіне можна атрымаць больш. «Прадстаўнікі «пакалення Y» сапраўды не глядзяць у будучыню, жывуць сённяшнім днём і абсалютна не разумеюць, што грузчыкамі яны і праз дзесяць гадоў будуць атрымліваць сем мільёнаў, а ў іншых месцах атрымаюць галоўнае — перспектыву», — падкрэсліў Максім Акулёнка. На думку спецыяліста, ВНУ павінны забяспечваць умовы для працы студэнтаў ужо на 3-4 курсах па схеме: першая палова дня — вучоба, другая — стажыроўка. Такі падыход дазволіць маладым людзям атрымаць патрэбны досвед і адначасова веды, неабходныя для будучай працы.

ПАМІЖ КОЛЬКАСЦЮ І ЯКАСЦЮ

Пра стан працаўладкавання ў гуманітарным сектары распавёў **намеснік дэкана факультэта філасофіі і сацыяльных навук БДУ Аляксандр БОБР**. Паводле яго слоў, па такіх спецыяльнасцях, як «псіхалогія», «сацыялогія», «сацыяльныя камунікацыі» попыт на выпускнікоў пераважае прапанову — заявак больш, чым студэнтаў. Праўда, за год са сцен факультэта выпускаецца толькі 5-6 «бюджэтнікаў».

«Большасць хоча адразу ж стаць дырэктарамі, потым шукае менш прэстыжныя пасады, а напрыканцы хапаецца за любую магчымасць, абы толькі не ехаць у рэгіёны».

Свайго калегу дапоўніў **намеснік дэкана факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій БДУ Алег ЛЮДЧЫК**. «Я абсалютна згодны з тым, што выбар месца працы студэнты павінны рабіць раней, — зазначаў ён, — але для гэтага моладзь павінна быць матываванай. На стан вышэйшай адукацыі ў сферы ІТ апошнім часам многае паўплывала. Напрыклад, некалькі гадоў таму Міністэрствам адука-

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Гэтую пазіцыю падтрымаў **дырэктар інфармацыйна-практычнай установы «Студэнцкая фабрыка думкі» Аляксандр ЛУЦЭВІЧ**. На яго думку, дыплом аб вышэйшай адукацыі не каціруецца на рынку. Больш каштоўнымі для працадаўцы з'яўляюцца канкрэтныя ўменні маладога супрацоўніка, якія трэба паказваць на практыцы. Адным з метадаў выхавання якасных работнікаў Аляксандр Луцэвіч назваў фарміраванне студэнцкага актыўна і культываванне сістэмы студэнцкага самакіравання. Удзел у студэнцкіх рухах, адказнасць за пэўны накірунак дзейнасці дапамагае развіваць у маладых людзях самастойнасць і рыхтуе іх да будучай працы.

ГУЛЬНЯ ДЛЯ «ПАКАЛЕННЯ... Z»?

З боку працадаўцаў узнімаліся і іншыя, больш дэтальныя, праблемы падрыхтоўкі спецыялістаў. Так, Вольга Бельшава звярнула ўвагу на праблему моўнай падрыхтоўкі выпускнікоў. Паводле яе слоў, часам вельмі таленавітыя студэнты не праходзяць адбор з прычыны дрэннага ведання англійскай мовы. Пры гэтым звычайна патрабуецца не ўзровень вольнага валодання, а хача б здольнасць разумець тэкст і ўменне скласці адказ. Большасць удзельнікаў падтрымала такую думку, дадаўшы толькі, што і дзяржаўныя мовы Беларусі некаторыя студэнты ведаюць слаба.

Дацэнты кафедры метадаў апытальнага кіравання факультэта

прыкладной матэматыкі і інфарматыкі БДУ Сяргей МАРКАЎ узняў праблему новых метадаў падрыхтоўкі спецыялістаў, у прыватнасці для сферы ІТ. Паводле яго слоў, размову трэба весці ўжо не пра «пакаленне Y», а пра «пакаленне Z»: моладзь павінна перайсці ад чыстага карыстання да ўмення ўласнаручна ствараць простыя праграмы, перанастройваць гаджэты, камп'ютарныя прылады. Для атрымання практычных навыкаў трэба выкарыстоўваць сучасныя сродкі: камп'ютарныя сімулятары, гульні. Сярод найбольш перспектывных спецыяльнасцяў у будучыню, студэнтаў па якіх трэба пачынаць рыхтаваць ужо зараз, спецыяліст вылучыў распрацоўку мабільных дадаткаў, сферу Big Data (інструменты апрацоўкі вялікіх масіваў інфармацыі) і робататэхніку, назваўшы іх прафесіямі 2020 года.

УЛАДКАВАЦЬ УСІХ НЕ АТРЫМАЕЦЦА

Пазіцыю БДУ прадставіла **Наталля НЯПЕЎНАЯ, начальнік упраўлення кадраў універсітэта**. На яе думку, сітуацыя на рынку працы цяпер больш складаная, чым раней. Па некаторых спецыяльнасцях на адну вакансію прапануецца да 100 рэзюмэ. Таму сёлета працаўладкаваць усіх выпускнікоў будзе вельмі праблематычна.

Цікавую статыстычную інфармацыю прадставіла **намеснік начальніка аддзела праграм садзейнічання занятасці насельніцтва Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Марына ШАХЛОВІЧ**. Згодна з ёй, выпускнікі навучальных устаноў складаюць мізэрную частку ад тых, хто лічыцца беспрацоўнымі, — усяго каля аднаго працэнта. Што датычыцца праблемы адсутнасці досведу, то ў службе занятасці ёсць спецыяльная праграма для яе вырашэння — маладзёжная практыка. Летась ёй скарысталіся 50 выпускнікоў. Але сённяшняе эканамічнае становішча не спрыяе падтрыманню нізкага працэнта беспрацоўя сярод выпускнікоў — многія прадпрыемствы праводзяць аптымізацыю кадровых службаў. Калі ў мінулым годзе ў дзяржаўнай службе занятасці было прадстаўлена каля 20 тысяч вакансій, то цяпер іх колькасць знізілася да 8 тысяч.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «43»

3 ПОШТЫ ЧЫРВОНКІ

**ПАЧУЙЦЕ,
КАБ МОВА
ГУЧАЛА!**

Вольга КЛІМЯНОК,
вучаніца 10 класа гімназіі №7
г. Маладзечна:

«Неяк у аўтобусе мужчына размаўляў па-беларуску. Астатнія пасажыры чамусьці глядзелі на яго, як на дзівака. Хтосьці проста праяўляў інтарэс, а нехта нават адкрыта ўсміхаўся. Мяне вельмі абурала такая рэакцыя. Чаму чалавек, які размаўляе на роднай мове, лічаць нейкім іншапланецянінам?»

Гэты выпадак падштурхнуў мяне і маіх сяброў дзейнічаць. Нам хацелася зрабіць што-небудзь, каб хоць неяк змяніць гэтае становішча. Выраслі зладзіць свой «дзень беларускай мовы», не чакаючы Міжнароднага дня роднай мовы. Спачатку размаўляць па-беларуску было цікава і весела. Калі некаторыя словы мы не ведалі, даводзілася падбіраць сінонімы. Але часам выказаць сваю думку наогул не атрымлівалася. У канцы дня зрабілася неяк сумна. Стала зразумела, што рускай мовай мы валодаем лепш, чым роднай...

Але ўсё ў нашых руках, і кожны з нас можа пазнаваць родную мову, калі будзе наведваць тэатры, цікавіцца нацыянальнай культурай і літаратурай. Больш чытайце, размаўляйце па-беларуску, а яшчэ слухайце музыку айчынных гуртоў».

**«КРЫЛАТЫ
ДАЗОР»
СУСТРАКАЕ
ВЯСНУ**

Максім ШКРЭДАЎ,
вучань 11 класа СШ №2 г. Чавусы:

«Сёння грамадская арганізацыя «Аховы птушак Бацькаўшчыны» налічвае 35 тысяч членаў па ўсёй краіне і мае 14 рэгіянальных аддзяленняў. Аднак у Магілёўскай вобласці такога цэнтру ў гэтай арганізацыі яшчэ няма. Ён з'явіцца ў тым раёне, дзе да мерапрыемстваў «Аховы птушак Бацькаўшчыны» праяўляецца найбольшая цікавасць. Члены клуба «Крылаты дазор», арганізаванага ў сярэдняй школе №2 Чавусаў, упэўнены, што вышэйзгаданы цэнтр з'явіцца менавіта ў нашым раёне.

Вучні, якія з'яўляюцца членамі школьнага лясніцтва «Лясныя Рабінзоны», уступілі ў клуб яшчэ ў студзені. Для таго, каб больш даведацца пра прыроду і прыцягнуць людзей да актыўнай яе аховы, клуб рэгулярна атрымлівае неабходныя матэрыялы ад рэспубліканскага цэнтру «Аховы птушак Бацькаўшчыны», а таксама ўдзельнічае ў акцыях арганізацыі і праводзіць мноства цікавых мерапрыемстваў.

Напярэдадні Міжнароднага дня птушак для вучняў 5-8 класаў быў арганізаваны паход «Птушкі роднага краю» ў рамках кампаніі «Жывая вясна». Падчас мерапрыемства дзеці вучыліся быць назіральнымі, успрымаць прыгажосць прыроды, пазнаваць віды птушак і жывёл, правільна паводзіць сябе ў лесе.

Паўдзельнічаць у праекце «Жывая вясна» могуць не толькі навучэнцы школ, але і ўсе неабякавыя да прыроды. Трэба назіраць за пэўнымі птушкамі і рэгістраваць даныя ў базе праекта. У назіральнай кампаніі бяруць удзел 35 еўрапейскіх краін і ПАР. Па выніках праекта будзе складзена падрабязная карта прыходу вясны ў розных рэгіёнах. Завершыцца кампанія 21 чэрвеня. Спяшайцеся ўзяць удзел!»

Лісты чытаў Сяргей РАСОЛЬКА.

Гульні/розуму

ЗНАЙСЦІ СЯБЕ ПРАЗ... ХОБІ
Дзіцячыя захапленні дапамагаюць стаць асобай

Пошукі сябе пачынаюцца з ранняга дзяцінства, калі кожны выбірае, якія цацкі яму больш падабаюцца, як ён хоча апранацца і ў якіх гурткі хадзіць. Знайсці любімае захапленне — значыць, знайсці нешта такое, што заўсёды будзе прыносіць радасць. Яго можна параўнаць з дзіцячай гульні ў хованкі. Памятаеце, як мы радаліся, калі знаходзілі адзін аднаго?.. У якім узросце і чаму варта аддаць дзіця ў секцыю або гурток? З гэтым пытаннем мы звярнуліся да педагога-псіхолага гімназіі №2 Вольгі ВАСІЛЬЕВАЙ.

— Трэба ўлічваць індывідуальныя асаблівасці самога дзіцяці. Ёсць такія, што ўжо ў дашкольным узросце імкнуча да якой-небудзь дзейнасці, таму некаторыя гурткі працуюць ужо ў дзіцячым садзе. Калі, напрыклад, дзіця вельмі любіць маляваць, то чаму б не аддаць яго ў студыю, дзе ён зможа развіць не толькі свае здольнасці, але і навучыцца мець стасункі з іншымі дзецьмі, прывучыцца да пэўнай дысцыпліны, — кажа Вольга Мікалаеўна. — Пазазурочная дзейнасць развівае і арганізуе дзіця. Яно прывікае да рэжыму, вучыцца размяркоўваць свой час так, каб паспяваць і рыхтавацца да школы і наведваць дадатковыя заняткі па інтарэсах.

Марына КРАЎЧУК, студэнтка II курса гістарычнага факультэта Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П. М. Машэрава (19 гадоў):

— У дзяцінстве мама вадзіла мяне ледзь не ва ўсе секцыі і гурткі ў

салдацкі або шпіённай. Але пра мару давялося забыцца з прычыны дрэннага зроку. Я заўсёды быў з тых, хто не можа ўседзець спакойна і дзвюх хвілін. Каб неяк трымаць сябе ў форме і накіраваць сваю актыўнасць у карыснае рэчышча, стаў займацца лёгкай атлеткай і турызмам. Можна насіць генеральскую форму мне і не накіравана, але спорт і дысцыпліна ў маім жыцці застануцца.

— Канкрэтна ў гэтым выпадку хлопца змог сябе рэалізаваць, — каментуе псіхолаг. — Адаючы дзіця ў спартыўную секцыю, трэба разу-

ЦІКАВА ВЕДАЦЬ

Хобі — гэта тое, што робіцца выключна для задавальнення. Сам тэрмін з'явіўся ў XVIII стагоддзі з падачы брытанскага пісьменніка Лорэнса Стэрна, які апублікаваў у 1759 годзе раман «Жыццё і меркаванні Трыстана Шэнда». У ім ён упершыню ўжыў слова «hobby», якім раней называлі маленькага сялянскага рабочага каня ў значэнні «канёк», «захапленне».

Першапачаткова пошукам занятку, што прыносіў бы задавальненне, сталі займацца жанчыны, якія раней за мужчын авалодалі ці то неацэнным, ці то сумнівым скарбам — вольным часам. Замкнёныя ў чатырох сценах у часы патрыярхату, жанчыны забавлялі сябе, як маглі. Менавіта гэтай гістарычнай эпосе мы абавязаны з'яўленнем розных тэхнік пляцення габеленаў і вышывання.

Фота Надзеі БУЖАКІ.

горадзе. Я займалася танцамі, маляваннем, вучылася іграць на скрыпцы і вышываць, гуляла ў валейбол і баскетбол. Тады мне гэта жудасна не падабалася. Я зайздросціла аднакласнікам, якія нідзе не займаліся, і ў іх было столькі вольнага часу! Яны маглі колькі заўгодна гуляць у камп'ютарныя гульні і глядзець тэлевізар. Ні мастачкі, ні музыканта з мяне ў выніку не атрымалася, затое я магу падтрымаць гутарку на многія тэмы, у мяне шмат сяброў і маё дзяцінства было яркім і насычаным.

— Тут няма нічога дрэннага, — сцвярджае педагог-псіхолаг Вольга Васільева. — На тое яно і дзяцінства, каб шукаць сябе. Асабліва сёння, калі існуе столькі магчымасцяў для самавыяўлення. Пры выбары секцыі або гуртка трэба пытацца, чым бы самому дзіцяці хацелася займацца, а не аддаваць сына ў бокс, калі ён, напрыклад, хоча займацца танцамі.

Алег СТАРОВОЙТАЎ, студэнт I курса факультэта прамысловыга і грамадзянскага будаўніцтва Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта (19 гадоў):

— Я заўсёды вельмі хацеў стаць ваенным, у дзяцінстве гуляў толькі ў

заняткі і ў школе, і ў якіх-небудзь секцыях. Галоўнае, каб было жаданне, тады мы здольны на ўсё. А калі жадання няма, то заўсёды будзе знаходзіцца тысячы адгаворак.

— Вольга Мікалаеўна, што рабіць, калі дзіця нічым не хоча займацца, а кожны занятак у гуртку заканаваецца істэрыкай і слязьмі?

— Усе слёзы знікаюць, калі з'яўляюцца першыя вынікі. Тады з'яўляецца і імкненне ісці далей. Я ведаю выпадкі, калі ў дзяцінстве некага прымушалі займацца ў музычнай школе, а потым, калі дзіця вырастала, дзякавала бацькам і настаўнікам, якія не далі кінуць заняткі.

Дзіця з прычыны свайго ўзросту не заўсёды разумее, для чаго трэба наведваць гурткі. Яно шмат што ўспрымае як гульні і толькі пазней пачынае бачыць іншыя бакі свайго дзейнасці.

«Думка бацькоў — гэта думка бацькоў. Калі чалавеку 20 гадоў, ён здольны самастойна ацаніць тое, чым хоча займацца».

Вольга КРЫШТАФОВІЧ, студэнтка III курса Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў (20 гадоў):

— Я заўсёды хацела быць актрысай, з ранняга дзяцінства выступала на ўсіх святах, наведвала розныя гурткі па гэтым кірунку. Тады бацькі да майго жадання ставіліся палажліва, маўляў, «пройдзе». Калі ў 11 класе стала сур'ёзна рыхтавацца да паступлення на акцёрскі факультэт, то родныя забілі трывогу. У выніку, пад ціскам сваякоў, я паступіла «на эканаміста». Пасля першага курса зразумела, што гэта не маё, што я не хачу правесці ўсё жыццё, седзячы ў кабінце сам-насам з лічбамі. Нічога не сказаўшы бацькам, забрала дакументы з ВНУ, пайшла паступаць у Беларускаю дзяржаў-

ную акадэмію мастацтваў. Паступіла і не расчаравалася ў сваім выбары. А бацькі да гэтага часу лічаць, што я зрабіла памылку.

— Думка бацькоў — гэта думка бацькоў, — гаворыць псіхолаг. — Калі чалавеку 20 гадоў, ён здольны самастойна ацаніць тое, чым хоча займацца. У гэтым выпадку, калі дзіцячыне з дзяцінства падабаецца акцёрскае майстэрства, то ёй трэба даць дарогу. Нават калі ў выніку яна расчаруецца ў сваім выбары, то заўсёды ёсць магчымасць атрымаць іншую спецыяльнасць, прайсці курсы перападрыхтоўкі. Затое яе выбар будзе ўсвядомленым і самастойным, а ў няўдачах ёй не будзе каго вінаваціць.

Заканчаючы размову, я расказала псіхолагу гісторыю 14-гадовага Кірыла, які жыве ў невялікім гарадскім пасёлку, у якім няма лядовага палаца, а хлопцу заўсёды хацелася займацца хакеем. Дзеля трэніровак ён два-тры разы на тыдзень прыязджае да нас у горад. Кірыл гатовы дзеля любімага занятку трэсціць у вагоніне і пераадолець усе перашкоды. Думаю, што з яго атрымаецца выдатны хакеіст, бо ў свае гады ён дакладна ведае, чаго хоча.

Некаму пашчасціць знайсці сябе ў падлеткавым узросце, хтосьці адкрывае свае здольнасці ўжо дарослым. Нават многія знакамітасці, якія ўсміхаюцца нам з экрану тэлевізараў, таксама не адразу знайшлі сваё месца ў жыцці. Напрыклад, не сакрэт, што тэлеведучы Павел Воля па адукацыі — настаўнік рускай мовы і літаратуры, а адна з самых багатых спявачак у свеце Б'ёнсе калісьці падмятала падлогу ў цырульні, якой валодала яе мама.

Ніколі не варта спыняцца — развівайцеся, шукайце, спрабуйце сябе ў розных ролях. Тады ваша жыццё будзе насычаным і цікавым.

Арына КАГАЛЁНАК, вучаніца 11 класа наваполацкай гімназіі №2.

СПАРТСМЕНКА, АКРАБАТКА І ПРОСТА... БЛОГЕР!

...На полі ідзе напружаная гульня. Спартсмены ў яркіх футбалках раз-пораз уступаюць у барацьбу за мяч. І вось адказны момант! Нападаючы імкліва нясецца да варотаў саперніка. Удар! Трыбуны замерлі ў чаканні... Гол!!!

Я прыйшла на стадыён, каб «пахварэць» за каманду, у якой грае мая знаёмая Ліза Ліхтаровіч, вучаніца 9 класа сярэдняй школы № 9. Ужо больш за год яна займаецца ў жаночым футбольным клубе, куды яе прывяла сяброўка Насця. Дзяўчына да гэтага часу ўзгадвае сваю першую сур'езную гульню — таварыскі матч з камандай дзіцяча-юнацкай спартыўнай школы, які скончыўся, як і належыць, нічыёй. Менавіта тады яна зразумела, што ў футболе важная камандная гульня.

— Пасля таго, як я пачала займацца футбалам, хлапчкі з класа сталі паважаць мяне, і цяпер мне лягчэй знайсці з імі агульную мову, — з усмешкай адзначае Лізавета.

Яна з дзяцінства любіць глядзець разам з татам футбольныя матчы па тэлевізары. Хварэе за «Барселону», з цікавасцю сочыць за гульнёй сваіх куміраў. Марыць

навучыцца рабіць «фінты», як Раналда, біць вуглавы, як Мэсі, і кіраваць мячом, як Неймар.

Акрамя футбола, Ліза пяць гадоў займаецца ў цыркавай студыі «Арэна».

— Тут нас вучаць і клаўнадзе, і жангліраванню, і эк-

Пра аўтара

Яна — пакуль самая маладая ўдзельніца нашага творчага конкурсу. Дзяўчыне 13 гадоў. Зусім нядаўна яна прыйшла займацца ў гурток «Школа журналістыкі», і даслана ў рэдакцыю «проба прэса» — яе дэбют.

— Я люблю гуляць па вуліцах свайго горада. Мне падабаецца маляваць, плаваць і катацца на лыжах, — расказвае пра свае захапленні Яна. — А яшчэ летась я іграла ў школьным спектаклі... на французскай мове.

вілібрыстыцы, — захоплена распавядае юная артыстка. — Але мне больш даспадобы паветраная акрабатыка і практыкаванні з хулахупамі.

Кіраўнік цыркавай студыі Святлана Канстанцінаўна Горлава называе Лізу адной з найлепшых вучаніц, у якой за плячыма мноства выступленняў у дзіцячых садках, школах-інтэрнатах, на конкурсах і фестывалях. Дзяўчынка з задавальненнем дорыць радасць і цяпло глядачам, якіх пакарае сваім талентам, грацыяй і вытанчанасцю.

А яшчэ Лізавета — заўзяты відэаблогер. Яна здымае сюжэты пра паўсядзённае жыццё моладзі і выкладае ў інтэрнэт. Зараз у яе каля 200 падпісчыкаў! Дзяўчына нават не чакала, што адзін з яе ролікаў збярэ больш за 17 тысяч праглядаў!

Нядаўна Лізе споўнілася 14 гадоў, і ёй урачыста ўручылі членскі білет Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі.

— Упэўнена, гэта ўнясе ў мае жыццё новыя фарбы і ўражанні! — усміхаецца дзяўчына.

Яна КАЗАКЕВІЧ,
вучаніца 8 класа
СШ №11
г. Маладзечна.

Увага, аўтары!

Нагадваем, што, згодна з умовамі нашага творчага конкурсу, «пробы прэса» прымаюцца да 1 мая. Найлепшыя работы юных і маладых няштатных аўтараў (у залежнасці ад колькасці, якая яшчэ паступіць) «Чырвоная змена» можа працягнуць друкаваць і надалей. Вынікі плануецца падвесці да пачатку ўступнай кампаніі. Хто хоча паўдзельнічаць у конкурсе, спытайцеся! І, калі ласка, не забывайцеся, што «пробы прэса» павінны адпавядаць назве конкурсу «Я — малады. І мне не ўсё роўна!».

З ВУЧНЯЎ — У НАСТАЎНІКІ

У дзяцінстве я любіла гуляць «у школу». Саджала сваю малодшую сястру за стол, чытала ёй розныя апавяданні і задавала задачы. Я ўяўляла сябе строгай, але справядлівай настаўніцай. А нядаўна ў мяне з'явілася магчымасць паспрабаваць сябе ў гэтай ролі на самай справе. У гімназіі, дзе я вучуся, упершыню прайшоў дзень самакіравання, прысвечаны Году моладзі.

Амаль усе старшакласнікі былі задзейнічаны ў правядзенні ўрокаў. Многія самі выказалі жаданне стаць настаўнікамі-дублёрамі. Педагогам заставалася толькі зацвердзіць кандыдатуры, бо ўмець правільна падаць матэрыял — своеасаблівае мастацтва, і яно не кожнаму дадзена.

Я праводзіла ўрокі беларускай мовы і літаратуры ў жостым класе. Спачатку вельмі хвалялася, баялася, што не спраўлюся. Перажывала, што вучні не будуць мяне слухаць. Але пасля пяці першых хвілін трывога прайшла, і я адчула сябе спакойна і ўпэўнена. Дзеці спачатку глядзелі на мяне з недаверам, але потым асмялелі і «засыпалі» пытаннямі. Я паставіла шмат добрых адзнак, гэтым пацешыўшы «сваіх» шасцікласнікаў. А калі яны даведаліся, што мы сустрэнемся з імі яшчэ на адным уроку, не стрымалі радасных воклічаў. Было прыемна.

За ўрок літаратуры я 25 разоў (бедны настаўнікі!) паслухала верш М. Сурначова «У стоптаным жыцці». Да гэтага часу ў галаве круціцца радкі:

*Ніколі не ехаць
Хлапцу маладому
Да блізкага гаю,
Да роднага дому.*

Усе вучні пастараліся і добра вывучылі твор на памяць, таму ніжэй за «васьмёрку» ніхто не атрымаў.

А паміж урокамі я паспела «папрацаваць» сацыяльным педагогам. Разам са сваёй «калегай-псіхолагам» мы правялі акцыю «Крама пазітыву». Цукеркі з пажаданнямі парадавалі і настаўнікаў, і вучняў. Але не бясплатна. Кожная цукерка — усмешка ўзамен. Было прыемна глядзець на шчаслівыя твары. І чаму мы раней такога не праводзілі?

Псіхолаг Святлана Міхайлаўна Карповіч ацаніла ўсё, што адбывалася, наступным чынам: «Вельмі цікава было назіраць, як «дублёры» настаўнікаў у розных абставінах працягваюць свае асабістыя якасці. І з упэўненасцю магу сказаць, што яны цалкам справіліся са сваімі абавязкамі».

І вучні, і настаўнікі гімназіі лічаць, што такія дні самакіравання трэба праводзіць часцей, бо гэта станоўчы вопыт, які дапамагае пашырыць уяўленні вучняў аб працы педагога.

Дар'я СВІРЫДА,
вучаніца 10 класа
гімназіі №10
г. Маладзечна.

Пра аўтара

Дар'я — 16 гадоў. Яна вучыцца ў філагічным класе, плануе ў будучыні стаць журналістам. Пачаткоўцам яе не назаваць: дзяўчына ўжо друкавалася ў выданых «Культура», «Пераходны ўзрост», «Рэгіянальная газета».

— З дзяцінства пішу казкі, апавяданні, вершы. Яшчэ я люблю спяваць, — распавядае пра сябе аўтарка. — У сонечнае надвор'е абавязкова прагульваюся па парку з сябрамі. Я заўсёды імкнуса быць жыццядараснай і бачыць ва ўсім станоўчыя бакі.

ПРА ШТО МАЎЧЫЦЬ АФРЫКА?

нашай камандзе было 16 чалавек. Мы раздзяліліся на два атрады. Члены аднаго з іх арганізавалі дзіцячы лагер: распрацоўвалі забавляльную праграму, гулялі з дзецьмі. У лагер у асноўным прывозілі хлопцаў і дзяўчат з найбліжэйшых вёсак, усяго было каля васьмідзесяці чалавек.

Я быў у працоўным атрадзе, і мы будавалі сталовую. Шчыра кажучы, да паездкі ніхто не ведаў, якія канкрэтныя абавязкі мы павінны будзем выконваць. Аказалася, што трэба класці цэглу, праўда, ніхто не ўмеў гэта правільна рабіць. Але праз пару дзён прыстасаваліся і праца наладзілася.

— Што за месца такое было?

— Там вучыліся дзеці-сіроты. Навучанне праходзіць па нейкай амерыканскай праграме, што дазваляла ім пасля ўладкавацца ў жыцці.

Мы ведалі, што дзевяццаці працаваць з раніцы да вечара, так і атрымалася. Толькі напрыканцы ў нас была невялікая экскурсія па некаторых гарадах ПАР, але гэта літаральна на працягу трох-чатырох дзён.

— На якой мове вы размаўлялі?

— Мы — на англійскай, а дзеці ведалі і англійскую, і зулускую. Увогуле, у ПАР адзінаццаць афіцыйных моў, але ў гэтай мясцовасці найбольш распаўсюджана мова зулу.

«Іх дамы — гэта своеасаблівыя скрынкі з шыферу. Мяне ўразіла, што не на кожным участку ёсць прыбіральня, але з кожнай такой «скрынкі» тырчыць тэлевізійная антэна».

— Цікава, якімі былі жыллёвыя і бытавыя ўмовы?

— Нас пасялілі ў будынку, які не назавеш камфартабельным. Дзверы, напрыклад, увогуле ледзь-ледзь зачыняліся. Але, у прынцыпе, жыць можна: душ і прыбіральня былі, дах

— З харчаваннем праблем не было?

— Мы пажадалі харчавацца разам з дзецьмі, каб быць з імі ў аднолькавых умовах. Але нас прывялі ў асобную сталовую, патлумачыўшы гэта тым, што будучы падаваць ежу, больш звыклую для нас. Звычайна давалі мяса, бульбу, кашы. Аднойчы мы ішлі на абед і сталі сведкамі таго, як пад'ехаў фургон, унутры якога былі нейкія нясвежыя прадукты, мабыць, з крамаў ці рэстаранаў. Пах там стаяў не самы прыемны... Тады і стала зразумела, чаму мы не харчваемся разам з дзецьмі. Як нам пазней растлумачылі, сродкаў на прадукты катастрофічна не хапае. Дзеці

— Чаканні супалі з убачаным?

— Шчыра кажучы, я ўяўляў сабе пустыню і чакаў, што нас у халупе якой-небудзь паселяць. Але мы апынуліся ў такім месцы, дзе я нават пяску ні разу не ўбачыў. Усё з'явілася, усё квітнее, і клімат такі прыемны, асабліва калі з мінскай зімы трапляеш у лета.

З сабой мы прывезлі каля сарака кілаграмаў цукерак, ну і раздавалі іх пакрыху дзецям. І сапраўдным шокам было, калі я прапанаваў дзіцяці цукерку, а яно не ведае, што з ёй рабіць. Проста мне, як гліну якую. Мы давалі дзецям звычайныя ледзяшы, а яны думалі, што гэта рознакаляровыя каменчыкі. Калі тлумачылі, што іх трэба класці ў рот і есці, у дзяцей адразу ўсмешка на твары з'яўлялася. А адзін раз да нас падыйшлі трое дзетак, пачалі размаўляць. І раптам яны вырашылі праспяваць для нас песню. Мы паслухалі і ў знак удзячнасці далі ім адну на траіх шакаладку, каб паміж сабой раздзялілі. А яны падзялілі яе на ўсіх, хто быў у пакоі. Альбо калі ім раздавалі цукеркі на працягу дня, а яны ўвечары прыходзілі і дзяліліся з намі. Вось такая дзіцячая шчырасць і гатоўнасць падзяліцца апошнім найбольш і запомнілася.

— А як жыўце гэтыя дзеці па-за лагерам?

— Яны жывуць у сябе ў вёсцы, мы туды ездзілі. Шчыра кажучы, відзішча не самае прыемнае. Іх дамы — гэта своеасаблівыя скрынкі з шыферу. Мяне ўразіла, што не на кожным участку ёсць прыбіральня, але з кожнай такой «скрынкі» тырчыць тэлевізійная антэна. У іх сцёкі цякуць найпрост па вуліцы — пах агідны вакол. І сярод гэтых «скрынак» стаяў велізарны асабняк з пальямі, шыкоўнымі машынамі. Мне здаецца, што ўсе людзі абслугоўвалі аднаго чалавека — гаспадару гэтага багацця. Для мяне гэта незразумела...

Лізавета КАРПОВІЧ,
вучаніца 11 класа Ліцэя БДУ.

не працякаў. Выхаванцы знаходзіліся ў значна горшых умовах. У маленькім пакоі на двухпавярховых ложках спалі каля 30-40 чалавек, прычым паміж ложкаў не было ніякіх праходаў. Дзеці не мелі ні коўдраў, ні навалачак, спалі на пенапласте і ў адзенні. Мы спачатку ўвогуле гэтага не разумелі: няўжо так цяжка пайсці і пераапрунацца? Аказалася, што пераапрунацца ім не было ў што.

вымушаны есці недабраякасныя прадукты, каб зусім не галадаць.

— А якіх фінансавых затрат каштавала такое падарожжа?

— Мы аплачвалі толькі праезд. Дабіраліся вакольнымі шляхамі, бо прамых рэйсаў у ПАР з Беларусі няма. Спачатку цягніком да Брэста, потым да Варшавы, адтуль у Амстэрдам, а там ужо на самалёце да Ёханесбурга.

Пра аўтара

— Колькі сябе памятаю, па жыцці са мною ішло вялікае мноства розных захапленняў. Але самым галоўным хобі была і застаецца журналістыка, з якой я і планую звязаць сваё далейшае жыццё, — кажа пра сябе 17-гадовая аўтарка. — У будучыні мару аб'ездзіць увесь свет і падзяліцца гэтым, спадзяюся, незабыўным вопытам і ўражаннямі з чытачамі.

Застаецца дадаць тое, пра што сціпла прамаўчала Лізавета. Дзяўчына брала ўдзел у мінулым творчым конкурсе «ЧЗ» «Мы — такія!», на які паступіла больш за 220 творчых «проб прэса», больш за 70 з іх былі апублікаваны. Лізавета Карповіч стала тады адной з дзвюх пераможцаў, што былі абвешчаны па яго выніках.

Думай галавой

ПРЫЙСЦІ ДА ПРАВІЛЬНАГА АДКАЗУ, або Матэматыка з філасофскім ухілам

...Ён чалавек рознабаковых інтарэсаў. Займаецца перакладамі, перамагае ў спаборніцтвах па бильярдзе, захапляецца гісторыяй, а матэматыку наогул лічыць не проста наукай, а сапраўднай філасофіяй. Знаёмцеся — настаўнік з Магілёва Міхась БУЛАВАЦКІ.

У свой час, калі Міхась Булавацкі выкладаў у інстытуце, а потым у Магілёўскім дзяржаўным універсітэце імя А. Куляшова (МДУ), ён прапанаваў цікавы праект «Беларускае пяціборства». Сутнасць у тым, што старшакласнікам, а таксама навучэнцам ліцэяў і каледжаў прапануецца не проста парашаць задачкі па матэматыцы, а яшчэ і прадэманстраваць свае веды па беларускай мове, літаратуры, гісторыі Беларусі і прыродазнаўстве. І цікаваць ёсць. Сёлета адбылося ўжо 14-е спаборніцтва, у якім бралі ўдзел 45 юнакоў і дзяўчат.

— А ведаеце, як усё пачыналася? — загадкава ўсміхаецца аўтар праекта. — Аднойчы знаёмы хлопца, які прыехаў на абласную алімпіяду па матэматыцы, паскардзіўся, што ён, вучань беларускамоўнай школы, павінен рашаць задачкі на рускай мове. Я вырашыў пацікавіцца ва ўпраўленні адукацыі, чаму адсутнічае беларускі варыянт заданняў. Адказаў, што попыту няма. І тады я вырашыў неяк выправіць гэта. Дзякуй, наш былы рэктар універсітэта Аляксандр Радзюк іду па падтрымаў. З таго часу спаборніцтвы праводзяцца на базе МДУ.

...Калі ўпершыню запрашалі школьнікаў, нават не чакалі, што прыйдзе 27 чалавек. На другі год іх было ўжо больш за 40. Дарэчы, спачатку праводзілі звычайныя матэматычныя алімпіяды, але беларускамоўныя. Мы прапаноўвалі школьнікам, схільным да матэматыкі, праверыць адначасова і сваё веданне беларускай мовы.

Вядома, што ў школах «матэматыкаў» і «фізікаў» паважаюць, таму і па гуманітарных прадметах ім ставяць вышэйшыя адзнакі, хаця і не заўсёды заслужана. І яны думаюць, што добра ведаюць гэтыя прадметы. А калі паспрабавалі рашаць задачкі на беларускай мове, хутка зразумелі, што ведаў ім не хапае. Некаторыя пасля гэтага пачынаюць больш старанна займацца мовай, кніжкі купляюць. Ведаю дзвюх вучаніц, якія пасля ўдзелу ў алімпіядзе набылі руска-беларускі матэматычны даведнік.

— А чаму потым змянілі традыцыю, уключылі астатнія прадметы?

— Пасля дзвюх такіх алімпіяд я задумаўся: вось мы праз матэматыку ўзгадваем мову, а чаму б не ўключыць сюды і гісторыю Беларусі? Іншыя прадметы таксама неабходны адукаванаму чалавеку... І вось з трэцяга разу, а гэта быў 2001 год, пачалі праводзіць не проста матэматычную беларускамоўную алімпіяду, а пяціборства. Мы ўключаем пытанні, якія кожны павінен ведаць абавязкова. Напрыклад, пра гісторыю магілёўскай ратушы, гарадскога герба і гэтак далей. Дапамагаем зазвычайна нейкія моўныя правілы. Напрыклад, прапаноўваем патлумачыць розніцу паміж словамі «абоім» і «абодвум». Я раней таксама няправільна

Міхась Булавацкі: «Навучэнцам хочацца хутчэй даведацца, якія ж адказы правільныя».

выкарыстоўваў гэтыя словы, але мяне навучылі. Хай навучыцца яшчэ хто-небудзь.

Пытанні мне дапамагаюць складаць школьныя настаўнікі і выкладчыкі ўніверсітэта. Яны дасылаюць свае варыянты, а я раблю адбор. І, акрамя мяне, гэтыя пытанні не ведае ніхто. Інакш у выніках спаборніцтва могуць быць сумненні.

— Што дае вучням удзел у пяціборстве? Можа, ёсць нейкія перавагі пры паступленні ва ўніверсітэт?

— Нідзе гэта не ўлічваецца, ільгот і пераваг не дае, але карысць — у самім працэсе. Па-першае, маладыя людзі, якія думалі, што ведаюць мову, раптам пераконваюцца ў адваротным. Вось вучань піша па-беларуску рашэнне геаметрычнай задачы. Ён разумее, што слова «касатель-

ная» не беларускае, і пачынае прыдумляць свой варыянт: «датыкальная», «дакранацельная», «кранацельная», «чапальная», «зачэпная» і г.д. Я назбіраў 11 варыянтаў перакладаў гэтага слова. Адны пачынаюць займацца словатворчасцю, а некаторыя проста ўгадаваюць — «датычная». Аднойчы мы вось што зразумелі: навошта нашым удзельнікам какаць, пакуль мы падсумуем і паведамім ім вынікі пяціборства? І сталі даваць на выхадзе аркушы з правільнымі адказамі. Бачылі б вы, з якой цікавасцю яны іх вывучаюць. Каб так чыталі падручнікі! І мы зразумелі, што гэта не проста спаборніцтва, гэта такая форма адукацыі.

— Людзі часта саромеюцца дэманстраваць сваё валоданне мовай: маўляў, не хачу размаўляць на трасянку...

— У любым выпадку праз трасянку давядзецца прайсці, адразу ж чыста не загаворыш. У канцы 1980-х гадоў, калі ў інстытуце дазволілі чытаць лекцыі па-беларуску, я спачатку ўзрадаваўся, а потым засмуціўся: мову я ўжо прызабыў. Таму напачатку прасіў прабачэння ў студэнтаў за недасканаласць ведаў і запрашаў мяне папраўляць, калі я нешта не так скажу. А

яшчэ, каб засвоіць мову, заняўся перакладамі. Аднойчы слухаў Высоцкага і два радкі яго песні добра ляглі на беларускую мову. Я паспрабаваў перакласці ўвесь твор і так захапіўся, што ўзяўся за наступныя, а потым яшчэ за

Сталі даваць на выхадзе аркушы з правільнымі адказамі. Бачылі б вы, з якой цікавасцю яны іх вывучаюць. Каб так чыталі падручнікі!

адзін. Так, дзякуючы аўтару, чыя творчасць мне падабаецца, удалася ўдзельна сваю мову. І ўсім, хто збіраецца аднавіць сваё веданне мовы, разо заняцца перакладамі. Не Высоцкага, дык каго-небудзь іншага. Пакуль што ў Беларусі я адзіны яго перакладчык. Барадулін паспеў перакласці тры творы, а ў мяне іх каля 30. Збіраюся ў хуткім часе нават перавыдаць зборнік.

Надаўна чытаў лекцыі настаўнікам на курсах павышэння кваліфікацыі і мяне папрасілі перайсці на рускую мову: маўляў, у групе дзве настаўніцы са Смаленскай вобласці, і яны не зразумеюць. Дамовіліся, што я буду чытаць

усё ж такі па-беларуску, а калі нешта будзе незразумелым, перакладу, патлумачу. Але ніхто мяне ні разу не спыніў. У канцы лекцыі пацікавіўся ў тых жанчын, чаму яны маўчалі. «А нам усё было зразумела», — адказалі яны. Наша мова для жыхароў Смаленскай вобласці не чужая. Нездарма ж Смаленск некалі быў сталіцай савецкай Беларусі.

— Цяпер карыстаецца попытам рэпетытарства. Вы таксама прапаноўваеце свае паслугі. І многа ахвотных вывучаць матэматыку на беларускай мове?

— Калі бацькі вучняў цікавяцца, колькі каштуюць заняткі, я называю два варыянты: на рускай мове — даражэй, на беларускай — танней. І некаторыя выбіраюць беларускую. А ў каго грошы лішнія, хай плацяць. Большасць усё ж аддае перавагу рускай мове, але цікаваць да роднай таксама ёсць. Нават на прыкладзе нашага пяціборства гэта відаць. Колькасць удзельнікаў з года ў год расце. Дагэтуль маглі спаборнічаць усе, хто хацеў, але ў наступным годзе збіраемся зрабіць конкурсны адбор. Так што за гэта права яшчэ трэба будзе пазмагацца.

— А ў іншых абласцях ёсць нешта накшталт «Беларускага пяціборства»?

— Такага праекта дакладна няма ва ўсёй краіне. Мы імкнемся зацікавіць удзельнікаў, заахочваем вывучаць мову рознымі прыёмамі. Вось толькі, на жаль, праблема са сродкамі. На кніжную латарэю, якую мы праводзім перад алімпіядай, я са сваёй асабістай бібліятэкі, напэўна, ужо каля тысячы кніг перадаў. А яшчэ на памяць вучням застаюцца прыгожыя дыпломы з фотаздымкамі пераможцаў. Ведаю, што імі ганарыцца і берагуць. Апошнім часам мы сталі праводзіць беларускае пяціборства і для дарослых. У іх прымяоць удзел нават выкладчыкі ўніверсітэтаў. Гэта ж не зусім звычайная алімпіада, пяціборства дапамагае пашырыць свой круггляд. А заадно правяраць веды. Нешта накшталт «Што? Дзе? Калі?». Так што, калі ёсць жаданне паўдзельнічаць, далучайцеся.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.

Праверце сябе

ЗАДАННІ З АПОШНЯГА «БЕЛАРУСКАГА ПЯЦІБОРСТВА»:

Прыродазнаўства:

Навошта шчыток для задняга кола веласіпеда? Няўжо кроплі вады ці бруду, якія зрываюцца з кола, рухаюцца хутчэй за ездака і могуць трапіць на яго вопратку? І калі так, то навошта шчыток на пярэднім коле? У якой вадзе лягчэй утапіцца? У цёплай ці халод-

най? У рачной ці марской? Разгледзьце толькі фізічныя аспекты пытанняў, а не медыцынскія.

Літаратура:

Па рамане «Хрыстос прызямліўся ў Гародні» зняты кінафільм, які больш за 20 гадоў не паказвалі публічна. Пра якога Хрыста там апавядаецца? Назавіце аўтара рамана.

Якія іншыя творы гэтага аўтара вы ведаеце? У адной з яго апавесцяў-легенд (у якой?) апісваюцца падзеі, што адбыліся на Магілёўшчыне?

Што такое «Абырвалг»? Дзе вы чулі гэтае дзіўнае слова? З якога яго літаратурнага твора. Хто аўтар твора? Якія іншыя творы гэтага аўтара вы ведаеце?

БАТЛЕЙКА — «МАЛЕНЬКАЕ ЕВАНГЕЛЛЕ»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

На думку Сяргея Юшкевіча, тэатр лялек — гэта ўнікальная магчымасць сацыяльнага служэння ў царкве і творчага развіцця: мала «гарэць» самай ідэяй тэатра, трэба навучыцца расказваць гісторыю дзецям. Бо банальны апавед пра маральнасць не ўспрымаецца маленькімі глядачамі.

— Перад пачаткам выступлення я з'яўляюся ў касцюме казачніка і распавядаю дзецям пра батлейку, бо звычайна яны нічога пра яе не ведаюць, — канстатуе батлеечнік.

Каб арганізаваць спектакль, дастаткова чатыры чалавекі. Два з іх будуць льялькаводамі (чатыры льялькі — аптымальная колькасць, бо яны на сцэне не ствараюць «затары»), таксама гукааператар і дэкаратар. Аднойчы, па словах Сяргея, у яго трупы быў сапраўдны «марафон»: кожную нядзелю — новае выступленне. А гэта новыя льялькі і дэкара-

Фота Сяргея Юшкевіча.

цыі. На адзін сцэнарый ідзе ў сярэднім сем гадзін, акцёры стварылі іх прыблізна 200 для тэатра батлейкі. Вельмі важна афармленне «тэатра»: традыцыйна рабіўся роспіс

для «зрокавага чытання». Батлейка Міжнароднага хрысціянскага адукацыйнага цэнтра пра Інстытуце тэалогіі выглядае як царкаўка, але па словах Сяргея, гэта даніна традыцыі.

Сучасныя канструкцыі маюць форму звычайных дамкоў. Кананічная батлейка мела тры ярусы. Верхні сімвалізуе нябесную сферу, на ім паказвалі немаўля Ісуса. Сярэдні абазначаў зямлю. А ў якасці «пекла» служыў ніжні, трэці ярус.

— У нашай батлейцы можна ўбачыць у малюнках гісторыю Адама і Евы, сяброўства чалавека і жывёл. Яна рабілася па эксіказах, знойдзеных у музеі. Адна са студэнтак Інстытута тэалогіі, якая займалася ў ікананічнай майстэрні, узялася размаляваць наш тэатр. Батлейка стваралася як ікона, і па сёння яна выглядае як новая, — распавядае Сяргей. — Аднак я не лічу, што трэба рабіць яе па кананічным узоры. Некаторыя бацькі рабілі батлейку з кухоннай шафы, атрымліваюць сапраўдны сямейны тэатр.

Зараз Сяргей Юшкевіч працуе ў ЦЭР, таму яго выступленні больш звязаны з экалагічнай тэматыкай: ён вырашыў і ў гэтай сферы выка-

рыстаць адукацыйныя магчымасці ляльканага тэатра.

Пасля выступлення батлеечнік праводзіць майстар-класы. Гэтым разам ён з дзецьмі рабіў звяроў і птушак са старых газет. Папяровая цацка яшчэ раз нагадае хлопчыкам і дзяўчынкам, як можна прадоўжыць жыццё старой газеты.

Батлейка, прынамсі царкоўная, не камерцыйная, а больш сацыяльная, добрачынны праект. Тэатр лялек можна выкарыстоўваць як чудатворны сродак арт-тэрапіі: пасля выступленняў у дзяцей ёсць магчымасць пагутарыць з казачнікам, паўдзельнічаць у майстар-класе, памацаць лялькі. Выпадак з практыкі Сяргея Юшкевіча пацвярджае гэтыя словы: дзяўчынка, якая не размаўляла, на наступныя пасля спектакля дзень паспрабавала распавесці маме пра галоўнага героя сцэны. Батлейка стварае маленькія суды, дзеля якіх і варта займацца такой справай.

Кацярына РАДЗЮК.

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению Открытого акционерного общества «Специализированное ремонтно-строительное управление № 3 г. Новополоцк» (продавец) ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА:

ЛОТ № 1. Помещение блока ремонтных цехов № 2, инвентарный номер 252/D-88005, общей площадью: 454 кв.м, расположенное по адресу: Республика Беларусь, Витебская область, г. Новополоцк, пр-д Устье, 7-2. Продавцу предоставлена 1/4 доля в праве постоянного пользования на земельный участок площадью 0,4894 га, с целевым назначением: для содержания и обслуживания блока ремонтных цехов, с установленным ограничением (обременением) прав: водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос (река Западная Двина) зонах, площадь 0,4894 га. Начальная цена с НДС 20% – 870 963 600 бел. руб.

ЛОТ № 2. Топливо-заправочный пункт (здание с навесом), инвентарный номер 252/C-10096, общей площадью: 19,1 кв.м, расположенный по адресу: Республика Беларусь, Витебская область, г. Новополоцк, пр-д Устье, 11, составные части и принадлежности: навес. Земельный участок 0,4839 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования, с целевым назначением: содержание и обслуживание топливозаправочного пункта, с установленным ограничением (обременением) прав: водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос (река Западная Двина), площадь 0,4839 га. Начальная цена с НДС 20% – 215 324 305 бел. руб.

ЛОТ № 3. Склад материалов, инвентарный номер 252/C-10093, общей площадью 231,1 кв.м, расположенный по адресу: Республика Беларусь, Витебская область, г. Новополоцк, пр-д Устье, 13 А. Земельный участок 0,1076 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования, с целевым назначением: содержание и обслуживание склада материалов, с установленным ограничением (обременением) прав: водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос (река Западная Двина), площадь 0,1076 га. Начальная цена с НДС 20% – 444 196 744 бел. руб.

ЛОТ № 4. Административное помещение № 1, инвентарный номер 252/D-88018, общей площадью: 1215,5 кв.м, расположенное по адресу: Республика Беларусь, Витебская область, г. Новополоцк, пр-д Устье, 5-1. Продавцу предоставлено 2/3 доли в праве постоянного пользования на земельный участок площадью 0,2059 га, с целевым назначением: для содержания и обслуживания административного здания. Начальная цена с НДС 20% – 489 430 950 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 12.05.2015 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 08.05.2015 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71. auction@cpo.by

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению Унитарного предприятия «Молодеченский пищевой комбинат» (продавец) проводит повторный открытый аукцион ПО ПРОДАЖЕ ОДНИМ ЛОТОМ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА, расположенных по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Либаво-Роменская, д. 62, в составе:

Наименование объекта	Общая площадь, кв.м	Инвентарный номер строения	Земельный участок
Здание склада готовой продукции № 2	1392,9	630/C-4164	Площадь 0,1476 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания готовой продукции №2
Павильон для хранения стеклобанки	1895,3	630/C-4738	Площадь 0,4913 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания павильона для хранения стеклобанки.
Сооружение ИТМ	89	630/C-71572	Площадь 0,0703 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания ИТМ. С установленным ограничением (обременением) права на земельный участок: охранный зона сетей и сооружений теплоснабжения площадью (0,0039 га.)

Начальная цена с НДС 20% – 4 048 408 858 бел. руб. (снижена на 20%)

Задаток 10% от начальной цены в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010; задаток может перечисляться нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 11.03.2015 г.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона.

Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также порядок оплаты вознаграждения и фактических затрат на организацию и проведение аукциона оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 04.05.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.04.2015 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703.

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71. auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Солигорскторг» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже здания специализированного розничной торговли (магазин № 35)

общей площадью 7 296,4 кв.м (инв. № 644/C-3766),
ВКЛЮЧАЯ МНОГОЛЕТНИЕ НАСАЖДЕНИЯ
(сосна 3 шт., живая изгородь (арония)).
Указанное имущество расположено на земельном участке
площадью 1,2200 га (предоставлен в постоянное пользование)
с кадастровым номером 64300000001001064, по адресу:
Минская область, Солигорский район, ул. К. Заслонова, д. 63.

Часть указанного недвижимого имущества сдается в аренду (сведения об арендаторах можно получить у организатора аукциона).

Начальная цена с НДС – 49 866 504 120 бел. руб. Задаток 5% от начальной цены (2 492 871 240 бел. руб.), перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Аукцион состоится 12.05.2015 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.05.2015 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224-61-34, (8029) 102-21-17.

Управляющий в производстве по делу о банкротстве извещает о проведении 8 мая 2015 года торгов по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Гомельский авторемонтный завод» (ОАО «Гомельский АРЗ»), расположенного по адресу: г. Гомель, ул. Кирова, 123

№ лота	НАИМЕНОВАНИЕ	Начальная цена продажи через аукцион без НДС, бел. рублей	Задаток за ед., бел. рублей
ОБЪЕКТЫ НЕДВИЖИМОСТИ			
1	автостоянка легкового транспорта площадью 2198,0 кв.м (инв. № 380)	2 560 000 000	256 000 000
2	корпус №4 – трехэтажное здание, с одноэтажной пристройкой общей площадью – 3256,0 кв.м, стены кирпичные, панели, год постройки 1986, асфальтобетонное покрытие общей площадью – 3632 кв.м, оборудование по энергообеспечению и вентиляции здания КПП – двухэтажное строение, общая площадь 24,0 кв.м, стены кирпичные, год постройки 2005, здания расположены на земельном участке площадью 0,6368 га.	12 659 309 000	1 265 930 900
АВТОТРАНСПОРТ			
3	автомобиль MAZ 544008-060-031 (инв. № 5070) год выпуска 2007	221 061 000	2 210 610
4	полуприцеп MAZ 975830-3012 (инв. № 5069) год выпуска 2007	114 816 000	11 481 600
5	автомобиль MAZ 5335 (инв. № 6701) год выпуска 1981	30 158 000	3 015 800
6	автомобиль КАМАЗ 53212 (инв. № 8818) год выпуска 1990	34 122 000	3 412 200
7	автомобиль MAZ 53371 (инв. № 8851) год выпуска 1991	34 639 000	3 463 900
8	трактор МТЗ 50 (инв. № 32591) год выпуска 1981	38 418 000	3 841 800
9	автомобиль ГАЗ 2705 434 (инв. № 901) год выпуска 2006	30 392 000	3 039 200
10	автомобиль ГАЗ 2705 234 (инв. № 894) год выпуска 2000	16 472 000	1 647 200
11	эксплуататор ЭО 2621А (инв. № 37310) год выпуска 1988	22 065 000	2 206 500
12	автомобиль грузовой Радимич 3301 (инв. № 902) год выпуска 2008	54 625 000	5 462 500

С перечнем и состоянием имущества можно ознакомиться по месту его нахождения и на Интернет-сайте: www.bankrot.by

Торги проводятся в форме открытого аукциона без условий.

Аукцион состоится 8 мая 2015 года по адресу: г. Гомель, ул. Кирова, 123. Начало в 12.00.

Порядок подачи документов определен условиями проведения аукциона. Для участия в аукционе участник перечисляет платежными поручениями задаток на р/с 3012751212012 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, код 739. УНП 400010779. Получатель платежа – ОАО «Гомельский авторемонтный завод».

Документы на участие в аукционе принимаются с даты опубликования информационного извещения по адресу: г. Гомель, ул. Кирова, 123 с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 по рабочим дням по 7 мая 2015 года включительно.

Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену покупки. В случае признания торгов несостоявшимися, по причине поступления только одной заявки, имущество продается по прямому договору купли-продажи с лицом, подавшим заявку по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Победитель торгов обязан после подписания протокола о проведении аукциона в течение 10 рабочих дней подписать договор купли-продажи.

Контактные телефоны организатора аукциона: (0232) 22 88 87; (029) 657 27 13; (029) 531 96 14.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Продавец: ОАО «КУПЦОВЬ», 211793, Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1, (02156) 5-01-12.
Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62.

Лот №1. Изолированное помещение с инвентарным №220/D-5038, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1-Б, пом. 2, общей площадью 1433,7 кв. м, наименование – склад готовой продукции, назначение – производственное помещение. Имущество расположено на земельном участке с кадастровым №221550100001004849 площадью 0,7453 га. Начальная цена: 2 010 000 000 бел. руб. без учета НДС. Размер задатка: 201 000 000 бел. руб. Сумма шага аукциона – 100 500 000 бел. руб.

Торги состоятся 11.05.2015 г. в 12.00 по адресу: Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1 в ОАО «КУПЦОВЬ». Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и подачи заявлений на участие в торгах: с 09.04.2015 с 8.30 по 08.05.2015 г. до 16.00.

Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов заявление на участие в торгах с приложениями документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении; для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя; для юр. лица – доверенности, выданной представителю юр. лица (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем), а также копии свидетельства о гос. регистрации юр. лица; для иностранного юр. лица, иностранной организации, не являющейся юр. лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юр. лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина РБ, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане РБ, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане РБ, постоянно проживающие за пределами РБ, представители юр. лиц РБ, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Имущество считается проданным лицу, которое предложило на торгах самую высокую цену. В случае если торги признаны несостоявшимися, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (лицо явившемуся для участия в них) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 (пяти) дней со дня проведения торгов: оплатить НДС в размере 20% от цены продажи имущества (лота); возместить затраты на организацию и проведение торгов, затраты по регистрационным действиям и оценке имущества, изготовлению документации, необходимой для проведения торгов; заключить договор купли-продажи; оплатить предмет торгов в порядке и в сроки, установленные договором купли-продажи. Сумма задатка перечисляется на р/с 3012470630033 в РКЦ №39 в г. Глубокое филиала ОАО «Белгипропромбанк» – Витебское обл. управление, код 424, УНП 300019596. Получатель платежа: ОАО «КУПЦОВЬ». Организация торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее чем за 5 дней до даты их проведения. Ознакомление с объектом осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. Контактные тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcn74@mail.ru, marketvit.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ОБРАЩЕННОГО В ДОХОД ГОСУДАРСТВА

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи с НДС	Сумма задатка
1	Капитальное строение с инвентарным № 100/C-1556 (здание социально-культурного центра) площадью 1879,0 кв.м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 121284004601000037, площадью 1,3028 га. Характеристика: незавершенное строительство (здание); размерами 16х27м; 4-этажное; цокольный этаж; чердачное помещение; окна деревянные; здание из газосиликатных блоков и кирпича; двери деревянные; 6 дверей металлические; половое покрытие – плитка керамическая (кроме чердачного помещения); потолок – плиты перекрытия, на 1-м этаже подвесной потолок; электропроводка скрытая; местная канализация; отопление; крыша металлочерепица. Год постройки неизвестен.	г. Брест, ул. Городская, 23	7 529 112 000 руб. начальная цена снижена на 20%	752 911 000 руб.
2*	Изолированное помещение с инвентарным № 100/D-69179 площадью 1043,6 кв.м (торговое помещение на 4-м этаже капитального строения с инвентарным номером 100/C-2354, на земельном участке с кадастровым номером 140100000001008926 площадью 0,2998 га). Характеристика: материал кирпич, ж/б панели, 1975 год постройки, стены кирпичные, перегородки гипсокартон, перекрытия ж/б, полы плиточные, окна и двери ПВХ стеклопакеты, филленчатые, отопление центральное, электроснабжение – скрытая электропроводка, водопровод и канализация есть, износ 12%.	г. Брест, ул. Московская, 202	9 315 975 240 руб. начальная цена снижена на 20%	931 597 000 руб.

* – согласно выписки из единого государственного регистра недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним, изолированное помещение с инвентарным номером 100/D-69179 находится в ипотеке у АО «Реутуму Банка»

Аукцион состоится 23 апреля 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 607. Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 09.04.2015 г. до 17.30 15.04.2015 г. по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ОБРАЩЕННОГО В ДОХОД ГОСУДАРСТВА

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи с НДС	Сумма задатка
1	Капитальное строение с инвентарным № 120/C-22230 (здание гаража с профилакторием) площадью 580,0 кв.м, на земельном участке с кадастровым номером 120851000002000330 (присвоено предварительно). Характеристика: здание с железобетонными конструкциями, введено в эксплуатацию 30.09.2003 года. Начислен износ на 01.01.2013 г. в размере 77 037 390 рублей.	Брестская область, Березовский район, г. Белоозёрск	319 450 750 руб. цена снижена на 10%	31 945 000 руб.
2*	Изолированное помещение с инвентарным № 100/D-73865 площадью 354,5 кв.м (изолированное помещение №4 на 2-м этаже). Характеристика: материал стен – кирпич, перегородки – кирпич, перекрытия – ж/б плиты, отопление – центральное, водопровод – стальные трубы, канализация – чугунные трубы, электропроводка – скрытая, 1999 год постройки.	г. Брест, ул. Задворская, д. 4	1 868 400 000 руб. начальная цена снижена на 10%	186 840 000 руб.

* – согласно выписки из единого государственного регистра недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним, изолированное помещение с инвентарным номером 100/D-73865 находится в ипотеке у ЗАО «Банк ВТБ (Беларусь)»

Аукцион состоится 12 мая 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 607. Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 09.04.2015 г. до 17.30 06.05.2015 г. по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50.

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

ПРИМЕЧАНИЕ: Порядок оформления участия в аукционе и проведения торгов определяется Указом Президента РБ от 04.09.2006 №559.

Для участия в аукционе необходимо подать заявление и подписать соглашение о правах и обязанностях сторон при организации и проведении аукциона с КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, предоставляет:

- копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;
- документ, подтверждающий полномочия представителя юридического лица и его паспорт;
- паспорт для физических лиц или их представителей, нотариально заверенная доверенность для представителя физического лица;
- заверенные банком копии платежных поручений, подтверждающие внесение задатка в размере 10% от начальной цены объекта;
- организациями нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе);
- организациями и физическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией с заверенным в установленном порядке переводом на бел. (рус.) язык;
- представителями организаций и физических лиц – нерезидентов Респуб-

лики Беларусь – легализованную в установленном порядке доверенность.

Сумма задатка перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № 3012780360011 в филиале № 100, Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Бреста, код 246, УНП 290433924.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан:

- в течение 3 рабочих дней с даты проведения торгов оплатить сумму, в счет возмещения фактических затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников;
- в течение 2 месяцев и 25 дней с даты проведения торгов и подписания протокола о результатах аукциона осуществить оплату за предмет аукциона. Право собственности на приобретенный на аукционе объект недвижимости, обращенный в доход государства, регистрируется в соответствии с законодательством.

Победителем аукциона для обслуживания приобретенного объекта отвод земельного участка будет осуществлен в установленном законодательством порядке.

Контактные телефоны: 53-81-92, 53-45-65.

Сайт: bgcn.by, city.brest.by

09 04 2015 г.

Друкуюцца ў «Малодосці»

НЯМА ва ўсёй Галактыцы Горшага месца за Кага-йярэн. Самі падумаце: заўсёды дождж, смуга, бязглыздыя рытуальныя шэсці. Пабудзеш тут дзень — і ўвечары ўжо на ваніты пацягне ад усіх гэтых агеньчыкаў, танючкіх галасоў звачоў ды гугнявых спеваў.

Кажуць, да мясцовай экзатыкі ёсць ахвотнікі, арыгіналы, турысты ды іншыя вычварэнцы, але я дакладна не адзін з іх. Не жадаю фатаграфіраваць купку святароў у маляўнічых лахманах, хай сабе яны нават выганцоўваюць з папяровымі ліхтарыкамі. Не, мне, калі ласка, дайце добры касмапорт, утульны буфет і годнае абслугоўванне. Толькі дзе знойдзеш годнае абслугоўванне на гэтай чортавай ускраіне.

— Амальтэ, — кажу я, па-пакутніцку круцячыся на залішне высокім для мяне крэсле. — Амальтэ, гэта ж невыносна.

— Што, мой шаноўны? — млява пытае Амальтэ, ленавата выціраючы пыл з барнай стойкі. Ляпае далонню па нейкай гідкай з выгляду казюрцы і спакойна працягвае наразіць для мяне замоўленую салатку. Ага, санітарныя нормы на самым высокім узроўні. А як жа.

— Ды ўсё, — адказваю я, хмурачыся. — Гэты ваш горад. Планета гэтая ваша. Дождж,

Любімая аўтарка чытачоў «Малодосці» прапанавала ў сакавіцкі нумар чарговую касмічную адысею. Ці... камічную адысею? Гумару, прынамсі, гэтай аўтарцы не пазычаць. Як і жвавасці для сваіх сюжэтаў.

Маргарыта ЛАТЫШКЕВІЧ

ТРЫ ПОЎНІ, ГОРАД І АГНІ

бруд, сырассць. Як вы наогул тут жывяце, Амальтэ?

— Жывём, — Амальтэ абьякава паціскае плячыма і шпурляе на стойку талерку. — Яшчэ чаго-небудзь, мой шаноўны?

Я моршчуся і тыкаю палачкай у змесціва талеркі. Амальтэ, склаўшы тонкія смуглявыя рукі, глядзіць на мяне прадаўгаватымі пунсовымі — кагскімі — вачыма. Святло ад лямпы б'е ёй у твар, і зрэнкі ператвараюцца ў ледзь прыкметныя нітачкі.

— Дзікуны, — бурчу я, адштурхоўваючы талерку.

Амальтэ трасе валасамі — бразгаюць уплецення ў косы традыцыйныя дробныя званкі. Без асаблівай цікавасці гляджу ў акно. За дажджавой заслонай, акрамя бледных плям, нічагуткі не відаць. Плывуць агні чарговага шэсця, льюцца спевы — бясконцая, панільная, як надвор'е, як гэты горад, як цяжкае неба над нашымі галоўмі.

— Дзікуны, — паўтараю я спецыяльна грамчэй...

— У нас сёння вялікае свята, шаноўны Бейрыс, — кажа Амальтэ, пазяхаючы і затуляючы рот рукою. — Важнае

свята. Тры поўні сустракаюцца ў небе.

Я не слухаю. Калупаю салатку з мясцовай беднай расліннасці і апошнімі словамі праклінаю лёс, які прывёў мяне на гэтую агідную планету з не меней агіднымі звычакімі і стравамі.

Хаця, шчыра кажучы, праклінаць трэба Гіза, гэтую ўпартую зямлянскую доўбню. Каму яшчэ прыйдзе ў галаву рабіць падзапраўку ў гарадку накшталт Кага-йярэн? А я, між іншым, дыпламаваны пілот міжзоркавых пералётаў У-класа. Я павінен пракладаць

мною. Амальтэ, нават не пытаючы, пачынае штосьці рэзаць сваім велізарным нажом, раз-пораз паплёваючы на лязо.

Я адважаюся ўхапіць палачкамі нешта бурэе і нават вонкава нясмачнае, пільна разглядаю непрывабны кавалак і суну яго ў рот. І ў той жа момант, задыхаючыся, цягнуся да шклянкі з вадой: такое пацуццё, што ў гэтую салату Амальтэ ўвапхнула ўсе самыя моцныя спецыі, якія толькі знайшліся ў яе бруднай забягалаўцы. А можа, нават і ўсе, што знайшліся ў гэтым праклятым горадзе.

УРЫВАК З АПОВЕСЦІ

Пакуль я брудна лаюся і кашляю, заходзячыся слязьмі і лаянкай у роўнай ступені, мой сусед мірна папівае нейкае кагскае пойла з высокай шклянкі.

— Праняло? — пытае ён спагадліва. — Гэта ў многіх так, то нязвыклы, мой шаноўны.

На ім каптур, таму твару не ўбачыць, але вочы выдаюць, свецяцца чырванаватым агнём, а на адзенні ціхутка бразгаюць дробныя званчкі. Вядома, адзін з мясцовых. Хто ж яшчэ будзе тут бадзяцца...

Пафестывалі

Караткевіч... у стылі рэп

У Мінскім дзяржаўным палацы дзяцей і моладзі стартаваў другі этап Рэспубліканскага фестывалю мастацкай творчасці навучэнцаў устаноў прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі «АРТ-вакацыі — 2015». Дэвіз фестывалю — «Моладзь і час: подзвіг у імя будучыні».

Сёлета яго арганізатары падрыхтавалі шэраг сюрпрызаў. Адрозна некалькімі цікавымі інавацыйнымі іскрынкамі адзначыцца рэспубліканскі конкурс лічбавай творчасці «АРТ- партал», які праводзіцца ў межах «АРТ-вакацый». Удзельнікам конкурсу было прапанавана стварыць творчыя работы ў такіх намінацыях, як «інавацыя» (3D-візуалізацыя, time lapse, фрыз-лайтінг), «відэафільм», «відэакліп», «рэкламны ролік», «анімацыя», «прэзентацыя», «калаж» і «фотаработа». Перад аўтарамі рэкламных ролікаў, напрыклад, пастаўлена задача папулярызаваць службу ва Узброеных Сілах, а героямі знятых навучэнцамі відэафільмаў стануць ветэраны працы, якія раскажучы пра сваю прафесію і пасляваеннае аднаўленне Беларусі.

Асобнай увагі заслугоўвае інтэрактыўны праект «Рэцытацыя. Караткевіч. Пэрыяд часоў», у якім навучэнцы павінны «экрانیзаваць» фрагмент аднаго з твораў Караткевіча. На конкурс паступіла 160 творчых работ (відэакліпаў і відэасюжэтаў з калектыўным ці індывідуальным чытаннем твораў класіка) з усіх абласцей краіны. У фінал выйшлі 50 найбольш адметных ролікаў. На сайце Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі ўжо можна ўбачыць самыя цікавыя работы. Нэтрадыцыйна падышлі да пастаўленай задачы навучэнцы Лідскага прафесійнага ліцэя мелярацыйнага будаўніцтва: яны працягалі верш «На Беларусі Бог жыў» ў стылі рэп на фоне беларускіх краўвідаў. Навучэнцы Пінскага дзяржаўнага аграрна-тэхнічнага каледжа прапанавалі глядачам захапляльную экскурсію па жыцці і побыце беларусаў, праведзеную ў вясковай хаце. А ў Гомельскім дзяржаўным педагагічным каледжы вырашылі экранізаваць нарыс Уладзіміра Караткевіча «Твой зорны час» — паралельна з чытаннем твора ў відэасюжэце арыгінальным спосабам (з дапамогай фарбаў з балончыкаў) ствараецца і карціна.

Фінальныя мерапрыемствы «АРТ-вакацый» пройдуць у Маладзечне 22 і 23 мая адрозна на некалькіх пляцоўках.
Надзея НІКАЛАЕВА.

Данііл ЖУГЖДА

ЧАМУ Ў СЛАНЯНЯЦІ ТАКІ ДОЎГІ НОС

УСТУП

«ДРЭННАЯ казка, згадзіся!.. Маленькія мілгя хабаценькія сланяняці не заслугоўваюць такой жудаснай гісторыі... Таму, можа, прыдумаеш сланяняткам лепшую? Буду дужа рада!» Вось што было напісана на апошняй са старонак, вырваных з казкі Кіплінга «Сланяня». Адклаўшы казку ўбок, Ён зноў зазірнуў у скрынку. Там былі канверт з лістом і нейкі каменьчык...

ДРЭВА БАГОЎ

Пэўна, гэта быў жарт Багоў. Чаму жарт? А што іншае, як не жарт? Бо як могуць Багі крыўдзіцца на людзей, а тым больш помсціць ім? Гэта — Багі, а тое — людзі. Хто кім урадзіўся. Вось, не маючы магчымасці злавацца, Багі з людзей і пажартавалі...

Карацей кажучы, толькі найвышэйшая іронія прымусіла б вырасці дрэва ў пустыні, ды яшчэ на чыгуначным палатне, па якім рушыў цягнік. Убачыўшы такое здарэнне, машыніст з усяе сілы націснуў на тармазы, але дрэва так хутка і нечакана вырасла, што спыніць сутыкненне паміж ім і жалезам маглі толькі Багі, але Яны зацікаўлена маўчалі...

...Паміж рэшт, што засталіся ад палаючага жалезнага цмока, грацыёзна скакала Чорная Котка. Вы скажаце, што тое была велізарная чорная пантэра, але памыліцеся, бо гэта была менавіта котка, толькі значна большая за звычайную (таму што была незвычайнай).

То тут, то там пясчаняя мурашы ды скарпіёны зацягвалі пад зямлю нябожчыкаў. Котка наблізілася да ламачча, што засталася ад вагона нумар тры, і селала аднаго нябожчыка, захіліўшы сваім ценем яго галаву ад пякучага сонца.

— Данель, уставай! — сказала Яна ціхім, мяккім і незвычайна прыгожым голасам.

Нябожчык расплюшчыў вочы. — Рана табе, — прамовіла Котка — бо ты яшчэ не даведаўся, чаму ў сланяняці такі доўгі нос! Тут Данель, які ўжо перастаў быць нябожчыкам, адрозна ўзгадаў мэту

свайго падарожжа: што б ні здарылася, даведацца, чаму ў сланяняці такі доўгі нос. Ён падскочыў, але моцны боль ва ўсім целе вырваў з яго вуснаў стогн.

— Цішэй, — усміхнулася Котка. — Можа, спачатку паг'еш малачка?

І, не чакаючы адказу, прыхілілася жывоцікам да Данеля.

Данель зірнуў у чароўныя блакітныя вочы і, прыкмуўшы да грудзей незвычайнай коткі, пачаў піць малако. Што гэта было за малако!..

Адначасова цёплае і халоднае, яно ўлівалася жыццём у разбітае цела. Баючыся, што чорная выратавальніца можа знікнуць, як мара або здань, Данель ухаліўся за Яе чорную поўсць, а котка толькі муркатала, задаволена звужыўшы вочы, і то выпускала, то зноў хавала свае кіпцюры.

— Што, малачко п'ём? — спытаў Шэры Локі, які нечакана матэрыялізаваўся на адной галінцы Дрэва Багоў. — Можа, піва? — Локі матэрыялізаваў у руцэ бутэльку «Стэла Артуа». — Яшчэ халоднае!

— Адчапіся, Шэры, — прамуркатала Котка, — забірай, што трэба, і каціся!

— Прабачце, можаце лічыць, што мяне ўжо няма, — сказаўшы так, Локі з'явіўся ля адной нябожчыцы, за якую спрачаліся пясчаняя мурашы ды скарпіёны. — Жыць хочаш? — спытаў Шэры ў нябожчыцы. Тая кінула. Тады, схаліўшы дзяўчыну за валасы, Локі разам з ёю знік.

— От, ніяк не нагойсаецца, — з незадавальненнем прамовіла Котка.

Урэшце Данель адарваўся ад грудзей, але па-ранейшаму трымаў Котку, каб тая не пераўвасобілася як Шэры Локі.

— Я ведаю, хто Ты!..

— Ну, і хто ж я? — з жартаўлівым здзіўленнем усміхнулася Котка.

ІСПЫТ

— Ты... — Данель глядзеў на некалькі чорных шарсцінак, што засталіся ў яго далонях... — Ты... — ён усё ніяк не мог вымавіць тое дзіўнае імя... — Ты...

Данііл Жугжда — адкрыццё «Малодосці», адзін з самых цікавых аўтараў яе леташняга нумара «Фантаста». Нарадзіўся ў 1985 годзе ў Магілёве, да мінулага года пісаў толькі для сябе. Не ўрывае з аповесці, а менавіта яе пачатак тут даецца наўмысна: прачытайшы ўступ і дзве часткі ў «Чырвонцы», можна адрозна пераключыцца на сакавіцкую «Малодосць», каб проста працягнуць прыемныя хвіліны.

Незвычайнае адзіноцтва ахапіла Данеля. Яму здавалася, што ён яшчэ нябожчык, хоць малако ў жываце казалася супрацьлеглае.

— Што, знікла? — сказаў, зноўку матэрыялізаваўшыся побач, Локі. — Думаў, што Яна застанеца з табой назаўсёды? Вось дзівак! Простаму смяротнаму павінна вельмі добра пашанцаваць, каб пабачыць Чарнявую другі раз. Ну, чаго ты такі разгублены?

Калі б я вяртаў табе жыццё, ты б простым «дзякуй» не расплаціўся, таму радуйся, што Котка паспела. І што Яна ў табе знайшла?

Ну, досыць, пайшлі далей! Ведаеш, апошнія здарэнні вельмі зацікавілі тамака ўсіх, — ківае ён на нябёсы, — калі іспыт пройдзе добра, тады ў нас з'явіцца шмат працы...

— Іспыт? — спытаў Данель.

— Так, іспыт, — з гэтымі словамі Локі нацэліў на Данеля пісталет і стрэліў...

Данель расплюшчыў вочы. Над ім стаяў Шэры Локі і разглядваў Трахэнбержскі каменьчык.

— Гэта мой... — ледзь вымавіў Данель. Увесь боль, што быў у ягоным целе, сканцэнтравалася ў адной маленькай кропкацы — там, дзе сэрца...

— А, апрытомнеў? Віншую, ты прайшоў іспыт, — Локі падкінуў камень да Данеля. — Камяні Трахэнберга валодаюць вялікай сілай, але ў звычайных руках яны нявартыя... — Навошта ты стрэліў у мяне?

— Гэта і быў іспыт. Калі ты павінен застацца ў жывых, нават срэбная куля Локі не спыніць цябе. Калі ты сапраўды варты жыцця, нештачка павінна было зберагчы цябе. У дадзеным выпадку гэта — чароўны камень. Дарэчы, цікава, як ён трапіў да цябе?

— Яго падарыла адна дзяўчына...

— Пэўна ж, не ведала, што дорыць, дурніца. Гэты рырытэт змяняе абставіны жыцця на карысць уладара. Калі ў небяспецы ёсць хоць маленькі шанец застацца жывым — ты застанешся жыць. Але каменьчык маленькі і яго моцы хопіць яшчэ на раз ці два. Карыстайся асцярожна. Наперадзе вялікі шлях.

— Шлях? — ШЛЯХ! Каб здзейсніць тваё накіраванне. Навошта ты ехаў у гэтым цягніку?

— Каб даведацца, чаму ў сланяняці такі доўгі нос.

— Вось, з гэтага і пачнём. Падымайся!..

ЛІС

Пустыня ўжо даўно схавалася за іхнімі спінамі. Камяністыя пагоркі сталі полем, якое неўзабаве ператварылася ў лес.

— Куды мы ідзем?

— Да Непаседы Дыяса.

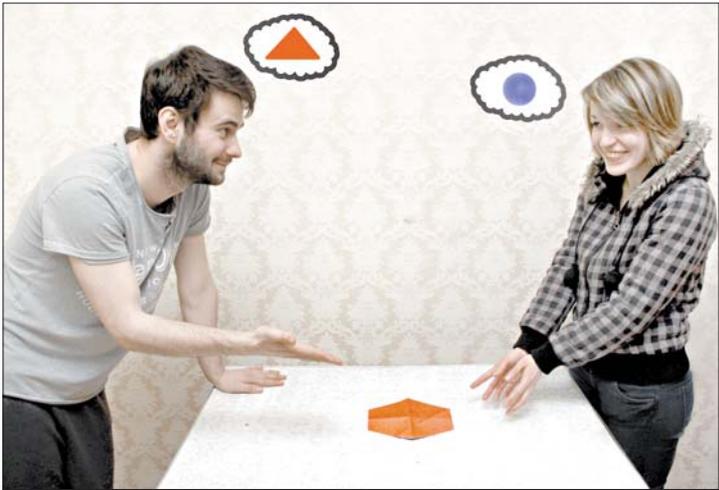
— Хто ён такі?

— Занадта многа пытанняў, чалавеча. Дыяс сам адкажа. Ён можа адказаць на ўсе пытанні. І хто ён, і чаму ў сланяняці такі нос...

SEX=БАЛЯСЫ

ПРА АДЦЕННІ ШЭРАГА

...У мяне ёсць любімая кашуля — чорнага з зялёным колераў. Праўда, жонка кажа, што там няма зялёнага, а ёсць шэры. І ўсе навакольныя сцвярджаюць тое ж самае. Я не спрачаюся з імі. Справа ў тым, што я не адрозніваю адценні некаторых колераў. Кіроўцы, а таксама тыя, хто праходзіў медыцынскі агляд у ваенкамаце, зразумеюць, што я маю на ўвазе. Але для мяне гэта не адыгрывае ніякай ролі. Мне падабаецца мая кашуля, ды і тыя ж навакольныя не аспрэчваюць, што яна мне пасуе. Памятаецца дыялог паміж Людмілай Пракоф'еўнай і Анатолям Яфімавічам са «Службовага рамана»? «У вас... У вас дзеці...» — «Так, хлопчык і... хлопчык».

Фота Сяргея Нікановіча.

Так і ў жыцці мы часта гаворым пра адно і тое ж, але падыходзім з розных бакоў да пытання і ад гэтага часта не разумеем адна аднаго. Хтосьці больш эмацыянальны, нехта — менш. Я гаваркі, ты — маўчун. А заўтра ўсё наадварот. Адзін начальнік, другі — падначалены... Напрыклад, Сяргея можна назваць на французскі манер Сержам. Па-італьянску гэтае імя будзе гучаць як Серджыа, а па-іспанску — Серхіа. А вельмі блізкія сябры папросту скажуць: «Як жыццё, Шэры?» А гаворка пра аднаго і таго ж чалавека...

Многія, мабыць, чулі гісторыю пра феномен сінгай ці белай сукенкі. Калі ў сацыяльнай сетцы была апублікавана фатаграфія гэтага карункавага строю і адразу ўзнікла гарачая спрэчка адносна таго, якога ж колеру сукенка: блакітнага з чорнымі палоскамі ці белая з залатымі. У выніку на фотаздымак адрэагавала мноства людзей, у тым ліку вядомых у свеце асоб з шоу-бізнесу. Прычым, што цікава, думкі адносна колеру той сукенкі падзяляліся на супрацьлеглыя нават паміж сужэнцамі-знакамістасцямі. Дайшло да таго, што некаторыя ўплывовыя друкаваныя выданні тлумачылі феномен плодам экзістэнцыяльнага крызісу і прадракалі, што гэта можа пашкодзіць міжасабовым сувязям!.. (Ну, пра экзістэнцыяльны крызіс — гэта яны «загнулі». Наш чалавек зрабіў бы прасцей. «Сварышся з жонкай за тое, што яна днямі сядзіць у «Аднакласніках»? Заедзь туды на сваім «танчыку», расстралі там усіх і забяры яе дадому спаць!») Далей да справы далучыліся неўролагі, якія заявілі, што многія людзі задумаліся пасля гэтай гісторыі пра тое, ці правільна яны адрозніваюць колеры. («Было б цудоўна, каб ты зараз аголеная апынулася ў маім ложку...» — «Што?» — «У сэнсе, прывітанне...») Але я хачу сказаць пра іншае. Ужо даўно даказана, што мужчыны і жанчыны сапраўды бачаць свет па-рознаму. («Калі жонка сказала мужу, што купіла новыя боты — скураныя, карычневыя, са спражкай, ён нават і не падазраваў, што гэта... тры пары!») Прадстаўніцы прыгожага полу больш разнастайна ўспрымаюць колер. У больш шырокім сэнсе гэта датычыцца і чалавечых узаемаадносін: жанчыны больш гнуткія, мужчыны больш кансерватыўныя. («Дзяўчына заўсёды павінна быць гатовай да любога павароту лёсу. Таму ў сумачцы павінны быць: замежны пашпарт, купальнік і вэлюм...») Зразумела, што ўсе мы розныя — і гэта выдатна! Проста (насамрэч, гэта цяжка) часам больш важна не самому бачыць штосьці, а які колер вясёлкі зараз перад вачыма ў блізкага табе чалавека.

Як у тым анекдотце. «Чым вы займаліся, да таго, як ажаніліся?» — «Чым, чым... Чым хацеў, тым і займаўся». А цяпер усё інакш. «Мужчына ў жыцці не павінен скардзіцца на дзве рэчы: на жонку і машыну. Сам выбіраў». Вось толькі скажыце сваёй: «Жанчына абавязана прагнуцца бессаромна шчаслівай і выйсці з дому нахабна прыгожай». Ці яшчэ: «Жанчына павінна быць каханай, шчаслівай, прыгожай. А

Найлепшы секс бывае з тым, з кім табе добра і без сексу. Мужчыны! Калі з ранку ў вас дрэнны настрой, значыць, вы ўсталі не з той... Ну, не з той вы ўсталі...

больш яна нікому і нічога не павінна!» А выглядаць ёй трэба так, каб мужчыны думалі: «М-м-м, якая!» А жанчыны: «Вось с...!» Паспрабуйце — і вы ўбачыце, якімі колерамі вясёлкі заззяюць яе вочы, як яна будзе ўдзячна! («А давай угонім... ліфт?» — «З табой — хоць на апошні паверх!») Нават у сітуацыі, калі гэтага і не меркавалася. («Вельмі люблю свайго сужэнца за магчымасць выглядаць стройна. Сунешся ўначы да халадзільніка — і шыш табе. Ён ужо ўсё з'еў. Даводзіцца абыходзіцца вадзічкай...»)

...У рамантычнай камедыі «Кейт і Леа», у якой раскажваецца пра гісторыю кахання герцага Леапольда, што трапіў у сучасны Нью-Ёрк з XIX стагоддзя, і бізнес-лэдзі Кейт, ёсць адна фраза да тэмы нашай размовы. Вынаходніка, які адкрыў спосаб падарожжаў у часе і дзякуючы якому ўсё «закруцілася» паміж галоўнымі героямі, адправілі ў клініку, не паверыўшы яго словам. Спрабуючы адтуль выравацца, ён у адкаі гаворыць медсястры: «Усе сабакі — дальтонікі. Я той сабака, які ўбачыў вясёлку. Толькі іншыя сабакі мне не вераць». Медсястра яму паверыла...

...Жонка зноў падрыхтавала з вечара маю любімую кашулю. Чорную з зялёным. Ці чорную з шэрым? Ці такое ўжо вялікае значэнне мае тое адценне? Падаецца, што нашмат важней, каб у таго самага Шэрага (і не толькі ў яго) заўсёды быў побач чалавек, які зможа дапамагчы ўбачыць вясёлку, нават калі іншыя яе не заўважаюць... Найлепшы секс бывае з тым, з кім табе добра і без сексу. Таму хочацца скончыць наступным. Мужчыны! Калі з ранку ў вас дрэнны настрой, значыць, вы ўсталі не з той... Ну, не з той вы ўсталі... І лепш зняць «ружовыя акулары»: вам не пашчасціла ўбачыць адценні аднаго колеру...

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«ХОЧАЦА ДАКАЗАЦЬ, ШТО І МЫ МОЖАМ БЫЦЬ КРУТЫМІ!»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ»)

Стала цікава, які ж маштаб праблемы, ад чаго толькі ўзрос мой асабісты інтарэс да праекта. Тым больш, калі яго ўдзельнікі мне даверыліся і я мог з імі падзяліцца сваім жыццёвым досведам. Безумоўна, былі сумненні ў тым, што ў нас атрымаецца, бо часта на словах ідэя выглядае прыгожа, а на справе — пшык. Пачаліся здымкі, і, паглядзеўшы на падыход і сур'ёзнае стаўленне да праекта, зразумеў — мы можам рэальна дапамагчы людзям альбо зламаць іх. Ubачыўшы вынік, прычым я кажу не толькі пра тэлеверсію, магу сказаць: ёсць прагрэс.

— Ты здзіўляўся на праекце?

— Здзіўлення было шмат, прычым як у станоўчым, так і адмоўным ключы. Часам даходзіла да абсурду, калі падчас простага задання пазнаёміцца з дзяўчынай удзельнікі пачыналі дзіўна сябе паводзіць. Альбо прыёмна здзіўіў малады чалавек, які пры першым знаёмстве здаваўся сціплым і сарамлівым, а насамрэч аказаўся адкрытым і кампанейскім, да яго цягнуліся людзі. Здзіўляўся таму, як у наш час людзі недаверліва ставяцца да бескарыслівага дабра. Так, мы здымаем шоу і нам заплацяць за працу, але, дапамагаючы з паходам у кавярню ці з паездкай на лімузіне, мы робім гэта шчыра. Уражанне ад рэакцыі некаторых удзельнікаў было наступнае: быццам дзіцяці, якое два гады білі, даюць цукерку, а яно не бярэ — баіцца. Прыемна было і такі недавер перамагчы ў людзях.

— Ці лёгка ты сам сыходзішся з людзьмі?

— Я магу без праблем гаварыць з людзьмі розных узростаў і падстроіцца пад любога. Аднак ці хачу я ісці на кантакт? Цікавых людзей не так і шмат насамрэч. Не цікава, напрыклад, з тымі ж дзяўчытамі, якія хочуць тусавацца, спаць, фатаграфавцца з Бондам. Было безліч сітуацый, калі сустракаешся з дзяўчынай, усё выдатна. Адкрываешся, разумеючы, што вось ён, твой чалавек. А праз нейкі час атрымліваеш аплявуху і расчароўваешся. Пасля такога ўжо менш ахвотна ўпускаеш людзей у сваё жыццё. Таксама і ў прафесіі. Нядаўна скончыліся здымкі «Акадэміі талентаў», дзе маёй задачай было быць «злым паліцэйскім» і правакаваць людзей на эмоцыі. Цяпер, упэўнены, большасць удзельнікаў думае, што я дрэнны. А ў мяне такая праца, і я павінен нечым ахвяраваць.

Ну і ну!

МІКАЛАЙ, «МІЛКУ» НАБЫВАЙ!

Дзякуючы амерыканскім навукоўцам сталі вядомыя новыя даныя пра ўплыў імя на лёс чалавека. Правёўшы некаторыя статыстычныя даследаванні, яны знайшлі доказ таго, што сувязь паміж гучаннем імя дзіцяці і яго будучыняй усё ж такі існуе (піша Huffington Post).

І гэта зусім не містыка, а ўсяго толькі псіхалагічны

феномен, які назвалі «схаваным эгаізмам». Не сакрэт, што часцей за ўсё ў жыцці людзі чуюць ад іншых менавіта сваё імя. У выніку мы настолькі прывыкаем да яго гуча, што ўсе падобныя на наша імя словы асацыююцца ў нас з чымсьці родным і цёплым. Калі дзе-небудзь сустракаюцца словы, сугучныя з нашым імем, у нас аўтаматычна ўзнікаюць станоўчыя эмоцыі. Гэта ж тычыцца і выбару прафесіі. Нават прадукты і тавары ў крамах людзі схільныя выбіраць сугучныя са сваім імем.

Цікавы і іншы факт: ёсць імёны, характэрныя для пэўнай зоны пражывання. Больш за ўсё Філіпаў жыве ў Філадэльфіі, а дзяўчынак з імем Вірджынія — у штаце Вірджынія (ЗША).

Таксама было заўважана, што настаўнікі і выкладчыкі надаюць больш увагі дзецям з арыгінальнымі і старадаўнімі імёнамі. Па статыстыцы, людзі з арыстакратычнымі імёнамі атрымліваюць на 26% больш за сярэднестатыстычны заробак.

Акрамя гэтага, людзі схільны думаць, што калі бацькі даюць рэдка і незвычайныя імёны, то ім трэба адпавядаць. Менавіта таму дзеці, якіх бацькі назвалі ў гонар каралёў або вядомых навукоўцаў, у школе дамагаюцца больш высокіх вынікаў, чым іх аднагодкі. Навукоўцы паралі ўсім будучым бацькам старанна выбіраць імя, бо яно і сапраўды накладвае адбітак на ўсё далейшае жыццё дзіцяці.

Надзея НІКАЛАЕВА.

— Улічваючы твой вопыт працы ў начных клубах, як думаеш, ці ёсць у нас клубная культура?

— Ёсць, але яна своеасабліва. Яна, як Тарзан, якога занесла ў найвышэйшы свет, яшчэ не ўпэўнена ў сабе. І толькі ў нас пачынае нешта наладжвацца — абавязкова ці крызіс, ці яшчэ нейкая перашкода. Рынкі перанасычаны, і кожны імкнецца пераплаюць іншых. Навошта? Лепш рабіце класна сваю справу. Мы пакуль толькі вучымся...

У мяне было безліч прапаноў з'ехаць з Беларусі і жыць у больш камфортных умовах. Пасля тых жа «Канікул у Мексіцы» мяне чакалі ў Маскве. Але жыву верай, што тут штосьці зменіцца. І вера гэтая становіцца жаданнем убачыць, як гэта абдудзецца. Хочацца сабе і белару-

сам даказаць, што і мы можам быць крутымі! Бо гэта ж як у сям'і: у вас могуць быць сваркі з жонкай, недахоп грошай, але нельга ісці на вуліцу і скардзіцца на жыццё...

Я разумеў, што паняцце «харызма» адносіцца і да мяне, інакш як патлумачыць зацікаўленасць дзяўчат маёй асобай.

Я з трох да сямі гадоў жыў і выхоўваўся ў вёсцы ў бабулі з дзядулем. Дзед быў чалавекам з залатымі рукамі і на ўласным прыкладзе выхаваў ува мне веру ў бескарыслівае дабро. Ён вучыў мяне дзвюм рэчам: успрыманню часу і цяроплінасці. Толькі час расстаўляе ўсё па месцах. Можна з'ехаць, але варта ўзважыць усё «за» і «супраць», бо праблемы будучы ўсюды, дзе б ты ні жыў. У мяне дваякае стаўленне да грошай: з імі можна вырашаць многія пытанні, за што іх люблю, а адштурхоўвае мяне тое, што грошы перасталі быць выражэннем таварнага адносіна, а сталі выражаць чалавечыя адносіны. Усё раптам набыло сваю цану...

— А што для цябе ніколі не абясцэнціцца?

— Чалавечнасць. Яна — аснова ўсяго. Нельга зрабіць добры ўчынак і чакаць узнагароды ў адказ. Энергія ў Сувецце нікуды не знікае, усё з'яўляецца часткай цэлага. Усё вяртаецца, я веру ў лепшае...

Алена ДРАПКО.

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі газеты —

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела
Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

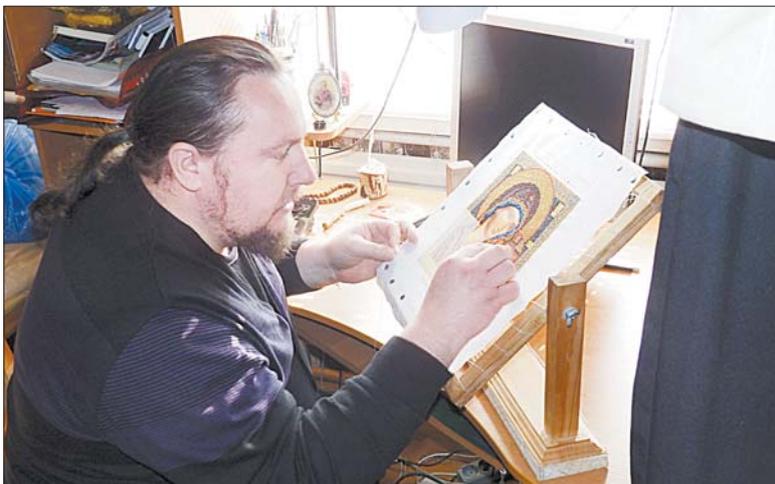
220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.007.

Нумар падпісаны ў 19.30 08.04.2015 г.

У ЧАКАННІ ВЯЛІКАДНЯ

Хату бацькоўкі Расціслава, настояцеля Свята-Міхайлаўскага храма, у вёсцы Аброва Івацэвіцкага раёна ведаюць усё. Сям'я Радзько — шматдзетная, а да Вялікадня тут чакаюць яшчэ папаўнення, магчыма, дачушку. Матушка Таццяна ахвотна згадзілася падзяліцца рэцэптамі любімых страў да галоўнага свята ў іх жыцці. І вось мы ў хаце.

Адразу адчуваецца, што ў сям'і — мір і спакой. Атмасфера дабрны, узаемапавагі заўважалася ў адносінах адно да аднаго, добразычлівыя ўсмешкі і разуменне жаданняў і памкненняў стваралі асаблівы настрой. Было радасна, што ёсць такія сем'і.

— Уся сям'я наша захоўвае пост. І мы стараемся, каб і матушцы было зручна з намі прытрымлівацца яго. Харчаванне імкнёмся разнастаіць, больш ужываем садавіны, гародніны, дзеям і маме ў яе стане дазваляем рыбу. Гэта няцэжка, калі пасціш з радасцю. На гэты час мы адключаем тэлевізар, камп'ютарныя гульні, а больш часу прысвячаем духоўнаму развіццю, — кажа айцец Расціслаў.

А матушка Таццяна дадае, што бацькоўка ў вольную хвіліну любіць вышываць бісерам. Мы праходзім у яго майстэрню, дзе на сцяне цэлая галерэя абразоў, выштых бісерам, а ў станочку запраўлена вышыўка абразы «Казанскай Божай Маці». Бацькоўка з ахвотай паказаў, як ён ліха

спраўляецца з такім тонкім заняткам. Бачна, якая для яго гэта асалода!

— Да свята скончу. Пачаў вышываць 24 лютага, — задаволена кажа айцец Расціслаў.

Старэйшы сын Сава, які вучыцца ў 9 класе, таксама мае поспехі ў гэтым занятку, а яшчэ любіць з паветраных шарыкаў рабіць разнастайныя фігуркі. І Сава, і шасцікласнік Назар займаюцца ў музычнай школе, а малодшая дачушка Маша спявае ў вакальным ансамблі. Галасы ва ўсіх прыгожыя, сакавітыя. Мама Таццяна Васільеўна, рэгент у храме, працуе ў музычнай школе, выкладае спевы — у сярэдняй. Любоў да спраўданага мастацтва — гэта стан унутранага свету сям'і ўвогуле. І ім лёгка разам, бо каб падтрымліваць чыесці інтарэсы і захапленні, трэба іх разумець. А гэта выхоўваецца прыкладам бацькоў, якія найперш кахаюць адно аднаго.

Дзясятка гадоў таму сям'я Радзько адраділа старадаўнюю традыцыю прыгатавання сапраўднай пасхі. Ня-

даўна «пашчасціла» набыць спецыяльную форму. Ужо ў апошнія гады пасху гатуюць да Вялікадня і пеўчыя. Яны таксама адзначаюць, што гэтая страва на сталае самая ганаровая. А гасці, якія збіраюцца традыцыйна на Вялікдзень у доме бацькоўкі, заўсёды цікавацца: «А пасху гатаваць будзеце?» Для ўсіх — гэта найсмачнейшы ласунак.

Сакрэтам яе прыгатавання па «царскім» рэцэпце з задавальненнем падзялілася матушка Таццяна. У яе цяпер і формаў некалькі, каб усім хапіла.

На велікодным сталае абавязкова будуць чырвоныя яйкі. Шалупіне ад цыбулі збіраецца загадзя. Яйкі фарбаваць у сям'і прынята разам. Дзеці наклеіваюць лісточкі на іх, каб яны былі з узорами. Ад каляровых крамных фарбаў адмовіліся, толькі з цыбульніку. Раней фарбавалі і цэцарчы-

«Царская Пасха»

Разлік прыводзіцца на 600 грамаў дамашняга рассыпістага якаснага тварогу. У яго дабаіць 200 грамаў масла, 200 грамаў цукру, 3 яйкавыя жаўткі, 150 грамаў смятаны 26-працэнтнай тлустасці, па 50 грамаў разынак, здробненага міндалю, цукатаў, ванілі.

Усе інгрэдыенты ўзбіць, лепш пшчотна і дасканала рукамі. Для гэтага масла павінна быць мяккім, падатлівым. А потым атрыманую масу перакласці ў марлю, папярэдне змочаную ў вадзе. Марля павінна быць складзена ў некалькі слаёў. І выкладаем у ёмістасць пад прэс на паўгадзіны. А тады раскладваем у перавертнутую форму (пасачніцу) шырокім бокам дагары тварог у марлі. Зверху ставім груз (звычайна хапае баначкі гарошку). Пад ніз ставім талерачку, і на 12 гадзін — у халадзільнік. Вадкасць, што збіраецца на талерцы, час ад часу зліваем. Пажадана пасху гатаваць загадзя, за суткі да свята. Калі форму раскрываем, на страве адбіваецца крыжык і літары Х.В. (Хрыстос Воскресе). Зверху пасху можна ўпрыгожыць растопленым шакладам і пасыпаць рознакаляровай прысыпкай.

ны яйкі, яны і меншыя, і мацнейшыя. А як зьяліся цэцаркі, сталі індэчныя яйкі фарбаваць. У дамашняй гаспадарцы бацькоўкі ёсць і куры, індэчкі, козы... — усё сваё, натуральнае, карыснае.

Вялікая радасць дзецям, калі прыязджае пад Вялікдзень цётка матушкі з Лунінецчыны. Яна майстрыха пячы кулічы, рулеты. Прычым, формай для выпечкі можа быць розны посуд, нават маленькі эмаліраваны кубачак. Дзецям вельмі падабаюцца пірагі з гэтай кубачка. А якія смачныя кексы атрымліваюцца на казінным малацэ!

І бацькоўка майстар гатаваць. Традыцыю гэтую ён пераняў ад айца Васіля Дужака, які служыў у Целяханах, а цяпер благачыны Лунінецкай зямлі.

— Да Вялікадня ў нас традыцыя варыць курыны халадзец, — расказвае матушка Таццяна. — Дык у бацькоўкі ён выходзіць празрысты і вельмі смачны, у мяне так не атрымліваецца. Прычым перад Вялікднем сольці ён на вока, бо спрабаваць мясную страву ў строга пост нельга. Але не было такога, каб не ўгадаў. Яму цікава рабіць талерачкі халадцу з яйкамі і кропам, з зялёнкамі і часнаком, словам, на любы густ.

— Матушка расказвала, што айцец Расціслаў нарыхтоўвае, прыпраўляе і марынуе для запякання і бужаніну, і курыцу з яблыкам зашывае. А тады

падрыхтаванае мяса нясуць у печку да суседкі Галіны Іванаўны, з якой з першага дня ўсталюваліся шчырыя добрасуседскія адносіны. Яна мяса за вечар даглядзіць, а бацькоўка з матушкай у гэты час на святочнай службе ў царкве. Прыязджаюць пад раніцу, а ў хуткім часе ў хаце стук у дзверы — гэта малыя валачобнікі сляшаюцца разнесці па хатах гучнае «Хрыстос уваскрос!». Традыцыя валачобнікаў на Вялікдзень, дарэчы, існуе ў раёне толькі ў Аброве.

Да народных традыцый у сям'і Радзько ставяцца з асаблівай павагай. Бацькоўка вынес і паказаў куфэрак, які яму падарыла бабуля. У ім захоўваюцца старадаўні абрус, які асцялюць толькі на Вялікдзень і Раство, вышываны ручнік, якому больш за 100 гадоў, яго абавязкова вешаюць у свята на абраз «Тайная вячэра» на кухні, вышытая хустка, дзве вышываныя жаночыя сарочкі, спадніца ў стужках... Ёсць у сям'і калекцыя распісных драўляных велікодных яек, любяць тут посуд з гэлі.

Менавіта для нас усё з ахвотай інсцэніравалі велікодны стол. Гляню на здымак — і цёпла на душы, радасна чакаць Вялікдзень.

Валянціна БОБРЫК.
Фота Валерыя МІСКЕВІЧА.

Родныя тапонімы

На вашы пытанні адказвае старшыня Рэспубліканскай тапанімічнай камісіі пры НАН Беларусі Ігар КАПЫЛОЎ

Заўсёды з задавальненнем чытаю «Звязду» і краязнаўчыя матэрыялы. Буду вельмі ўдзячна, калі дапаможаце мне разабрацца з гісторыяй паходжання назваў маёй роднай вёскі Кісцяні, якая знаходзіцца ў Гомельскай вобласці Рагачоўскага раёна, і суседняй з ёй вёска Мадора. І вельмі б хацелася даведацца пра паходжанне прозвішча (калі гэта магчыма, бо не тапонімы) Чурвіна (Чурвін) і Завішаў. З удзячнасцю — Ганна ЗАВІШАВА.

Вёска Кісцяні ўяўляе вялікую цікавасць не толькі для тапанімікі, але і для гістарычнай навукі. Археалагічныя знаходкі (выяўленыя гарадзішча і селішча старажытных мілаградскай і зарубінецкай археалагічных культур) на тэрыторыі вашай мясцовасці дазволілі вучоным сцвярджаць, што яшчэ ў VI стагоддзі да нашай эры на гэтых землях жылі племёны, якія займаліся земляробствам, жывёлагадоўляй, рознымі відамі рамёстваў. У пісьмовыя крыніцы паселішча трапіла ў 1567 годзе ў сувязі з вайсковымі мерапрыемствамі па рэгістрацыі і падліку ўзброеных ненайманых сіл дзяржавы, так званымі попісамі войска Вялікага Княства Літоўскага. На той час гэта быў маёнтак з назвай Касцяневічы. Больш чым праз стагоддзе, у 1696 годзе, у пісьмовых крыніцах паселішча ўпамінаецца ўжо пад назвай Касцяні, на той час яно адносілася да прыхода Рагачоўскай замкавай царквы. Пасля першага падзелу Рэчы Паспалітай (1772) вёска аказалася ў складзе Расійскай імперыі. Вядома, што ў пачатку XIX стагоддзя вёска Кісцяні была ва ўладанні памешчыка Ляўеўскага і з'яўлялася цэнтрам воласці. На працягу XIX стагоддзя вёска імкліва развівалася. Калі ў пачатку стагоддзя ў ёй налічвалася

37 двароў і 235 жыхароў, то ў канцы стагоддзя ўжо быў засведчаны 171 двор і 1195 жыхароў. Таксама ў гістарычных крыніцах адзначаецца, што ў гэты час у вёсцы працаваў хлебапасны магазін, была капліца, 5 ветракоў, піцейны дом, вадзяны млын.

Экскурс у гісторыю дазваляе высветліць паходжанне назвы вашай вёскі. Сучасная форма напісання — Кісцяні — не з'яўляецца спрадвечна гістарычнай. Гэтая форма ўзнікла параўнальна позна. Дакладна ўстанавіць дату змены напісання немагчыма. Аднак на Генеральнай карце беларускіх зямель канца XVIII стагоддзя (Вялікі гістарычны атлас Беларусі, том 2) паселішча адзначана ўжо пад назвай Кісцяні. Верагодна, на адным з этапаў у канцылярыі Рэчы Паспалітай або Расійскай імперыі выпадкова ці памылкова была зменена форма напісання. Змена формы напісання прывяла да таго, што з'явіліся недакладныя тлумачэнні паходжання назвы. Так, вядомы географ-тапаніміст В. Жучкевіч лічыў, што ў аснове гэтай назвы ляжыць назва старажытнай зброі для нанясення ўдараў — кісцень. Нашы продкі кісцянем называлі кароткую палку, на адным канцы якой падвешваюцца металічны шар, а на другім замацоўвалася пятля для надзявання на руку.

Насамрэч у аснове першапачатковай пісьмовай назвы паселішча Касцяневічы пакладзена мужчынскае асабовае імя Касцяні (варыянт — Касцень), якое з'яўляецца народнай формай ад кананічнага хрысціянскага імя Канстанцін. Структура назвы сведчыць пра яе патранімічны характар: назва ўказвала на месца пражывання нашчадкаў чалавека па імені Касцяні. На той, што ў гэтым паселішчы жылі прадстаўнікі аднаго роду, указваюць і

Кісцяні і Мадора

варыянты Касцяні, Касцяне, вядомыя з XVII стагоддзя.

Паселішчы, у аснову назвы якіх пакладзена асабовае імя Касцяні, даволі часта сустракаюцца на тэрыторыі Беларусі: вёскі Касцянава (Гарадоцкі раён Віцебскай вобласці), Касцяні (Пастаўскі раён Віцебскай вобласці, Слоніміскі раён Гродзенскай вобласці), Касцяневічы (Вілейскі раён Мінскай вобласці), Касцянева (Шчучынскі раён Гродзенскай вобласці) і інш.

А вось назва Мадора — адзінакавая ў нашай краіне. Раскопкі археалагаў у ваколіцах вёскі дазволілі выявіць курганы могілны славянскага племені радзімічаў XI — XII стагоддзяў, што сведчыць пра старажытны характар паселішча. У пісьмовых крыніцах назва з'явілася даволі позна: у XVIII стагоддзі яе паселішчы ў Рэчыцкім ваяводстве Мінскага павета ВКЛ. Назва вёскі мае адгідранімічнае паходжанне — утворана ад назвы воднага аб'екта. Які дакладна водны аб'ект даў найменне вёсцы, вызначыць цяжка: магчыма, аднайменная рака, магчыма, як сцвярджа-

юць некаторыя мясцовыя краязнаўцы, так называўся ў даўнія часы на гэтым участку Дняпро. Але адназначна можна сцвярджаць, што ў назве беларускай вёскі Мадора прасочваецца сувязь з балцкімі назвамі — у літоўскай тапаніміі з назвай Матара сустракаецца возера і балота. Па сваім паходжанні найменні Мадора, Матара адносяцца да ліку архаічных, яны ўзыходзяць яшчэ да індаеўрапейскай пары: у індаеўрапейскай мове словы з каранем *mad мелі значэнне «вільготны, мокры, забалочаны». Гэтая асаблівасць мясцовасці ў далёкім мінулым і была адзначана ў назве паселішча.

Прозвішча Завішаў паходзіць ад старажытнага родавага празвання — Завіша. Завішы — даўні беларускі шляхецкі род герба «Лебедзь». Пачынальнік роду згадваецца ў 1443 годзе. Завішы займалі розныя пасады ў Вялікім Княстве Літоўскім: Юры Завіша (каля 1480 — 1528) быў драгічынскім земскім суддзёй, меў вялікія зямельныя ўладанні; Ян Завіша (каля 1550 — 1626) — ваявода

мсціслаўскі і віцебскі; Андрэй Завіша (каля 1557 — 1604) — ваявода менскі і падскарбій земскі ВКЛ; Мікалай Завіша (каля 1585 — 1647) — кашталіян віцебскі; Крыштоф Завіша (каля 1600 — 1670) — маршалок вялікі, кашталіян віленскі. Існуе некалькі версій паходжання прозвішча, якія зводзяцца да таго, што яно было ўтворана ад імя-мянушкі, у якой адлюстраваліся асаблівасці характару, паводзін, фізічныя асаблівасці чалавека. Так, паводле адной з версій, мянушка магла быць утворана ад старабеларускага дзеяслова *завідети*, *завідити* «зайздросціць», паводле другой версіі — ад польскага слова *zawiesc* «абмануць». Прыхільнікі трэцяй версіі звязваюць паходжанне прозвішча з беларускім дзеясловам *завіхацца* «рабіць што-небудзь вельмі старанна, рупліва». Такім чынам, паводле гэтых версій мянушка Завіша мог атрымаць або зайздрослівы, несумленны чалавек, або надзвычай старанна, руплівы чалавек. На нашу думку, усе гэтыя версіі выклікаюць пэўныя сумненні і патрабуюць дадатковага даследавання і ўдакладнення ў генеалагічных легендах шляхецкага роду Завішаў.

Прозвішча Чурвін утварылася ад імя-мянушкі Чурва, якое не мае адпаведніка не толькі ў сучаснай беларускай літаратурнай мове, але і ў народных гаворках. Хутчэй за ўсё, гэтае слова ў аснове прозвішча засталася ад балтаў, якія ў далёкім мінулым засялялі нашы землі. У літоўскай іменаслоўнай сістэме нярэдка сустракаюцца прозвішчы з часткай *чур-*: Чурленіс, Чуркеліс, Чурлеліс і інш. Верагодна, што прозвішча сваім паходжаннем звязана з дзеясловам літоўскай мовы *чуроце* «рухацца» або назоўнікам *чурпа* «плакса». Магчыма, такую мянушку далі дзіцяці з прычыны яго надзвычайнай актыўнасці або плаксіваці.

Наименование банка:

ЗАО «МТБанк», г. Минск

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2015 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2014 г.	2013 г.
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	1	177 265	284 261
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	2	318 073	473 481
5	Средства в банках	1104	4	453 128	305 475
6	Ценные бумаги	1105	3	160 160	137 910
7	Кредиты клиентам	1106	5	3 160 557	3 121 309
8	Производные финансовые активы	1107		-	4
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		244	244
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	6	207 694	120 788
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110		4 803	303
12	Отложенные налоговые активы	1111		-	-
13	Прочие активы	1112	7	130 237	68 531
14	ИТОГО активы	11		4 612 161	4 512 306
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
16	Средства Национального банка	1201	8	-	13 000
17	Средства банков	1202	9	554 282	843 960
18	Средства клиентов	1203	10	3 019 973	2 799 391
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	11	276 331	330 706
20	Производные финансовые обязательства	1205	12	756	169
21	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
22	Прочие обязательства	1207	13	98 707	77 278
23	ВСЕГО обязательства	120		3 950 049	4 064 504
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
25	Уставный фонд	1211	14	121 857	121 857
26	Эмиссионный доход	1212		-	-
27	Резервный фонд	1213		53 494	53 494
28	Фонд переоценки статей баланса	1214	16	31 784	25 709
29	Накопленная прибыль	1215	15	454 977	246 742
30	Всего собственный капитал	121		662 112	447 802
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		4 612 161	4 512 306

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2014 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2014 г.	2013 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		1 016 950	824 260
2	Процентные расходы	2012		621 916	607 512
3	Чистые процентные доходы	201	17	395 034	216 748
4	Комиссионные доходы	2021		466 276	400 543
5	Комиссионные расходы	2022		57 250	51 875
6	Чистые комиссионные доходы	202	18	409 026	348 668
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	20	13 680	6 047
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	19	58 310	61 515
10	Чистый доход (расход) по операциям с производными финансовыми инструментами	206		(460)	143
11	Чистые отчисления в резервы	207	21	226 321	138 539
12	Прочие доходы	208	22	72 087	46 856
13	Операционные расходы	209	23	436 472	323 418
14	Прочие расходы	210	24	25 673	37 103
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		259 211	180 917
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		38 503	29 628
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		220 708	151 289
16	Базовая прибыль на простую акцию			1,56	1,07
17	Разводненная прибыль на простую акцию			1,56	1,07

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2014 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей капитала					
			Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонды переоценки статей баланса	Всего капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Раздел I. За год, предшествующий отчетному								
1.	Остаток на 1 января 2013 г.	3011	121 857	0	12 533	167 048	25 727	327 165
1.1.	В том числе: результат от изменений учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111						
2.	Изменения статей капитала	3012	0	0	40 961	79 694	(18)	120 637
2.1.	В том числе: совокупный доход	30121	*	*	*	151 289	9 598	160 887
2.2.	направление прибыли на пополнение фондов	30122	0	*	39 701	(39 701)	*	0
2.3.	операции с учредителями (участниками):	30123	0	0	*	(40 250)	*	(40 250)
2.4.	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	0	*	*	*	*	0
2.5.	выплата дивидендов акционерам	301232	*	*	*	(40 250)	*	(40 250)
2.6.	операции с собственными выкупленными акциями	301233	0	*	*	*	*	0
2.7.	перераспределение между статьями капитала	30125	0	0	1 260	8 356	(9 616)	0
2.8.	прочие изменения	30126	0	0	0	0	0	0
3.	Остаток на 1 января 2014 г.	3013	121 857	0	53 494	246 742	25 709	447 802
Раздел II. За отчетный год								
4.	Остаток на 1 января 2014 г.	3011	121 857	0	53 494	246 742	25 709	447 802
5.	Изменения статей капитала	3012	0	0	0	208 235	6 075	214 310
5.1.	В том числе: совокупный доход	30121	*	*	*	220 708	6 191	226 899
5.2.	направление прибыли на пополнение фондов	30122	0	*	0	0	*	0
5.3.	операции с учредителями (участниками):	30123	0	0	*	(12 589)	*	(12 589)
5.4.	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	0	*	*	*	*	0
5.5.	выплата дивидендов акционерам	301232	*	*	*	(12 589)	*	(12 589)
5.6.	операции с собственными выкупленными акциями	301233	0	*	*	*	*	0
5.7.	перераспределение между статьями капитала	30125	0	0	0	116	(116)	0
5.8.	прочие изменения	30126	0	0	0	0	0	0
6.	Остаток на 1 января 2015 г.	3013	121 857	0	53 494	454 977	31 784	662 112

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2014 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт прим.	2014 г.	2013 г.
1	2	3	4	5	6
1	Потоки денежных средств от операционной деятельности				
2	Полученные процентные доходы	70100		1 014 808	773 224
3	Уплаченные процентные расходы	70101		(629 800)	(601 757)
4	Полученные комиссионные доходы	70102		450 388	409 843
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(57 195)	(51 654)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		13 680	6 047
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		49 945	57 024
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		(460)	143
10	Прочие полученные доходы	70108		66 613	33 664
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(425 190)	(324 476)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(32 550)	(28 750)
13	Итого денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и обязательствах	701		450 239	273 308
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		3 876	37 980
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(153 214)	20 892
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		(36 543)	3 737
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		(205 880)	(1 931 404)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		4	18
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		170 173	(297 895)
20	Итого потоки денежных средств от изменения операционных активов	702		(221 584)	(2 166 672)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		(13 000)	(32 340)
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		(372 344)	539 286
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		180 939	1 219 745
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303		(68 088)	278 449
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		588	156
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		(92 377)	171 053
27	Итого потоки денежных средств от изменения операционных обязательств	703		(364 282)	2 176 349
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		(135 627)	282 985
29	Потоки денежных средств от инвестиционной деятельности				
30	Приобретение основных средств, нематериальных и других долгосрочных активов	71100		(75 556)	(96 155)
31	Продажа основных средств, нематериальных и других долгосрочных активов	71101		1 715	2 066
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		-	-
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		-	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(73 841)	(94 089)
37	Потоки денежных средств от финансовой деятельности				
38	Эмиссия акций	72100		-	-
39	Выкуп собственных акций	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		(12 589)	(40 250)
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		(12 589)	(40 250)
43	Влияние изменений официального курса на денежные средства и их эквиваленты	73		24 354	21 744
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		(197 703)	170 390
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	1	X	749 111
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	1	551 408	X

Руководитель

А.К.Жишкевич

Главный бухгалтер

В.В.Ермолович

Дата подписания 27 января 2015

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта: <http://www.mtbank.by/about/reporting>

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 13, выдана Национальным банком Республики Беларусь 6 мая 2013 года. УНП 100394906

Ernst & Young LLC
Klary Tselin Street, 51A, 15nd floor
Minsk, 220004, Republic of Belarus
Tel.: +375 (17) 240 4242
Fax: +375 (17) 240 4241
www.ey.com/by

Совершенство бизнес, улучшаем мир

Аудиторское заключение независимой Аудиторской организации ООО «Эрнст энд Янг» по годовой финансовой отчетности ЗАО «МТБанк», подготовленной по итогам деятельности за 2014 год

Г-ну Жишкевичу Андрею Казимировичу
Председателю Правления ЗАО «МТБанк»

Акционерам, Наблюдательному совету и Правлению ЗАО «МТБанк»
Национальному банку Республики Беларусь

Мы провели аудит прилагаемой годовой финансовой отчетности Закрытого акционерного общества «МТБанк» (далее «Банк»).

В соответствии с Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 507 «Об утверждении Инструкции по составлению годовой финансовой отчетности банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями Республики Беларусь», годовая финансовая отчетность ЗАО «МТБанк» состоит из:

- Бухгалтерского баланса Банка на 1 января 2015 года (Форма 1);
- Отчета о прибылях и убытках Банка за 2014 год (Форма 2);
- Отчета об изменении собственного капитала Банка за 2014 год (Форма 3);
- Отчета о движении денежных средств Банка за 2014 года (Форма 4);
- Примечаний к годовой финансовой отчетности.

Указанная годовая финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. № 57-3 «О бухгалтерском учете и отчетности», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 «Об утверждении Инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 507 «Об утверждении Инструкции по составлению годовой финансовой отчетности банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями Республики Беларусь» и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки годовой финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде (далее «законодательство Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности»).

Ответственность руководства аудируемого лица по подготовке годовой финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и представление годовой финансовой отчетности, прилагаемой на 47 листах, в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и за систему внутреннего контроля, необходимую для составления годовой финансовой отчетности, не содержащих существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Обязанности Аудиторской организации

Мы несем ответственность за выраженное нами мнение о достоверности годовой финансовой отчетности во всех существенных аспектах в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

Годовая финансовая отчетность Банка за 2013 год была проверена другой аудиторской организацией, аудиторское заключение которой датировано 03 февраля 2014 года и содержит безусловно положительное мнение о годовой финансовой отчетности за 2013 год.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» от 12 июля 2013 года № 56-3 и национальными правилами аудиторской деятельности, утвержденными Министерством финансов Республики Беларусь. Данные правила обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в годовой финансовой отчетности.</

Наименование банка:

ЗАО «МТБанк», г. Минск

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ За год, закончившийся 31 декабря 2014 года

(в миллионах белорусских рублей с учетом покупательной способности белорусского рубля на 31 декабря 2014 года)

	Прим.	2014 г.	2013 г.
Активы			
Денежные средства и их эквиваленты	5	807 094	1 043 092
Средства в кредитных организациях	6	83 347	70 700
Производные финансовые активы	7	4 127	158
Кредиты клиентам	8	3 306 929	3 601 937
Инвестиционные ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи	9	145 508	97 761
Инвестиционная недвижимость	10	72 249	—
Основные средства	11	120 047	114 846
Нематериальные активы	12	48 282	35 722
Прочие активы	15	66 097	78 559
Итого активы		4 653 680	5 042 775
Обязательства			
Средства кредитных организаций	16	266 699	677 443
Производные финансовые обязательства	7	685	440
Средства клиентов	17	2 863 948	2 957 997
Выпущенные долговые ценные бумаги	18	248 931	379 350
Прочие заемные средства	19	227 480	217 008
Текущие обязательства по налогу на прибыль		10 708	16 162
Отложенные обязательства по налогу на прибыль	13	47 894	21 845
Резервы	14	1 627	3 363
Прочие обязательства	15	63 011	43 150
Субординированная задолженность	20	116 903	106 077
Итого обязательства		3 847 886	4 422 835
Капитал	21		
Уставный капитал		570 136	570 136
Нераспределенная прибыль		237 844	51 999
Резерв по нерезализованным расходам по инвестиционным ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи		(2 186)	(2 195)
Итого капитал		805 794	619 940
Итого капитал и обязательства		4 653 680	5 042 775

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ За год, закончившийся 31 декабря 2014 года

(в миллионах белорусских рублей с учетом покупательной способности белорусского рубля на 31 декабря 2014 года)

	Уставный капитал	Нераспределенная прибыль/накопленный дефицит	Резерв по нерезализованным расходам по инвестиционным ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи	Итого
На 31 декабря 2012 г.	570 136	(128 753)	(1 404)	439 979
Прибыль за год		235 234		235 234
Прочий совокупный убыток за год		—	(791)	(791)
Итого совокупный доход за год		235 234	(791)	234 443
Дивиденды (Примечание 21)		(54 482)		(54 482)
На 31 декабря 2013 г.	570 136	51 999	(2 195)	619 940
Прибыль за год		200 476		200 476
Прочий совокупный доход за год		—	9	9
Итого совокупный доход за год		200 476	9	200 485
Дивиденды (Примечание 21)		(14 631)		(14 631)
На 31 декабря 2014 г.	570 136	237 844	(2 186)	805 794

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ За год, закончившийся 31 декабря 2014 года

(в миллионах белорусских рублей с учетом покупательной способности белорусского рубля на 31 декабря 2014 года)

	Прим.	2014 г.	2013 г.
Процентные доходы			
Кредиты клиентам		1 378 114	1 292 469
Инвестиционные ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи		47 674	39 424
Средства в кредитных организациях		32 698	48 740
		1 458 486	1 380 633
Процентные расходы			
Средства клиентов		(542 524)	(630 606)
Выпущенные долговые ценные бумаги		(69 352)	(43 051)
Средства кредитных организаций		(27 117)	(51 468)
Прочие заемные средства		(14 289)	(14 697)
Субординированная задолженность		(6 034)	(6 355)
		(659 316)	(746 177)
Чистый процентный доход		799 170	634 456
Резерв под обесценение кредитов	8	(326 269)	(136 737)
Чистый процентный доход после резерва под обесценение кредитов		472 901	497 719
Комиссионные доходы	24	303 999	264 792
Комиссионные расходы	24	(75 345)	(80 417)
Чистые доходы по операциям с инвестиционными ценными бумагами, имеющимися в наличии для продажи		7 573	4 552
Чистые доходы по операциям в иностранной валюте	23	65 069	73 958
Доходы от изменения справедливой стоимости инвестиционной собственности	10	12 240	—
Доход от первоначального признания финансовых инструментов по справедливой стоимости	20	5 984	—
Прочие доходы	25	43 320	20 821
Непроцентные доходы		362 840	283 706
Расходы на персонал	26	(241 791)	(209 765)
Амортизация	11, 12	(32 811)	(26 118)
Прочие операционные расходы	26	(206 824)	(183 704)
Прочие расходы от обесценения и создания резервов	14	(555)	(1 438)
Непроцентные расходы		(481 981)	(421 025)
Прибыль до расходов по чистой монетарной позиции и расходов по налогу на прибыль		353 760	360 400
Расходы по чистой монетарной позиции		(83 961)	(65 390)
Прибыль до расходов по налогу на прибыль		269 799	295 010
Расходы по налогу на прибыль	13	(69 323)	(59 776)
Прибыль за отчетный год		200 476	235 234

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ За год, закончившийся 31 декабря 2014 года

(в миллионах белорусских рублей с учетом покупательной способности белорусского рубля на 31 декабря 2014 года)

	Прим.	2014 г.	2013 г.
Прибыль за год		200 476	235 234
Прочий совокупный доход			
Прочий совокупный доход, подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах:			
Реализованные доходы по инвестиционным ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи, переклассифицированные в отчет о прибылях и убытках		(7 573)	(4 552)
Нереализованные доходы по инвестиционным ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи		7 582	3 761
Чистый прочий совокупный доход/ (расход), подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах		9	(791)
Прочий совокупный доход/ (расход) за год		9	(791)
Итого совокупный доход за год		200 485	234 443

Подписано и утверждено к выпуску от имени Правления ЗАО «МТБанк»

А.К. Жишкевич

Председатель правления

Д.П. Шидлович

Финансовый директор

11 февраля 2015 года

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ За год, закончившийся 31 декабря 2014 года

(в миллионах белорусских рублей с учетом покупательной способности белорусского рубля на 31 декабря 2014 года)

	Прим.	2014 г.	2013 г.
Денежные потоки от операционной деятельности			
Проценты полученные		1 294 350	1 239 353
Проценты выплаченные		(690 729)	(738 523)
Комиссии полученные		303 193	264 447
Комиссии выплаченные		(75 894)	(80 453)
Реализованные доходы за вычетом расходов по операциям с иностранной валютой		71 301	105 071
Прочие доходы полученные		46 496	21 201
Расходы на персонал выплаченные		(221 380)	(203 917)
Прочие операционные расходы выплаченные		(209 121)	(184 184)
Денежные потоки от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		518 216	422 995
Чистое (увеличение)/ уменьшение операционных активов		(18 036)	(54 146)
Средства в кредитных организациях		(225 155)	(909 888)
Кредиты клиентам		4 007	(27 156)
Прочие активы			
Чистое увеличение/(уменьшение) операционных обязательств		(369 062)	458 105
Средства кредитных организаций		207 548	70 591
Средства клиентов		1 111	11 598
Прочие обязательства		118 629	(27 901)
Чистые денежные потоки от операционной деятельности до налога на прибыль		(41 398)	(21 329)
Уплаченный налог на прибыль		(41 398)	(21 329)
Чистое поступление/(расходование) денежных средств от операционной деятельности		77 231	(49 230)
Денежные потоки от инвестиционной деятельности			
Приобретение инвестиционных ценных бумаг		(6 391 604)	(3 163 297)
Поступления от продажи и погашения инвестиционных ценных бумаг		6 342 298	3 190 897
Приобретение инвестиционной недвижимости		(28 716)	—
Приобретение основных средств и нематериальных активов	11, 12, 15	(44 912)	(78 333)
Поступления от реализации основных средств и нематериальных активов		184	12 704
Чистое расходование денежных средств от инвестиционной деятельности		(122 750)	(38 029)
Денежные потоки от финансовой деятельности			
Поступления от выпуска долговых ценных бумаг		1 398 686	1 149 146
Погашение выпущенных долговых ценных бумаг		(1 472 089)	(879 037)
Поступления от привлечения прочих заемных средств		102 728	117 027
Погашение прочих заемных средств		(95 398)	(169 427)
Поступления от привлечения субординированных займов		10 781	—
Дивиденды уплаченные		(12 706)	(51 691)
Чистое (расходование)/ поступление денежных средств от финансовой деятельности		(67 998)	166 018
Монетарный убыток от денежных средств и их эквивалентов		(161 124)	(198 902)
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		38 643	33 748
Чистое уменьшение денежных средств и их эквивалентов		(235 998)	(86 395)
Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного года	5	1 043 092	1 129 487
Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного года	5	807 094	1 043 092

В течение 2014 года Банк совершал надежные операции в виде получения отступного по проблемным кредитам: в размере 31 293 млн. руб. при взыскании недвижимого имущества (административного здания), которое впоследствии было классифицировано как инвестиционная недвижимость, а также оборудования в размере 5 136 млн. руб.

Также в течение 2014 года Банк произвел зачет обязательств по уплате налога на прибыль с предоплатой по прочим налогам в размере 2 183 млн. руб.

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта: <http://www.mtbank.by/about/reporting/finreports>

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 13, выдана Национальным банком Республики Беларусь 6 мая 2013 года. УНП 100394906

Ernst & Young LLC
Klary Tsetkin Street, 51A, 15nd floor
Minsk, 220004, Republic of Belarus

ООО «Эрнст энд Янг»
Республика Беларусь, 220004, Минск
ул. Клари Теткин, 51А, 15 этаж

Тел.: +375 (17) 240 4242
Факс: +375 (17) 240 4241
www.ey.com/ky

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ независимой аудиторской организации по финансовой отчетности закрытого акционерного общества «Минский транзитный банк» за период с 1 января по 31 декабря 2014 года

Председателю Правления
Закрытого акционерного общества «Минский транзитный банк»
Г-ну Жишкевичу А.К.

Акционерам и Совету директоров
Закрытого акционерного общества «Минский транзитный банк»

Мы провели аудит прилагаемой финансовой отчетности Закрытого акционерного общества «Минский транзитный банк», состоящей из отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2014 года, отчета о прибылях и убытках, отчета о совокупном доходе, отчета об изменениях в капитале и отчета о движении денежных средств за 2014 год, а также информации о существенных аспектах учетной политики и другой пояснительной информации.

Обязанности руководства аудируемого лица по подготовке финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за составление и достоверность указанной финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности и за систему внутреннего контроля, необходимую для составления финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Обязанности аудиторской организации

Наша ответственность заключается в выражении мнения о достоверности финансовой отчетности на основе проведенного нами аудита.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности», национальными правилами аудиторской деятельности, действующими в Республике Беларусь, и международными стандартами аудита. Данные правила и стандарты требуют соблюдения применимых этических норм, а также планирования и проведения аудита таким образом, чтобы получить достаточную уверенность в том, что финансовая отчетность не содержит существенных искажений.

Аудит включает в себя проведение аудиторских процедур, направленных на получение аудиторских доказательств, подтверждающих числовые показатели в финансовой отчетности и раскрытия в ней информации. Выбор аудиторских процедур является предметом суждения аудитора, которое основывается на оценке риска существенных искажений финансовой отчетности, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок. В процессе оценки данного риска аудитор рассматривает систему внутреннего контроля, обеспечивающую составление и достоверность финансовой отчетности, с целью выбора соответствующих ауди-

торских процедур, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля. Аудит также включает в себя оценку надежности характера применяемой учетной политики и обоснованности оценочных показателей, полученных руководством аудируемого лица, а также оценку представления финансовой отчетности в целом.

Мы полагаем, что полученные в ходе аудита аудиторские доказательства представляют достаточные и надлежащие основания для выражения нашего мнения.

Аудиторское мнение

По нашему мнению, финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях финансовое положение Закрытого акционерного общества «Минский транзитный банк» по состоянию на 31 декабря 2014 года, его финансовые результаты и движение денежных средств за 2014 год в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности.

Лашенко П.А.
Партнер, FCCA
Директор ООО «Эрнст энд Янг»

19 февраля 2015 года

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 23 апреля 2015 года проводит 6-ой от 09.04.2015 повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности на 7-ом аукционе

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
59	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 107907020 дв. 333424 1979 г. 4 кат. 3943 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
60	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108406046 дв. 878857 1984 г. 4 кат. 677 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
61	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108601050 дв. 966300 1986 г. 4 кат. 3178 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
62	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108510068 дв. 959099 1985 г. 4 кат. 330 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
63	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108501055 дв. 8802468 1985 г. 4 кат. 100 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000
64	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108612047 дв. 976008 1987 г. 4 кат. 1572 км	г. Минск, в/ч 63755	410 000 000	41 000 000
65	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108701010 дв. 126739 1987 г. 4 кат. 2941 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000
66	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108701005 дв. 022827 1987 г. 4 кат. 1430 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000
67	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108611063 дв. 020039 1986 г. 4 кат. 1406 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000

Условия и порядок проведения аукциона опубликованы в газете «Звезда» № 48 от 13.03.2015 г.
Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в Интернете: www.bsk.by, mail@bsk.by.

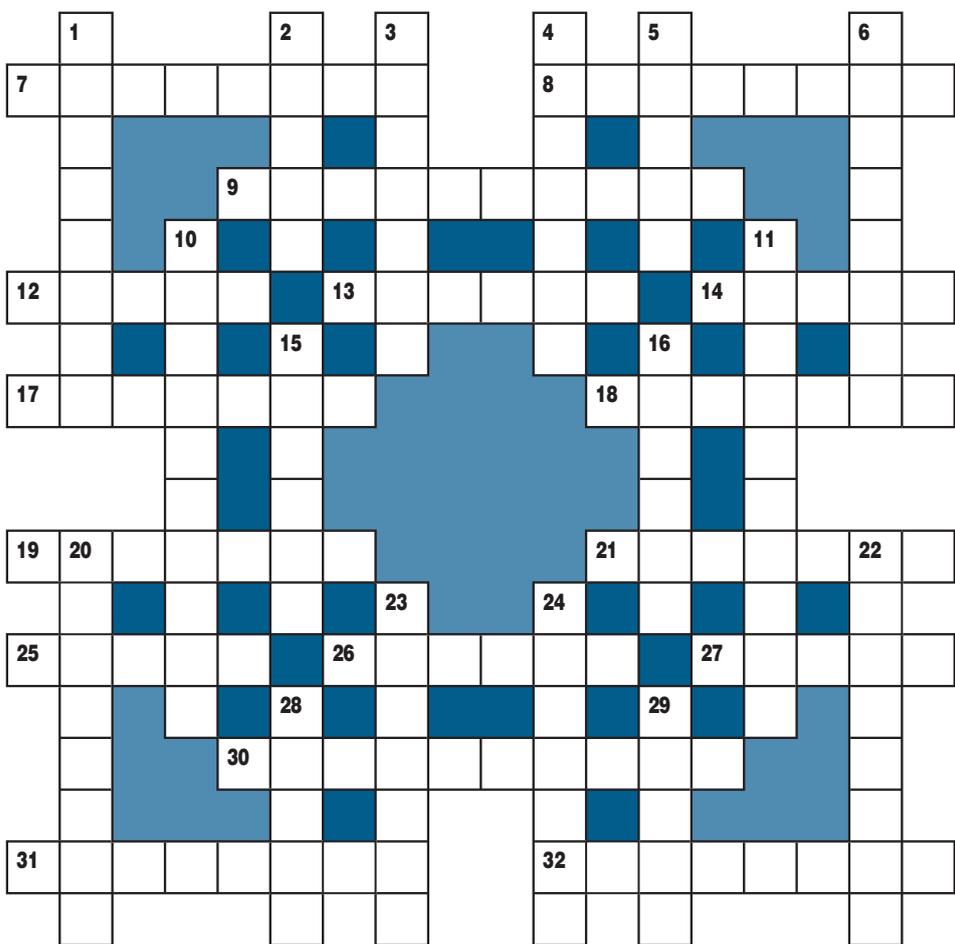
УНП 101099370

Страховой полис по обязательному страхованию гражданской ответственности водителей транспортных средств серии ВР № 2885240, № 2885241, по добровольному страхованию от болезни и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РН серии БА № 0327830, № 0368017, № 0388864, № 0450681, № 0450684, № 0450690, № 0510955, № 0550428, № 0550429, квитанцию о приеме наличных денежных средств формы 1СУ серии КС № 4103742 страховой компании ЗАО «Промтрансинвест» считать недействительными в связи с утерей.

Утерянный бланк строгой отчетности «Страховой полис по добровольному страхованию от несчастных случаев и заболеваний» формы 2РН серии БЛБ № 0923550 в количестве 1 штуки в Представительстве Белгосстраха по Минскому району считать недействительным.

КРЫЖАВАНКА-ПЕРАКЛАД

Перакладзіце з рускай мовы на беларускую наступныя словы:

Па гарызанталі: 7. Запрещение, запрет. 8. Потребитель. 9. Алчность, жадность. 12. Ежевика. 13. Расчет. 14. Свекла. 17. Челюсть. 18. Бумазея. 19. Пряжка. 21. Кувшин; высокий конусовидный предмет с округлым верхом. 25. Призрак, привидение. 26. Кожевенник. 27. Сивка, сивко (о лошади). 30. Жилет. 31. Метель, вьюга. 32. Годовщина.

Па вертыкалі: 1. Цепочка. 2. Запятая. 3. Батрак, работник. 4. Воспоминание. 5. Ругать, бранить. 6. Преимущество. 10. Поругание, надругательство. 11. Картофельная ботва. 15. Резинка, ластик. 16. Выпукло. 20. Фундамент, основание. 22. Владение. 23. Камелёк. 24. Пол. 28. Арбуз. 29. Вред.

Склала Таццяна КУЗЬМІЧ, г. Віцебск.

29. Шкода.
нак. 24. Падола. 28. Каву.
мурак. 22. Уладанне. 23. Камі-
15. Сірка. 16. Пуката. 20. Пад-
10. Зневажае. 11. Бульбонік.
мін. 5. Ляпач. 6. Перавата.
2. Коска. 3. Парвак. 4. Уста-
Па вертыкалі: 1. Ланцужок.
духа. 32. Гапавіна.
вак. 30. Камізаляк. 31. Заві-
19. Спражка. 21. Стаўбу.
нак. 17. Скібіца. 18. Муляра.
12. Ажына. 13. Разлік. 14. Бу-
на. 8. Спякавец. 9. Сканінась.
Па гарызанталі: 7. Забаро-

СЁННЯ

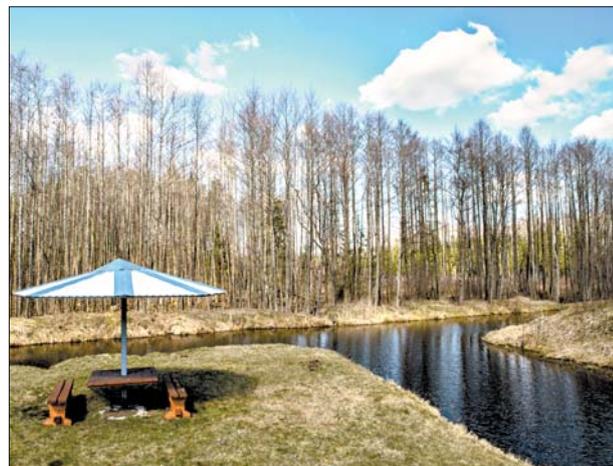
Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.24	19.59	13.35
Віцебск	6.12	19.51	13.39
Магілёў	6.14	19.50	13.36
Гомель	6.13	19.44	13.31
Гродна	6.40	20.14	13.34
Брэст	6.43	20.12	13.29

Месяц

Апошняя квадра 12 красавіка.
Месяц у сузор'і Стральца.

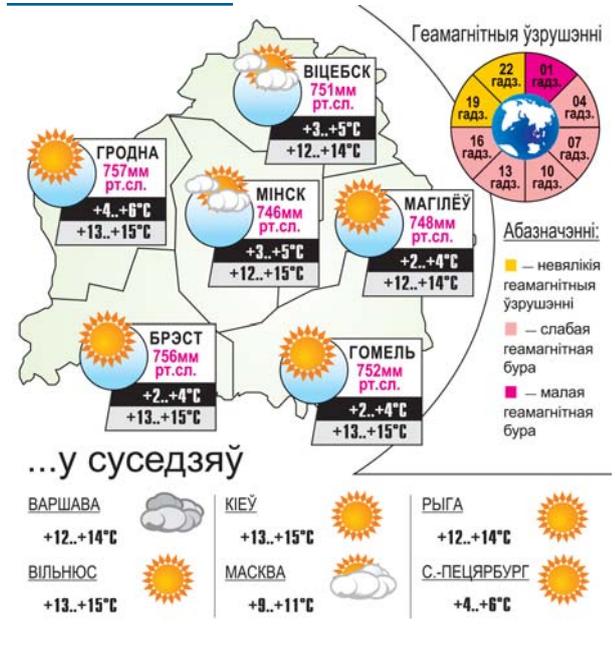
Імяніны

Пр. Матроны, Івана.
К. Май, Марыі, Вадзіма,
Дзмітрыя.

Фота Надзеі БУЖАН.

ЗАЎТРА

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

АВЕЧКА, якая ходзіць у чарадзе і ахоўваецца пастухом, таму што не мае магчымасці і здольнасці самастойна зберагчы сябе ад драпежных звяроў, стала ўвасабленнем бездапаможнасці. У казках яна з'яўляецца сімвалам бясконцай даверлівасці. Дзякуючы лагоднасці і рахманасці вобраз авечкі атрымаў у хрысціянстве алегарычны сэнс: імі ў пропаведзях завуць вернікаў, а грэшнікаў называюць авечкамі, якія збіліся з вернага шляху, заблудзіліся (г.зн «блудныя авечкі»). Баран у культуры ўсходніх славян стаў увасабленнем упартасці, нястрыманай імпульсіўнасці. Акрамя таго, у народных творах ён сімвалізаваў цыклічнасць пладаноснасці прыроды і сонечную цеплыню сакавіцкага раўнадзенства.

♦ Для таго, каб павялічыць колькасць авечак у статку, сяляне стараліся набыць ў мясніка тую, якая ішла «пад нож». Лічылася, што гэтая авечка прынясе статку поспех і дабрабыт.

♦ Калі сяляне збіраліся стрыгчы авечак, яны чакалі, калі на небе з'явіцца маладзік, бо лічылася, што ў такім выпадку новая воўна нарасце хутка і будзе густой і чыстай.

♦ Сяляне лічылі, што ў сераду і пятніцу нельга купляць ці стрыгчы авечак, інакш «воўна псеўца, мяшаецца, блытаецца».

♦ Калі для стрыжкі авечак пазычалі нажніцы, то, вяртаючы гаспадару, абавязкова абкручвалі іх воўнай з першай і апошняй стрыжанай авечкі.

♦ Святы Васілій, якога ўшаноўваюць 24 жніўня, у сялянскіх гаспадарчых клопатах быў звязаны з пачаткам стрыжкі авечак і наступнымі турботамі па працоўцы воўны і вырабе неабходных на зіму цёплых рэчаў. З гэтага дня паўсюдна пачыналі стрыгчы авечак: да вялікага марозу яны павінны былі паспець нарасіць сабе новую воўну. Па вёсках ездзілі майстры гэтай справы са сваімі прыстасаванымі для стрыжкі.

Ну і ну!

170 КАРОБАК КАНТРАБАНДНАГА СЫРУ...

...канфіскавалі на мяжы з Расіяй беларускія мытнікі.

— Падчас агляду грузавіка «Рэно» быў знойдзены сыр двух гатункаў агульнай вагой каля 1,5 тоны. Тавар папярэднім коштам 76 мільёнаў рублёў, які везлі ў Расію, быў затрыманы, бо на яго адсутнічаў ветэрынарны сертыфікат. Праводзіцца дадатковыя

праверка, — паведамілі «Звяздзе» ў прэс-групе Віцебскай мытні.

Таксама на беларуска-расійскай мяжы па аналагічнай прычыне канфіскавалі каля 13 тон рыбнай прадукцыі агульным коштам 480 мільёнаў рублёў. Тавар везлі з Расіі на двух грузавіках.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Даты

Падзеі

Людзі

9 КРАСАВІКА

1111 год — войска князя Уладзіміра Манамаха атрымала перамогу над полаўцамі. На мяжы XI-XII стагоддзю Кіеўская Русь часта падвяргалася набегам качавых плямёнаў. Але, дзякуючы аналітычнаму і тактычнаму мысленню, Уладзімір Манамах заўсёды перамагаў полаўцаў. Ён адным з першых князёў Старажытнай Русі асэнсаваў стратэгічны наступствы імгненнага паходаў углыб варожага тэрыторыі. У 1111 годзе аб'яднанае войска русічаў адкінула 40-тысячную арду да гор Каўказа. Сваімі ваеннымі паходамі, бліскучымі дзяржаўнымі здольнасцямі князь Уладзімір заслужыў бясспрэчнае лідарства сярод усіх рускіх рэгіянальных уладароў. Таму пасля смерці Святаполка Кіеўскага кіяўляне запрасілі менавіта Манамаха на галоўнае княжаскі пасад Старажытнай Русі.

1580 год — 435 гадоў таму выдадзена беларускамоўнае «Евангелле». Яго пераклаў на старабеларускую мову, напісаў прадмову і выдаў у друкарні, заснаванай у радавым маёнтку Цяпіна, Васіль Цяпінскі.

1910 год — 105 гадоў з дня нараджэння Ісаіа Паўлавіча Казінца, Героя Савецкага Саюза.

Быў адным з арганізатараў і кіраўнікоў Мінскага падполля ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Адзін з арганізатараў мінскай падпольнай друкарні, дзе друкавалася газета «Звязда» і баявы ліст «Веснік Радзімы». У 1942 годзе арыштаваны гітлераўцамі і пасля катаванняў пакараны. Званне Героя прысвоена ў 1965-м пасмяротна. Яго імем названы плошча, вуліца і два завулки ў Мінску, устаноўлена мемарыяльная дошка. На месцы пакарання ў Цэнтральным скверы (Кастрычніцкая плошча) сталіцы пастаўлены мемарыяльны знак.

Было сказана

Аляксей ПЫСІН, паэт:

*Жадаю лёсу аднаго:
Для некага быць
неабходным,
Не адчуваючы таго.*

УСМІХНЕМСЯ

Дзеці рыюцца ў мамай сумцы. Маці:
— Як вам не сорамна?! Непрыгожа капацца ў чужой сумцы!
— Мама, у цябе чужая сумка?

На вуліцы дзьме такі моцны вецер!
Сёння бачыў, як мужык выплёўваў недакурак пяць разоў запар!..

— Разумееш, я за здаровае харчванне: ежа з цэлага зерна, гародніна, нізкае ўтрыманне вугляводаў.
— Канька будзеш?
— Так.

Сардэчна віншuem з днём нараджэння **САДОЎСКУЮ Надзею Аляксандраўну** з г. Мінска.
Зычым каханья і шчасця, добрых сустрэч, здароўя, удачы, сябе любімую берагчы і балаваць гасцей!

Калектыў медыка-санітарнай часці ААТ «МАЗ» і Валянціна КАСІНСКАЯ г. Мінск.

